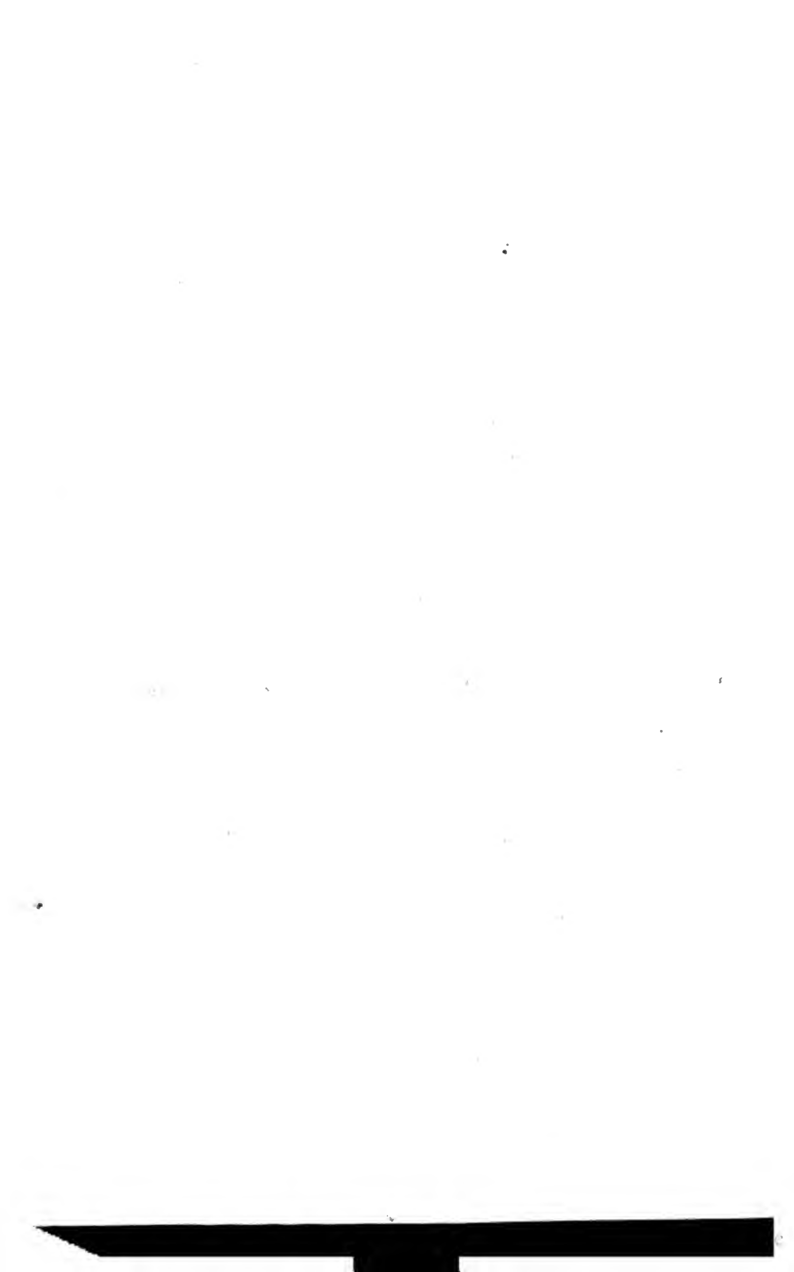
CASTEL PELESCH

Carmen Sylva (pseud. van Elisabeth (koningin van...

Castel Pelesch

door

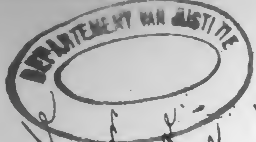
Carmen Sylva

naar het Duitsch bewerkt door

Cornélie Huygens.

AMSTERDAM — L. J. VEEN — 1889

CASTEL PELESCH

DOOR

CARMEN SYLVA

NAAR HET DUITSCH BEWERKT

DOOR

CORNELIE HUYGENS

AMSTERDAM. — L. J. VEEN

CASTEL PELESCH

INHOUD.

DE PELESCH.

Uit den eeuwenouden Bucegi, die reeds zooveel gezien heeft, dat hij zich over niets meer verwonderen kan, springt een heldere klaterende bergstroom te voorschijn, een stroom zoo woest en onstuimig, als wilde hij in zijn overmoed de geheele wereld omvatten. Het is een heerlijke verschijning, die Pelesch, met zijn dartele lokken en diepe blauwe oogen; uit den machtigen schoot van een bergreus geboren, is hij vol kracht en levenslust. Men zegt dat hij in een oneindig groot, onderaardsch meer thuis behoort waar de Nixen verblijf houden; en wanneer men een langen tijd bij den Pelesch zit, zóó lang tot men de geheele wereld vergeet, kan men de Nixen zeer duidelijk hooren zingen. Niet zelden komt een dier kleine waternimfen op een groot, breed boomblad den Pelesch afzakken over den waterval heen en staart met lachende oogen in de wereld rond. De Nixen zijn echter alleen zichtbaar voor hen, die onder het luiden der klokken geboren zijn en nog nooit een booze gedachte hebben gekoes-

terd. Met hare zachte vingeren streelen zij den Pelesch en spreken al fluisterend met hem over zijn tehuis, diep in den schoot der aarde, en dan houdt hij haar kleine spiegels voor, waarin zij haar blozende gezichtjes kunnen aanschouwen. Dat is dan een zoo zoet verwonderlijk gefluister, alsof er een liefkoozend koeltje langs het loover strijkt. De Pelesch kent ook geen vermoeienis, zoo groot is zijn kracht, zoo genotvol is zijn dartelen in het vrije.

In altijd weelderigen overvloed stuwt hij zijn schuimende golven voort, zonder te vragen hoeveel hij schenkt. Hij weet immers, dat daar in de diepte het groote meer nimmer uitgeput geraakt zoo lang de Bucegi zijn trotsche toppen tot den hemel verheft en de zee nog niet over de Karpathen stroomt.

Hij kan volstrekt niet rekenen, de Pelesch, en zegt nooit: „Ik wil niet te veel weggeven, misschien word ik arm!" O neen, vrijgevig en gul als geen ander stroomt hij met ruischende snelheid verder, om menschen en dieren en planten lafenis en verkwikking te brengen.

Wel ergert hij zich soms, wanneer de lente niet komen wil, of de herfst te vroeg afscheid neemt; dan wordt hij geel van boosheid en zwelt hij zoo op, dat hij alles vernielt en verwoest wat binnen zijn bereik is. En dan lacht de storm hem uit en geeselt hem voor zijn straf, of werpt hem groote boomen in den weg, waaraan hij zich moe kan slepen, de ongeduldige, slecht geluimde krullekop. Maar het is toch ook niet te verwonderen, dat hij boos wordt wanneer de winter te vroeg komt.

Hij vindt het onuitstaanbaar, dat de boomen hem hun bladen toewerpen en hij die doode dingen verder moet dragen, waarmede hij den geheelen zomer geschertst heeft; en die ijswand, die hem den weg verspert en hem tot zwijgen tracht te brengen, bevalt hem ook volstrekt niet. Hij heeft namelijk één groot gebrek: hij moet altijd en altijd babbelen, met de bloemen en de boomen en de vogelen en den wind, ja zelfs met het mos op zijn steenen, en eindelijk, wanneer niemand meer naar hem luistert, met zichzelven. Maar welk mensch zou altijd met zichzelven willen praten? De knapste van allen zou zich weldra nog vervelender gaan vinden dan zijn beste vriend hem ooit gevonden heeft, hoeveel geduld die ook heeft moeten oefenen.

En de Pelesch is erg in zijn schik wanneer men zich over zijn geschiedenissen verwondert; hij ontziet zich ook niet om geheimen, welke hem zijn toevertrouwd, te verklappen, hoe vaak de bergen ook daarover hun ergernis te kennen geven en hem zelfs voor een „oud wijf" uitschelden. Dan schudt hij slechts zijn krullende lokken en werpt hij het woud een schelmschen blik toe als wilde hij zeggen: „Niet waar, gij vindt het wat prettig naar mij te luisteren?"

Vele, vele uren heb ik bij hem gezeten en zijn gebabbel aangehoord, en menigmaal was het mij als zag ik de vingertoppen eener Nixe of haar rozeroode voetjes of haar gouden lokken; en een wonderzoet gezang en gefluister heb ik soms gehoord. Dat wil ik nu alles oververtellen.

Want wat de Pelesch zegt, is geen geheim, omdat hij met zoovelen praat, met de varens en het mos, met vergeet-mij-nietjes, beuken en dennen; en wie van zijn verhalen nog niet afweten, hooren ze toch van den wind, die de bladeren zoolang beweegt tot deze alles verteld hebben en de vogels ze naar nieuwe landen en zeeën kunnen overdragen, steeds verder en verder tot waar de stormen ophouden omdat er geen luchtlagen meer zijn. Daar ik echter geen vleugels heb, kan ik zijn geschiedenissen niet ver weg dragen, maar wil ik ze u, kinderen, vertellen, opdat de lust u bekruipe den Pelesch een bezoek te brengen.

Misschien vertelt hij u nog veel meer dan mij; en aan hen, die nog nooit een slechte gedachte hebben gekoesterd, zullen stellig en zeker de Nixen zich vertoonen.

Thans zult gij hooren van alles wat nooit geweest is.... en toch, zoo het niet gebeurd ware, zou de Pelesch het niet vertellen.

VIRFUL CU DOR.

Er was eens een Hora [1]) in Sinaia, zoo druk en bezocht als er nog nooit een Hora geweest was; want men vierde een grooten feestdag en in het klooster hadden de monniken spijzen uitgedeeld, geheele korven vol, zoodat allen verzadigd waren. Van heinde en verre waren de lieden toegestroomd, van Isvor en Poeana Zapului, van Comarnic en Predeal en van alle plaatsen en dorpen over de bergen.

De zon verspreidde zulk een hitte in het dal, dat de meisjes hun hoofddoekjes afdeden en de knapen de met bloemen versierde hoeden naar achteren schoven, om hun voorhoofden te laten verkoelen.

Rondom op het gras stonden de gehuwde vrouwen, met haar zuigelingen in de armen, naar het dansen te kijken; hare witte, fijngeweven sluiers glinsterden in het zonlicht.

Onder de dansende paren was het een gestamp en

[1]) Een nationale dans.

gejuich en gelach, dat hooren en zien verging; de meisjes echter zweefden zoo bevallig rond alsof de sierlijke voetjes, die onder het nauwe rokje te voorschijn kwamen, den grond zelfs niet raakten. Hare hemden waren rijk geborduurd en schitterden van het goud even als de munten om den hals. Onophoudelijk golfde, bij het onstuimige spel der Lautari, de dans in groote en kleine kringen rond, rusteloos als de polsslag in de aderen, als de rimpelingen in het fel bewogen watervlak.

Een weinig van de anderen afgezonderd, stond een jonge, schoone herder, op zijn langen bergstok geleund, de dansenden gade te slaan. Zijn gestalte was rijzig en slank als een den; onder de witte lamslederen muts vielen de zwarte lokken op zijn schouders. Zijn hemd van grijze stof was met een breeden, lederen gordel om het middel bevestigd; aan de voeten had hij sandalen. Slechts één oogenblik hadden zijn oogen rondgedwaald; thans vonden zij wat zij zochten en bleven met fonkelenden blik op een meisje rusten, dat hem volstrekt niet scheen te bemerken.

Onvergelijkelijk schoon was zij, schoon als de allerschoonste bloem, neen, schooner nog dan de gentiaan of de alpenroos, bekoorlijker dan het edelweiss. In hare oogen schenen tallooze lichtjes te glanzen; schitterend kwamen de parelwitte tanden tusschen de koralen lippen te voorschijn; heur haar was zwart als de afgrond waaruit een waterstraal opschiet, en de krans van bloemen om haar hoofd bleef onverwelkt als deelde zij dien leven en frischheid mede. Haar

figuur was slank en buigzaam als kon men haar met de hand in tweeën breken; niettemin wisten velen van hare kracht te verhalen. Ja, onder allen was Irina de schoonste, en Ionel, de jonge herder, kon zijn oogen niet van haar afwenden. Eindelijk naderde ook hij den kring en greep hare hand. De meisjes zagen haar aan en lachten, en Irina bloosde.

Daar staakten de muzikanten plotseling met een langen schrillen toon hun spel, en de knapen deden hun danseressen, onder hun armen door, om zichzelven heen draaien; Ionel trok toen Irina's hand met een krachtigen greep omlaag. Dat wilde veel zeggen. Maar Irina haalde de schouders op en lachte.

„Irina," vroeg hij zacht, „ziet gij die gele bladeren aan gindschen beuk? De tijd is gekomen om mijne schapen naar het dal te leiden, misschien wel tot de Baragan of nog verder tot de Dobrudgea; voor het lente is, zie ik u dus niet weder. Schenk mij, alvorens ik heenga, één goed woord, opdat mijn hart niet behoeft te sidderen bij de gedachte dat gij andere jongens aanziet!"

„Wat moet ik zeggen? Gij geeft niets om mij en zult mij spoedig vergeten zijn."

„Eerder wil ik sterven dan u vergeten, Irina."

„Dat zijn niets dan woorden; ik geloof daar niet aan."

„Wat moet ik doen om er u aan te laten gelooven?"

Haar oogen schitterden, terwijl zij hem een snellen zijdelingschen blik toewierp.

„Datgene wat gij niet kunt," zeide zij.

„Ik kan alles!" antwoordde Ionel langzaam, als in een droom.

„Neen, gij kunt niet van uwe schapen af; mij kunt gij veel beter missen dan hen.“

„Van mijne schapen scheiden?“ zeide Ionel en zuchtte.

Zie je wel?“ lachte Irina. „Het eenige wat ik verlang, dat gij daar boven op den berg blijft, zonder uwe schapen, dat kunt gij niet! Woorden, niets dan woorden!“

„En wanneer ik het toch doe?“ vroeg Ionel, terwijl hij verbleekte en de tanden vast op elkaar klemde.

Een aantal knapen en meisjes hadden zich om hem heen verzameld en luisterden. „Doe het niet!“ „Doe het wel!“ riepen zij allen dooreen.

Thans legde een bejaarde herder met sneeuwwitte haren en borstelige wenkbrauwen de hand op Ionel's schouder.

„Laat de meisjes loopen,“ sprak hij ruw en toornig; zij breken u het hart en lachen er dan om. Weet gij niet dat een herder, die zijn schapen verlaat, sterven moet?“ Dreigend hief hij de gebalde vuist tegen Irina op. „En gij meent zeker, omdat gij mooi zijt, alles te mogen wagen; maar uw overmoed zal gestraft worden; al het slechte wat gij doet, komt op uw eigen hoofd neer!“

Irina lachte.

„Hij behoeft immers niet te gaan, en ik heb hem ook niet noodig!“ Met deze woorden draaide zij hem den rug toe en liep, het klooster langs, naar de bron om te gaan drinken.

Ionel echter luisterde naar niemand, maar begaf zich met een doodsbleek gelaat en saamgeperste lippen

in de richting van het gebergte. Toen hij Irina voorbijging, wenkte hij haar slechts met de hand vaarwel.

„Doe het niet!" riep zij hem na en lachte met de andere meisjes. De Pelesch ruischte: „Doe het niet! Doe het niet!" Maar Ionel stopte zijn ooren dicht en begon in den gloed der middagzon den berg te beklimmen; steeds verder leidde zijn weg langs fluweelgroene weilanden, langs reuzendennen door geen zes man te omspannen en langs het hooger gelegen donkere beukenwoud, totdat hij de Alpenhut bereikte, waar zijn schapen gelegerd waren en zijn honden hem vroolijk blaffend te gemoet sprongen.

Hij streek hen met de hand over het ruige haar en riep zijn Mioritza [1]) met een lokkend geluid tot zich. Dadelijk kwam zij met haar lammetje aanhuppelen en liet zich de anjelier, die hij Irina had ontroofd, in de wollige vacht steken.

Den anderen herders verzocht hij zijne schapen mede te nemen, zeggende, dat hij later volgen zou; hij had echter eene belofte afgelegd die eerst vervuld moest worden. Verwonderd hoorden zij hem aan. „En wanneer ik in het geheel niet kom," besloot hij, „denkt dan maar dat de Smart mij ten bruiloft heeft genood."

Daarop nam hij zijn alpenhoorn en klom nog hooger tot aan den top van den berg, vanwaar zijn blikken, over den Donau heen, tot aan den Balkan reikten. Daar bleef hij staan, en zette den alpenhoorn aan de lippen om daaraan eenige klagende tonen te ontlokken. Op

[1]) Mioritza: jong moederschaapje.

dat oogenblik kwam zijn trouwste hond aangestormd, begon al kwispelend om hem heen te springen en wilde hem eindelijk aan zijn kleederen medetrekken, den berg af, zoodat Ionel moeite had hem af te weren en hem ten slotte, hoewel hij de tranen in de oogen kreeg, met scheldwoorden en steenworpen moest wegjagen. Zoo had hij dus zijn laatsten vriend verwijderd en stond nu alleen op den wilden eenzamen bergtop. Twee arenden beschreven wijde kringen aan zijne voeten, overigens was alles stil.

Hij strekte zich op het korte gras uit, zuchtte zoo diep als werd hem de borst verscheurd en sliep eindelijk van smart en vermoeienis in. Toen hij ontwaakte, was hij van alle kanten door wolken omringd, die steeds nader kwamen, eerst met groote snelheid, dan langzamer, en weldra een dichten nevel om hem heen vormden, zoodat hij geen schrede van zich af kon zien.

Op eenmaal schenen de wolken vorm en gedaante aan te nemen, en, de handen ineengestrengeld, omzweefden hem beeldschoone vrouwengestalten in witte glinsterende gewaden. Hij wreef zich de oogen, meenende nog te droomen, doch thans vernam hij haar gezang — een gezang zoo week en liefelijk, als kwamen de tonen van verre tot hem — en tevens strekten zij de lelieblanke armen tot hem uit.

„Schoone jongeling! wees de mijne, de mijne! Kom mede! Kom!" klonk het van alle kanten.

Doch hij schudde het hoofd.

„Versmaad ons niet!" riep eene van haar. „Wij

zullen u zooveel vreugde bereiden, dat gij het dal voor altijd vergeet."

Met de hand dreef zij de nevelen uiteen en voor zijn blik doemde een groene berghelling op, zóó vol bloemen, dat hij er schier door verblind was, en te midden dier bloemen verrees een alpenhut van rozebladeren gebouwd, terwijl uit een heldere bron water opborrelde, dat over het frissche mos wegvloeide.

„Kom, daar zullen wij wonen!" riep de betooverende verschijning met zilveren stem.

„Neen, kom tot mij!" riep een andere, en voor zijn oogen bouwde zij uit de nevelen een huis, dat, door de zon beschenen, een regenboog geleek; het inwendige was zacht en donzig als de fijnste wol en van het dak druppelde glinsterend water, dat, zoodra het de aarde beroerde, gras en bloemen deed ontspruiten.

„Hier gaan wij wonen!" riep het schoone meisje, „en ik zal u evenzoo tooien als ik zelve getooid ben!" Tegelijkertijd legde zij hem kransen van veelkleurige regenboog-droppelen om het hoofd en om den hals; doch hij schudde die af.

„Eene slechts mag mij tooien," sprak hij somber, „geen andere dan mijn bruid."

„Dan zal ik uw bruid zijn!" riep een derde. „Zie hier mijn bruidschat!" En uit den nevel maakte zij schapen, altemaal schapen, steeds meer en meer, totdat zij den geheelen berg en de omringende bergen bedekten. Zij waren schitterend wit, met zilveren en gouden klokjes om den hals, en onder hunne schreden schoot welig het malsche groen op. Een oogenblik werd

het gelaat van den eenzame met een blijden glans overtogen, doch dan weerde hij het aanlokkelijk tafereel af.

„Ik heb slechts ééne kudde, de mijne," sprak hij, „en ik begeer geen andere."

„Daar pakten de nevelen zich dreigend opeen; het werd donker, zwarte wolken omgaven hem, bliksemflitsen en donderslagen volgden elkander op, en te midden van dien chaos hoorde hij de woorden:

„Vermetel menschenkind, gij durft ons te versmaden! Gij zijt ten verderve gedoemd!"

De donder ratelde alsof de geheele berg ineenstortte en trok toen verder van dal tot dal. Daarna begon de sneeuw in kleine vlokjes op Ionel neer te vallen, eerst onzichtbaar fijn, vervolgens al dichter en dichter, totdat de bergen rondom in een donzen kleed werden gehuld en zijn mantel, zijn haren, zijn wenkbrauwen geheel besneeuwd waren. En te midden dier sneeuwjacht klonken weer schoone, liefelijke stemmen, en daartusschen gezang, door de tonen van een herdersfluit en een alpenhoorn begeleid. En door onzichtbare handen gebouwd, verrees voor zijn oogen een paleis van sneeuw, zoo verblindend, dat hij aanvankelijk de oogen moest sluiten. Toen hij ze weer opende, waren de maan en de sterren in het paleis verzameld en weerkaatsten de wanden hun stralenden glans. De maan troonde op een hoogen zetel en zag op de sterren neer, die hand aan hand de Hora dansten. Hoe zwarter de hemel werd, hoe meer zij zich vermenigvuldigden, en telkens wanneer de maan wenkte, ijlde een sterretje van den hemel het paleis binnen.

Er waren heele kleine sterren, die als kinderen door elkander krioelden en aan de voeten der maan stoeiden en lachten. Anderen daarentegen waren statig en indrukwekkend met sleepen, die tot over de naburige bergtoppen reikten; en die sleepen werden door een aantal kleine sterretjes gedragen, allen in stralende gewaden met kransen en kroontjes van zeldzamen glans. De poorten van het paleis gingen wijd open toen die schitterende sterren verschenen, en eene van haar gegebood de maan van den hoogen troon neder te dalen en haar te dienen. Vervolgens wenkte zij Ionel en sprak: „Kom, menschenkind, wees mijn gemaal; gij zult met mij het gansche Heelal rondzweven, mijn sterretjes zullen u dienen en gijzelf zult als een ster des lichts uw stralen afwerpen!"

Ionel was, zonder het te weten, de poort genaderd en luisterde naar de betooverende klanken, door het zachte gezang der andere sterren begeleid. Daar hief de maan het hoofd op en zag hem aan en geleek zoo sprekend op Irina, dat Ionel tot in het diepst van zijn ziel werd getroffen.

„Al lag de wereld aan mijn voeten," riep hij, „zoo zou ik ze Irina schenken!"

Nauwelijks had hij die woorden geuit of een hevig ruischen ontstond, gevolgd door een vreeselijk ontzettend geraas; de sterren zweefden in statigen optocht naar den hemel terug, het paleis stortte in, Ionel onder de sneeuw begravend, en de maan zag bleek en treurig op de verwoesting neder.

De kaboutermannetjes evenwel, die het hevig geraas

boven hunne hoofden hadden gehoord, kropen met moeite uit den schoot der aarde te voorschijn, om te onderzoeken of niet eenig gevaar hen bedreigde. Daar werden zij de ontzettende massa edelgesteenten gewaar, waaruit het paleis had bestaan. Vol vreugde begonnen zij den gevonden schat bijeen te zamelen en dien naar hun onderaardsch verblijf diep in de ingewanden van den berg te slepen. Zoo vonden zij eindelijk den braven Ionel, en daar het leven niet geheel bij hem uitgebluscht scheen en hij zoo schoon was, schooner dan een van hen allen, kregen zij medelijden met hem, sleepten ook hem met de grootste moeite onder de aarde en bereidden hem een zacht leger van mos.

Vervolgens schepten zij water uit hun warme en koude bronnen, waschten en baadden hem en brachten hem toen aan den oever van het groote onderaardsche meer, waaruit alle stroomen gevoed worden. Eenmaal dompelden zij hem onder; daar werd hij plotseling gezond wakker en zag verwonderd om zich heen.

„Waar ben ik toch?” vroeg hij eindelijk.

Wel mocht hij zich verwonderen; boven hem welfden zich glinsterende rotswanden zoo duizelingwekkend hoog, dat zij zich in de duisternis verloren; aan zijn voeten breidde zich een ontzaglijk meer uit dat het geheele inwendige der aarde scheen te vullen en zich ook in den stikdonkeren nacht verloor, en aan den oever stonden, liepen en klauterden duizenden Gnomen met lange baarden, en lichtjes, die zij aan den gordel of op het hoofd droegen. In eindelooze rijen sleepten zij edelgesteenten voort, dompelden die in het meer, waar-

door hun glans nog schooner werd, om ze daarna in verschillende afdeelingen te rangschikken. Velen ook kwamen op vlotten aangevaren en brachten geheel onbekende steenen mede, terwijl anderen groote vlotten voor een lange reis uitrustten en daarmede van wal staken.

Onder de machtige gewelven was het een verward gedruisch van stemmen, een drukte, een beweging, een krioelen van lichtjes, dat het Ionel voor de oogen duizelde; toch schenen allen volkomen goed te weten wat zij te doen hadden, met uitzondering van diegenen die hem omringden en niet wisten, wat met hem aan te vangen. Hem evenwel bekroop plotseling het verlangen mede te reizen op die groote onbekende wateren, en hij ijlde naar een vlot dat juist van wal zou steken. Daar verrees uit het water een heerlijke vrouwengestalte, die als een zuster op Irina geleek en de armen naar hem uitbreidde. Met den uitroep: „Irina!" wilde hij zich in het mëer storten, toen een twintigtal krachtige armen hem aangrepen en andere, even krachtige armen, een regen van slagen op hem deden nederdalen. Daar de schoone vrouw hem nog altijd wenkte, wilde hij zich losworstelen, maar zij hielden hem stevig vast en begonnen hem thans in hun woede te steenigen. Daar op eenmaal trad een gekroond kaboutermannetje te voorschijn en gebood halt.

„Gij dwaalt, Ionel," sprak hij, „uw bruid is niet hier; zij bevindt zich in het dal waar zij op uw terugkomst wacht; deze hier is de voor mij bestemde bruid op wie ik reeds menig jaar gewacht heb."

De schoone vrouw zette een zeer boos gezicht, wat

haar nog betooverender stond, maakte een dreigend gebaar en dook onder de golven. De kleine koning zuchtte en Ionel zuchtte en de kaboutermannetjes zuchtten ook, zooals het goede trouwe onderdanen betaamde; de steenen echter hielden zij gereed voor het geval dat Ionel ter dood zou worden veroordeeld.

Maar de koning had medelijden met den schoonen herder, gaf bevel, daar hij uit vele wonden bloedde, hem met genezend bronwater te wasschen en liet hem toen verjongd en verfrischt naar den top van den berg, waar zij hem gevonden hadden, terugleiden.

„Gij hebt u zwaar bezondigd, Ionel," sprak hij bij het afscheid; „ter wille eener vrouw hebt gij uw plicht verzaakt. Uw trouw jegens haar is edel en groot, maar uw ontrouw, ten aanzien van uw plicht, is nog grooter, en hoewel ik besef wat gij gevoelt, ben ik niet bij machte u voor de straf die u wacht te behoeden."

Met een bekommerd hart bereikte Ionel den eenzamen bergtop, alwaar een storm woedde.

En met elk oogenblik werd de storm heviger, als wilde hij den eenzamen mensch van de hoogte afslingeren om hem tot duizend atomen te verpletteren. Ionel hield zich aan een vooruitspringend rotsblok vast en zag met verwilderden blik om zich heen, nieuwe vijandige machten, nieuwe gevaren en verzoekingen duchtend. Het was hem als drukte de storm hem ter aarde, als rukte deze hem de ziel uit het lichaam, als moest hij sterven van smart. Nog vaster omklemde hij de rots, die op haar grondvesten wankelde.

En te midden van het geraas en gebulder hoorde hij

een aantal stemmen om hem heen, die dreigend of lokkend zijn naam riepen; soms ook was het bazuingeschal dat hem de hersenen verscheurde, en op eenmaal veranderde zijn liefde voor Irina in een gloeienden, bitteren haat, wijl zij hem met een lach om de lippen in den dood had gezonden. Ja, hij zou hier blijven, getrouw tot het laatst, maar in het voorjaar wilde hij naar het dal wederkeeren en vol verachting haar voor eeuwig vaarwel zeggen. Geen vrouw zou ooit zijn hart bezitten; het behoorde zijne kudde toe, welke hij nimmer had mogen verlaten.

Daar klonk plotseling uit de rots een zware, machtige stem: „Gij zijt de mijne, knaap; voor altijd bevindt gij u in mijne macht!" En op hetzelfde oogenblik veranderde de rots in een reusachtige vrouwengestalte, die den armen Ionel met steenen armen omvatte en hem met steenen lippen kuste.

Vol afgrijzen trachtte hij haar af te weren, doch te vergeefs. Wie zijt gij?" riep hij. „Heeft de gansche hel zich dan tegen mij gekeerd? Wie zijt gij, wanneer gij Welwa niet zijt?"

De vrouw was weder rots geworden, en te midden van den storm klonk het: „Ik ben de smart, mij behoort gij toe; de laatste lippen die gij gekust hebt, zijn de mijne!"

Op dat oogenblik werd alles stil; de storm bedaarde en de zon brak door. Zij bescheen een bleeken man, die, op zijn alpenhoorn geleund, in het dal blikte. Hij zuchtte niet, hij bewoog zich niet, roerloos stond hij daar met de armen over de borst gekruist en ter nau-

wernood verried de langzame beweging der zware oogleden dat hij nog leefde. Daar begon rondom hem de natuur te ontwaken; overal was leven en bezieling. Sneeuw en ijs smolten en vloeiden naar het dal en alom ontlook het nieuwe groen. Ionel verroerde zich niet. Het woud schudde het laatste dorre loof af. De knoppen zwollen; Ionel scheen er geen acht op te slaan. De vogels jubelden, ruischend klaterden de beekjes naar omlaag.

Maar Ionel hoorde niets. Het was alsof alle natuurstemmen zich vereenigden om hem te wekken .... alles te vergeefs; hij staarde slechts naar het dal tot aan den Donau, als ware hij in steen veranderd.

Maar zie! op eenmaal kwam er leven in de roerlooze gestalte, zijn oogen schitterden, een flauw rood verfde zijn wangen en met uitgebreide armen en uitgestrekten hals luisterde hij naar een verwijderd hondengeblaf en het getjingel van klokjes, dat langzamerhand nader kwam. Thans kon hij reeds van verre zijn kudde onderscheiden; hij zette den alpenhoorn aan de lippen om vol vreugde den welkomstgroet te blazen, toen hij op hetzelfde oogenblik naar zijn hart greep en met den uitroep: „Ik sterf!" levenloos ter aarde zonk.

Zijn honden lekten hem het gelaat en de handen, zijn Mioritza liet een droevig geblaat hooren, de herders riepen hem bij zijn naam, doch hij lag daar met een zalig lachje op de uitgeteerde trekken en gaf geen antwoord meer. Zijn alpenhoorn lag gebroken naast hem, doch overigens was nergens eenig spoor zichtbaar van den zwaren strijd door den jongen held ge-

streden. Op de plek zelve, waar zij hem hadden gevonden, begroeven zij hem en noemden dien bergtop den heimwee-berg Virful cu Dor. Reeds menigmaal heb ik den top beklommen en zijn graf gezien, waar nog altijd de schapen grazen, en het geblaat der lammeren zijn laatsten sluimer wiegt.

FURNICA.

Er was eens een meisje, schoon onder de schoonsten; zij heette Viorica. Zij had lokken als van goud en oogen als het blauw des hemels; wangen als klaprozen en lippen als kersen en haar gestalte was zoo slank en buigzaam als riet. Alle menschen verheugden zich wanneer zij het schoone meisje in het oog kregen, niet alleen wegens hare bekoorlijkheid, maar ook omdat zij overal voor zoo vlijtig bekend stond. Wanneer zij met de kruik op het hoofd naar de bron ging, om water te scheppen, had zij tegelijkertijd het spinrokken in den gordel om te spinnen. Weven kon zij ook, en zij borduurde als een fee. Hare hemden waren dan ook de schoonste van het geheele dorp; geen der andere meisjes kon in handigheid en vlijt met haar wedijveren.

Zelfs haar rok en haar zondagskousen waren met bloemen versierd. De kleine handen konden nooit rusten. Op het veld daarbuiten werkte zij even ijverig als in huis en menige flinke borst wendde zijn blikken naar de schoone Viorica, die eenmaal een zoo voorbeeldelooze huisvrouw zou worden.

Zij echter zag niet naar hen om; zij wilde niets van trouwen weten; daar had zij geen tijd voor, zeide zij, haar taak was het voor hare moeder te zorgen. De moeder fronste wel eens het voorhoofd en gaf te verstaan, dat een schoonzoon haar een welkome steun zou zijn; maar dan werd het dochtertje bedroefd en vroeg of zij dan zoo weinig uitvoerde, dat moeder nog een man in huis noodig had. „De mannen geven ons slechts nog meer drukte en moeite!" beweerde zij; „wij moeten dan voor hen ook nog spinnen en weven en naaien, en houden geen tijd meer voor veldarbeid over!"

Dan zuchtte de moeder en dacht aan haar vroeg gestorven zoon, voor wien zij zulke fraaie hemden gemaakt had — hemden die zij zoo mooi en hagelwit placht te wasschen, dat alle jonge meisjes haar oogen naar hem uitkeken. Het was haar nooit te veel geweest; maar welke moeder wordt ooit vermoeid wanneer zij voor haar kind werkt?

Weldra brak de ure aan waarin Viorica zou inzien, dat de oude vrouw gelijk had met naar een schoonzoon te verlangen. Het was alsof zij een voorgevoel had gehad van haar naderend einde. Zij begon te sukkelen, werd al zwakker en zwakker, en al de liefde harer dochter was niet bij machte haar op aarde vast te houden.

Het schoone meisje moest de geliefde oogen toedrukken en bleef geheel alleen in het kleine huisje achter. Voor de eerste maal legde zij de handen in den schoot; voor wie zou zij voortaan nog werken? Zij had immers niemand meer.

Op zekeren dag zat zij aan haar deur en staarde treurig voor zich uit. Daar zag zij op den grond iets langs en zwarts zich bewegen, dat al nader en nader kwam, en zie! het waren mieren, die een eindeloozen stoet vormden. Men kon niet zien van waar zij kwamen, daar het einde van den optocht zich in de verte verloor. Thans echter maakten zij halt, om zich in een grooten kring rondom Viorica te scharen; vervolgens traden eenige van hen naar voren en spraken haar aldus aan:

„Wij kennen u reeds lang, Viorica, en menigmaal hebben wij uwe vlijt bewonderd, die schier de onze evenaart — iets wat wij zelden bij menschen hebben waargenomen. Wij weten tevens, dat gij geheel alleen op de wereld zijt, en daarom komen wij de bede tot u richten, met ons mede te gaan en onze koningin te worden. Wij zullen u een paleis bouwen, veel schooner en grooter dan het grootste huis dat gij ooit gezien hebt; van uw kant echter moet gij ons beloven nooit meer naar de menschen terug te keeren en bij ons te blijven uw leven lang.″

„Gaarne wil ik bij u blijven,″ gaf Viorica ten antwoord, „er is niets wat mij hier kan terughouden, behalve het graf mijner moeder; dat moet ik nu en dan bezoeken om bloemen en wijn en koeken te brengen en voor hare ziel te bidden.″

„Het graf uwer moeder moogt gij bezoeken, mits gij op uw weg daarheen met geen enkel mensch spreekt; anders wordt gij ons ontrouw, en wee dan onze wraak!″

Zoo ging dus Viorica met de mieren mede, ver, ver weg,

totdat zij een geschikte plek hadden gevonden om een paleis voor haar te bouwen. Viorica zag nu hoeveel handiger en vlugger de mieren waren dan zij zelve; nooit ware zij in staat geweest in zoo korten tijd een zoo schoon gebouw te doen verrijzen. Er liepen verscheidene galerijen boven elkander, die naar groote uitgebreide ruimten midden in het paleis voerden. Deze waren bestemd voor de poppen, die vaak naar buiten in de zon werden gedragen, om even vaak en snel weder in veiligheid te worden gebracht wanneer men voor regen beducht was. De vertrekken waren op de keurigste wijze met bloesem versierd, dien men met dennennaalden aan de wanden bevestigde, en Viorica leerde spinrag spinnen, waaruit de fijnste stoffen werden vervaardigd.

Steeds hooger verrees het gebouw; het vertrek echter voor Viorica bestemd, was zoo tooverachtig schoon, dat zij zich zelfs niet in den droom iets dergelijks had kunnen voorstellen. Tal van gangen voerden daarheen, zoodat zij met de grootste snelheid berichten van hare verschillende onderdanen kon ontvangen, en de vloer dier gangen was met klaprozeblaadjes bedekt, opdat de voeten der koningin slechts een tapijt van purper zouden betreden. De deuren bestonden uit rozebladen, aan spinrag bevestigd, zoodat zij onhoorbaar open- en dicht gingen. De vloer van het vertrek was geheel van edelweiss, een dik mollig tapijt vormend, waarin Viorica's kleine voetjes geheel verzonken; schoentjes had zij hier niet noodig; die zouden veel te grof zijn geweest en het bloementapijt hebben beschadigd. De wanden waren

uit anjelieren, viooltjes en vergeet-mij-nietjes kunstig saamgeweven en alle bloemen werden voortdurend vernieuwd, zoodat zij altijd even frisch en geurig waren. De zoldering van het vertrek was uit leliënbladeren vervaardigd, evenals een zeil er boven gespannen, en wat het rustbed betrof, dit had den vlijtigen mieren vele weken arbeids gekost. Het bestond uit louter bloemenstof, het fijnste wat zij slechts konden verzamelen, en daarover werd een van de door Viorica zelve geweven spreien gelegd. Wanneer zij op dat rustbed lag te slapen, was zij zoo schoon, dat de sterren, zoo zij haar hadden kunnen zien, van den hemel waren gevallen. De mieren echter hadden een der binnenvertrekken van het paleis voor haar ingericht en bewaakten hunne koningin met een ijverzuchtige liefde; zij zelven zouden het nimmer hebben gewaagd haar in den slaap te bespieden.

Het ware moeielijk geweest het leven in het mierenpaleis beter in te richten dan thans het geval was. Al hare onderdanen stelden er hun eer in den meesten arbeid te verrichten en de tevredenheid der vlijtige koningin te verwerven. Elk harer bevelen werd met ongeëvenaarde snelheid ten uitvoer gebracht; want zij vergde nooit te veel op eens en nooit onverstandige dingen. Met haar zachte stem klonk het bevel steeds als een vriendschappelijke raad of wenk, en tot dank ontving men een zonnigen blik uit hare schoone oogen.

De mieren zeiden menigmaal, dat zij den zonneschijn in hun paleis huisvestten en prezen zich gelukkig met hunne koningin. Zij hadden een soort van bordes

aangelegd, waar Viorica, wanneer zij in het vrije wilde ademen, lucht en zonneschijn kon genieten. Ook kon zij van daar de vorderingen van den bouw gadeslaan, die reeds op een tamelijk hoogen berg begon te gelijken.

Op zekeren dag was zij in haar eigen vertrekken bezig om met de draden van een zijdeworm, door de mieren binnengesleept, een kleed te vervaardigen, waarop zij kapellenvleugels wilde naaien. Alleen hare teedere vingeren konden een zoo kunstvollen arbeid verrichten. Daar op eens hoorde men rondom den berg een hevig rumoer; het klonk als het geluid van stemmen; in enkele oogenblikken tijds was in het geheele kleine mierenrijk alles in rep en roer en kwamen eenigen ademloos bij de koningin binnenstormen:

„Men verwoest ons huis! Booze menschen zijn bezig de aarde om te woelen. Twee, drie galerijen zijn reeds ingestort en ook de andere worden bedreigd. Wat zullen wij doen?"

„Is het anders niet?" sprak Viorica bedaard. „Ik zal dadelijk bevelen dat men daarmede ophoude, en in een of twee dagen zijn de galerijen weder opgebouwd."

Door het labyrint van gangen ijlde zij naar buiten en verscheen plotseling op haar bordes. Daar werd zij een beeldschoonen jongeling gewaar, die van zijn paard was gestegen en met zijn metgezellen bezig was met degens en lansen den mierenberg om te woelen. Bij hare verschijning echter hielden zij plotseling op;

de schoone jongeling bracht als verblind de hand boven de oogen en stond de heerlijke gestalte in het glanzend gewaad schier ademloos te bewonderen. Viorica's gouden lokken golfden tot op haar voeten neder; een zacht rood had haar gelaat overtogen en haar oogen schitterden als sterren. Een oogenblik sloeg zij ze voor den blik des jongelings neder, dan echter zag zij tot hem op, en van de rozenlippen klonk het met zilveren stem: „Wie zijt gij, die uw schendende hand naar mijn rijk uitstrekt?"

Vergeving, bekoorlijke jonkvrouw!" riep hij. „Zoo waar als ik een ridder ben en de zoon eens konings, zal ik voortaan uw trouwste beschermer wezen! Hoe kon ik vermoeden, dat een fee, eene godin dit rijk bestiert!"

„Ik dank u," sprak Viorica. „Ik heb geen andere hulp of bescherming noodig dan die mijner trouwe onderdanen en verlang alleen dat geen menschenvoeten mijn rijk betreden."

Met deze woorden was zij plotseling verdwenen, als hadde de berg haar verslonden, en zij die daarbuiten stonden, zagen niet hoe een schare van mieren haar de voeten kusten en haar in triomf naar haar vertrek terugleidden, waar zij bedaard en kalm, als ware er niets voorgevallen, haar arbeid weer hervatte.

De koningszoon echter bleef als in een droom verzonken voor den berg staan en was in geen uren te bewegen zijn paard te bestijgen. Nog altijd hoopte hij de liefelijke verschijning, ware het ook met bestraffen-

den blik, te zien wederkeeren. Maar hij zag slechts mieren en altijd weer mieren, in eindelooze menigte, die met de grootste haast zich beijverden de door hem aangerichte schade te herstellen. Hij had ze in zijn toorn en ongeduld wel willen vertrappen, want zijn vragen schenen zij niet te hooren of niet te verstaan, en zij liepen in het besef hunner veiligheid zoo vermetel mogelijk vlak voor zijn voeten heen en weder. Eindelijk besteeg hij treurig zijn ros, en gedurig bij zichzelven overleggend, hoe hij het schoonste wezen, dat hij ooit had aanschouwd, zou kunnen winnen, zwierf hij tot aan het vallen van den avond door het bosch, tot groote ergernis zijner metgezellen, die den mierenberg, benevens de jonkvrouw, gezamenlijk naar de maan wenschten en verlangend aan hun avondmaal en den wijnbeker dachten, die reeds geruimen tijd op hen wachtten.

Viorica had zich veel later dan al haar onderdanen ter ruste begeven; ingevolge hare gewoonte om des avonds zelve nog naar de poppen te gaan zien en hun bedjes te betasten, of zij wel zacht genoeg waren, lichtte zij den eenen bloemenvoorhang na den anderen op en zag, met een lichtwormpje op den vingertop, teeder èn bezorgd naar het jonge gebroed. Vervolgens keerde zij naar haar eigen kamer terug, waarna al de lichtkevers, die haar uren lang bij den arbeid hadden bijgelicht, mochten heengaan. Eén slechts bleef, terwijl zij zich ontkleedde, bij haar. Meestal viel zij, na zich ter ruste te hebben gelegd, onmiddellijk in een diepen slaap; maar heden wierp zij

zich onrustig om en om, wond hare lokken om de vingers, ging overeind zitten, legde zich weer neder en vond het ondragelijk warm. Tot dusverre had zij nooit over te weinig lucht in haar rijk geklaagd, maar nu kon zij nauwelijks ademhalen en zou gaarne naar buiten zijn gevlijd, hadde zij niet gevreesd dat men haar zou hooren en anderen haar slecht voorbeeld zouden volgen. Reeds menigmaal had zij, aan den drang der anderen gehoor gevend, een hard vonnis moeten vellen, enkele mieren wegens verboden omzwervingen verbannen, anderen zelfs ter dood veroordeeld; met een bloedend hart had zij dan toegezien, hoe zij onmeedoogend werden doodgestoken.

Maar voor alle anderen stond zij op en verraste hare onderdanen er mede, dat zij een der galerijen geheel alleen had opgebouwd. Dat zij onder het werk herhaaldelijk in de richting van het bosch gekeken en zelfs nu en dan geluisterd had, wist zij zelve nauwelijks. Zoodra was zij niet in haar kamer terug, of eenige mieren kwamen in den grootsten angst aangeloopen:

„De booze man van gisteren is er weder en rijdt onophoudelijk om onzen berg heen!"

„Laat hem maar begaan!" sprak Viorica, de koningin, volkomen bedaard, „hij zal ons geen leed meer doen." Doch tezelfder tijd klopte het hart van Viorica, de teedere jonkvrouwe, zóo hevig, dat zij diep adem moest halen.

Een zonderlinge onrust en gejaagdheid had zich van haar meester gemaakt; zij zwierf veel meer rond dan voorheen, meende altijd dat de poppen te weinig in

de zon vertoefden, droeg ze zelve naar buiten, om ze echter even snel weer naar binnen te brengen en gaf niet zelden tegenstrijdige bevelen. De mieren begrepen niet wat haar bezielde en deden dubbel hun best om het haar naar den zin te maken; zij verrasten haar zelfs met een nieuw prachtig gewelf, dat zij echter met een zekere afgetrokkenheid beschouwde zonder er veel van te zeggen. Vaak hoorde men paardengetrappel rondom den berg, maar dagen lang kwam Viorica niet te voorschijn.

Inmiddels werd zij door een gevoel van heimwee naar menschen overvallen, dat zij tot dusverre nog niet gekend had. Zij dacht voortdurend aan haar dorp en aan de Hora, aan haar huisje, aan hare moeder en aan het graf harer moeder, dat zij in al dien tijd niet meer bezocht had..

Na verloop van eenige dagen kondigde zij haren onderdanen het voornemen aan het graf harer moeder te bezoeken, waarop de mieren verschrikten en vroegen of het haar niet meer bij hen beviel, wijl zij naar haar dorp verlangde. „Wel neen,” sprak Viorica, „ik denk slechts eenige uren weg te blijven; vóór den nacht ben ik weder terug.”

Zij wees elk geleide van de hand; doch van verre werd zij, zonder het te bemerken, door eenige mieren gevolgd.

Wat vond zij alles om haar heen veranderd! Zij moest zeker erg lang weg zijn geweest. Zij begon uit te rekenen, hoeveel tijd de mieren wel noodig hadden gehad

om dien grooten berg, waarin zij woonde, te bouwen, en kwam tot de overtuiging, dat het zeker jaren waren geweest. Het graf der moeder was niet meer te vinden, alles was begroeid en onkenbaar geworden en Viorica zwierf al schreiend op het kerkhof rond, daar zij zich ook hier zoo vreemd gevoelde. Reeds begon de avond te vallen en nog altijd liep Viorica naar het graf te zoeken. Daar klonk plotseling vlak naast haar de stem van den jongen koningszoon. Zij wilde vluchten, maar hij hield haar tegen en sprak zacht en dringend van zijn groote liefde, zoodat zij met gebogen hoofd staan bleef en luisterde. Het was zoo heerlijk, weer een menschelijke stem te vernemen; vooral hem, aan wien die stem toebehoorde, te hooren spreken van liefde en vriendschap.

Niet voordat het geheel donker was geworden, schoot het haar te binnen, dat zij geen verlaten weeze was, maar een koningin die haar plicht verzaakte, wijl zij den mieren beloofd had nooit meer met menschen te verkeeren. Met ijlende schreden ontvlood zij den jongeling. Doch hij vervolgde haar met zijn liefdesbetuigingen tot dicht bij den berg, waar zij hem bad en smeekte haar te verlaten. Hij wilde evenwel niet vertrekken, voordat zij hem beloofd had den volgenden avond terug te zullen komen.

Zacht en geruischloos gleed zij de gangen door, nu en dan anstig omziende, daar zij zich verbeeldde van alle kanten een haastig trappelen en fluisteren te vernemen. Waarschijnlijk hoorde zij slechts het angstig kloppen van haar eigen hart, want zoo vaak zij stil-

stond en luisterde, was alles rustig. Eindelijk bereikte zij haar kamer en zonk uitgeput op hare legerstede; maar geen slaap ontfermde zich over haar. Zij was zich maar al te zeer bewust hare belofte te hebben verbroken; wie zou nu nog achting voor haar kunnen hebben, nu een gegeven woord haar niet meer heilig was? Haar trots kwam in opstand tegen het denkbeeld hare daden te verbergen, en toch kende zij de mieren, hun fellen haat, hun meedoogenlooze straffen. Meermalen richtte zij zich overeind, om, op haar ellebogen gesteund, te luisteren, en steeds was het haar als hoorde zij het trippelen van duizend voetjes, alsof de geheele berg levend was geworden.

Zoodra zij voelde dat de morgen aanbrak, hief zij een der bloemenvoorhangen op om naar buiten te ijlen. Hoe verbaasd was zij echter den uitgang geheel met dennenaalden versperd te vinden. Zij beproefde het met een tweeden, een derden en zoo de geheele rij langs, maar te vergeefs; allen waren van onder tot boven op dezelfde wijze versperd. Daar begon zij luide te roepen, en zie, door tal van kleine, onzichtbare openingen kwamen de mieren in menigte binnen.

„Ik wil naar buiten, in het vrije!" sprak zij gestreng.

„Neen," spraken de mieren, „de vrijheid geven wij u niet, anders loopen wij gevaar u te verliezen!"

„Wilt gij mij dus niet langer gehoorzamen?"

„O ja, even als vroeger, doch op dat éene punt niet; straf ons, vertrap ons, zoo gij wilt; wij zijn bereid voor het welzijn van allen te sterven, zoo wij door

onzen dood de eer onzer koningin kunnen redden."

Viorica boog het hoofd, tranen vloeiden uit haar oogen. Zij smeekte de mieren haar de vrijheid terug te schenken; zij waren onverbiddelijk en op eenmaal bevond zij zich in de donkere ruimte geheel alleen. O! hoe weende en jammerde zij en rukte zij zich in wanhoop de schoone haren uit! Daarna begon zij zich met de teedere vingeren een weg te banen; maar hetgeen zij wegkrabde, viel even snel weder terug, zoodat zij zich eindelijk in vertwijfeling op den grond wierp. De mieren brachten haar de geurigste bloemen en nectar en dauwdroppelen om haren dorst te stillen, doch hare klachten bleven onverhoord. Uit vrees dat haar gejammer naar buiten zou doordringen, bouwden de mieren al hooger en hooger, zoo hoog als de Virful cu Dor en noemden den berg Furnica (Mier). De koningszoon rijdt nu sedert lang niet meer om den berg heen, maar in stille nachten is het klagen en schreien van Viorica nog duidelijk hoorbaar.

DE TWEE JIPI'S.

In het Bucegi-gebergte rijzen dicht naast elkander als twee reuzentanden de twee Jipi's omhoog. Daartusschen stort zich de woeste Urlatoare in bruisende vaart naar beneden in het dal, om zich met steeds toenemende kracht een weg tot de Prahova te banen. Men zegt dat de Jipi's in overoude tijden tweelingbroeders zijn geweest, die zooveel van elkander hielden, dat geen van beiden een bete broods nuttigde zonder die met den ander te deelen. Wanneer men den een iets vroeg, antwoordde de ander; wanneer de een zich bezeerde, schreide de ander en was ontroostbaar. Zij waren beiden zoo schoon als de dag, zoo slank als lansen, zoo vlug als pijlen en zoo sterk en krachtig als jonge beren. Beiden waren de trots en de vreugde hunner moeder; menigmaal streelde deze hun lokkige hoofden met de woorden: „Andrei en Mirea, mijn geliefde zonen, moogt gij eenmaal zoo beroemd worden, dat de steenen uw lof verkondigen!"

Zij waren van een edel geslacht en bewoonden een

trotschen burcht, gebouwd op een hooge rots, alwaar zij troonden alsof de geheele wereld hun toebehoorde. Vaak zeiden zij schertsend, dat zij te zamen slechts éénе vrouw konden huwen, daar zij stellig niet twee geheel op elkander gelijkende meisjes zouden vinden. Het beste ware dus in het geheel niet te trouwen. Daar wilde de moeder echter niets van hooren; zij wenschte eenmaal de zonen harer zonen op haar knieën te koesteren en hen met wiegeliedjes in slaap te zingen.

Vaak zong zij hun des avonds, aan haar spinnewiel gezeten, oude liederen voor: Andrei knielde dan op een kussen aan haar voeten, Mirea leunde met den arm op haar stoel en ademde den fijnen geur in harer lokken, wier zware, bruine vlechten onder den fijnen, witten sluier glansden.

„Onze moeder is nog geheel en al een jonge vrouw!" zeide Andrei dan.

„Ja zeker," riep Mirea, „zij heeft nog geen enkel grijs haartje."

„En geen enkelen rimpel!" hernam Adrei.

„Nooit zullen wij een vrouw vinden, die de gelijkenis met u kan doorstaan!" sprak Mirea, en kuste haar sluier.

„U stelt ze allen in de schaduw!" lachte Andrei, en kuste haar hand, die juist de fijnste draden spon.

„Mijn vader was een gelukkig mensch!" riep Mirea,

„En wij gelukkige kinderen!" voegde Andrei er bij.

De moeder glimlachte bij deze betuigingen van kinderlijke liefde en verhaalde dan geschiedenissen van hun grootmoeder, van de ruwe tijden waarin deze geleefd had, van haar strengen vader en nog strengeren gemaal.

De maaltijden, welke zij met hun drieën gebruikten, waren zoo vroolijk, alsof er een talrijk gezelschap aanwezig was; doch wanneer er werkelijk gasten kwamen, waren zij stil en afgetrokken zooals het volgens hun rang paste. Hunne gastvrijheid was boven allen lof verheven. Menigen nacht sliepen de broeders op den grond om hun gemakkelijke legersteden aan vreemdelingen af te staan.

Een ieder was het wèl te moede in die gastvrije woning waar slechts liefde heerschte.

Op zekeren dag waren de twee broeders op de jacht, met onvermoeïden ijver de steilste rotsen beklimmend om een beer op te sporen, die onlangs in den omtrek groote schade had aangericht. Eindelijk waren zij hem op het spoor, en een luid gebrom, vergezeld van een rollen van steenen, verkondigde zijn nadering. Op het oogenblik echter, dat Mirea zijn werpspies wilde slingeren, vloog uit het lage kreupelhout een andere speer het dier vlak in de zijde, waarna een heldere schaterlach gehoord werd. De beer richtte zich op zijn achterpooten en liep met een woedend gebrom op het houtgewas aan. Andrei zag dadelijk het gevaar, waarin de koene jager zich bevond; en terwijl Mirea wrevelig mompelde: „Hij die de jacht is begonnen, moet het nu ook maar alleen klaarspelen!„ riep Andrei: „Hoor je niet aan de stem, dat het een jonge knaap is?" versperde den beer, die hem ver boven het hoofd reikte, met een snellen sprong den weg en boorde hem zijn mes tot aan het heft in den schouder. De beer sloeg met zijn

klauwen in de lucht en zakte toen levenloos ineen.

„Och, hoe jammer!" riep de jeugdige heldere stem, en uit het kreupelhout trad een beeldschoon meisje te voorschijn, in een kort gewaad, met sandalen aan de voeten en een witte pelsmuts op de bruine golvende lokken. Zij had grijze oogen met pupillen als van goud en kleine, scherpgeteekende wenkbrauwen. Over haar schouders hing een mantel van zacht sneeuwwit geitenhaar en in de hand hield zij een even groot breed mes als dat van Andrei, waarmede zij vastberaden den beer had willen afwachten. „Hoe jammer!" herhaalde zij, „nu heb ik hem niet neergeveld!" en plotseling kwamen er tranen in haar oógen.

Andrei stond geheel bedremmeld voor haar en zag naar den beer, alsof hij hem, ter wille van het schoone meisje, gaarne weer levend zou hebben gemaakt. Zonder te weten wat zij deed, en alleen om haar wrevel en haar teleurstelling te verbergen, stiet zij het dier onwillekeurig met den voet; daar hief de beer zich nog eenmaal op en sloeg zijn klauwen naar haar uit, maar op hetzelfde oogenblik werd zij schielijk weggetrokken en met een bestraffend: „Onverstandig kind!" weer overeind geholpen. Verwonderd zag zij om, want de stem was dezelfde als die van den jongen man vóór haar en ook zijn gelaat was niet van het andere te onderscheiden. Met open mond, als een klein kind, zag zij van den eenen broeder naar den anderen, totdat alle drie in een schaterend gelach uitbarstten, waaraan geen einde scheen te zullen komen. „Maar gij zijt dubbel!" riep het jonge meisje, „juist als twee hazelnoten in één bast!"

„Wij zijn ook hazelnoten uit één bast," zeide Andrei; „maar wie zijt gij nu eigenlijk, kleine boschnimf? Gij zijt toch, hoop ik, geen vermomde heks, die ons betooveren wil?"

„Wie weet!" lachte het meisje. Misschien ben ik wel een heks; mijn grootvader heeft het ten minste reeds gezegd. Ik ben pas een week bij hem en sedert mijn komst heeft hij nog geen enkelen keer maagpijn gehad."

„Wij behoorden u dadelijk als een booze heks te behandelen en u op onzen burcht gevangen te zetten, daar gij zonder vergunning op onzen grond durft te jagen," sprak Mirea.

„Wij hebben ook eene heele boosaardige moeder op den burcht!" zeide Andrei.

„Zoo?" riep het meisje. „Nu, die moet ik zien. Ik ben uwe gevangene."

Zij riep een jager tot zich, gaf hem een boodschap voor haar grootvader mede. beval haar vóór den nacht met de paarden te komen afhalen en schreed vroolijk en met vluggen tred, in gezelschap van de beide broeders, langs de duizelingwekkendste paden in de richting van het slot.

„Vrouwe Roxana, de moeder der jongelingen, die, voor het venster staande, hen zag aankomen, vroeg zich af wie die jonge herder zijn kon, die hare zonen vergezelde. Achter hen werd de doode beer op boomstammen gedragen.

Toen zij dichterbij kwamen, riep zij verschrikt: „Maar mijn God, dat is een meisje! „Waar kunnen zij haar gevonden hebben!"

Weinige oogenblikken later klonken de stemmen op het voorplein en daarna in de zaal.

„Moeder!" riep Mirea, „hier brengen wij u een gevangene, een jager, die onze geheele jacht bedorven heeft! Welke straf heeft hij verdiend?"

Er lag vrees en ontsteltenis in de wijze waarop vrouwe Roxana het meisje beschouwde; het liefst hadde zij haar zoo snel mogelijk weggezonden, doch de jeugdige verschijning was zoo betooverend schoon, dat de moeder haar met een goedhartig lachje de hand reikte welke het jonge meisje eerbiedig kuste.

„Ik denk dat de ergste straf wel wezen zal met mij, oude vrouw, eenige uren aan het spinnewiel door te brengen!"

„O, volstrekt niet! Ik kan even fijn spinnen als een fee; de werpspies heeft mijn hand daarvoor niet ongeschikt gemaakt. En wat ouderdom betreft, ik heb juist nu geen ander gezelschap dan dat van mijn grootvader, die den geheelen dag op zijn stoel zit en altijd inslaapt, zoodra men hem iets vertellen wil."

Al sprekende, ontdeed zij zich van haar mantel en wilde dien neerleggen. Maar Andrei voorkwam haar en nam haar dien beleefd af. Vrouwe Roxana zelve nam haar pelsmuts aan, en streek haar vriendelijk het krullend, vochtig haar van het verhitte voorhoofd weg. Zij was thans, nu haar lokken als leeuwenmanen om haar heen golfden, nog veel schooner, en moeder en zonen beschouwden haar met welgevallen.

„Hoe heet gij toch, mijn lief kind?" vroeg vrouwe Roxana.

„Ik heet Urlanda. Welk een leelijke naam, niet waar? Rolanda hadden zij mij eigenlijk willen noemen, maar omdat ik zoo wild was en altijd zooveel spektakel maakte, werd het Urlanda.” Zij zeide dit op een zoo grappig, somberen toon, dat allen lachten. „Mijn grootvader woont aan den anderen kant van den berg; ik ben vandaag ver afgedwaald.”

„Welnu, dan zult gij wel met smaak den maaltijd nuttigen, die ons wacht.”

Zij gingen naar de eetzaal, die geheel met de kostbaarste oostersche stoffen behangen was en waar prachtig zilverwerk op tafel prijkte.

De beide jongelingen, aan matigheid gewoon, dronken wijn met water vermengd; de beide vrouwen vergenoegden zich met zuiver water. Een levendig gesprek werd gevoerd; men verhaalde elkander van allerlei jachtavonturen, het eene nog merkwaardiger dan het andere, en Rolanda deed dapper mede. Zij wist de ongeloofelijkste dingen te vertellen, en wel op een toon zoo ernstig, als had zij er een eed op kunnen doen.

Veel aanleiding tot vroolijkheid gaf de wijze waarop zij voortdurend de beide broeders met elkander verwisselde, en wanneer dan Andrei beweerde haar het leven te hebben gered, werd Mirea ijverzuchtig en beweerde haar op zijn beurt voor een laatste omarming van den beer te hebben behoed.

„Het is maar gelukkig,” riep zij vroolijk, „dat ik aan u beiden mijn leven te danken heb, anders zou ik mijn redder zeker nooit herkennen.”

Na afloop van het middagmaal verzocht zij om een spinrokken. Zij wilde het bewijs leveren, voegde zij er bij, ter sluiks een blik naar de broeders wendend, dat haar spinnen geen berenmythe was. En inderdaad, de gesponnen draad bleek zoo fijn en gelijk als spinneweb, zoodat vrouwe Roxana een en al bewondering was.

„Ik kan ook heel mooi borduren," zeide het jonge meisje, „dat heeft mijn moeder mij geleerd. Zij zelve borduurde als een fee en meende met dergelijken fraaien arbeid mijn wildheid te beteugelen; maar ik was altoos spoediger met mijn werk gereed dan zij berekend had, en voordat zij er op bedacht was, ijlde ik alweer naar buiten èn was ik in de stoeterij of op de jacht."

Zij hield een oogenblik op en zuchtte.

„Thans is de stoeterij verkocht; men kan toch ook niet rijden in die vervelende bergen. Ah! daar zijn de paarden!" vervolgde zij van haar stoel opspringend. „Ik moet thans gaan, anders ben ik niet voor den nacht thuis, en grootvader kan geducht brommen als hij eenmaal begint; hij heeft zulke borstelige wenkbrauwen en zooveel rimpels er om heen!"

Zij ging snel naar Roxana, kuste haar de hand, groette de beide broeders met een zwaai van haar pelsmuts, die zij zich vervolgens op de lokken wierp, ijlde de zaal uit en zat weldra vlug als een wervelwind in den zadel.

Maar ook de broeders hadden paarden besteld om de jeugdige gast tot aan de grenzen hunner bezitting te begeleiden, en alle drie zagen lachend en groetend naar het venster, waar vrouwe Roxana met ernstige

oogen en een lach om de lippen op hen nederzag. Haar hart was beklemd, waarom wist zij zelve niet, en gaarne had zij hare zonen teruggeroepen.

Rolanda wilde berg op, berg af galoppeeren en sloeg alle vermaan, om voorzichtig te zijn, in den wind. Doch zoodra haar medelijden voor de paarden werd opgewekt, reed zij bedaard en merkte zuchtend aan: „Deze wandelende stoelen noemt gij dus paarden!"

Daar de duisternis inviel, noodigde zij de broeders uit bij haar grootvader te overnachten. De oude man zat bij den haard en streek met de hand langs den sneeuwwitten baard, die hem tot over de borst reikte.

„Waar is de wildzang weer geweest?" vroeg hij goedig.

„In afschuwelijke gevangenschap wegens jachtovertreding; en hier zijn mijn vervolgers, die mee zijn gekomen om te zien, of ik wel waarheid heb gesproken."

De oude man beschouwde de beide jongelieden, die in een eerbiedige houding voor hem stonden, met blijkbaar welgevallen. Weldra was het avondmaal gereed, waar het niet minder vroolijk toeging dan dien middag bij vrouwe Roxana.

In de eerste morgenschemering reden Andrei en Mirea weg en waren niet weinig verrast plotseling uit een der vensters een regen van bloemen op zich te zien nederdalen. Toen zij echter naar boven keken, vloog het venster toe en zagen zij niemand.

Deze dag was slechts het begin van een lange reeks van bezoeken en tegenbezoeken, van jachtpartijtjes en ritjes en prettige uren aan gezelligen kout gewijd.

Rolanda had ook wel buien van droefgeestigheid,

waarin zij nog bekoorlijker en lieftalliger was; dan vertelde zij van hare ouders, die vroeg gestorven waren en hoe zij geheel alleen op de wereld was; grootvader toch zou niet lang meer leven, en dan wist zij niet wat er van haar worden moest?"

„Gij beleedigt ons door zoo te spreken!" riep Andrei. „Zijn wij dan niet uwe broeders?" Hebt gij geen tehuis?"

„Heeft onze moeder u niet lief?" voegde Mirea er bij.

Wederom voelde vrouwe Roxana een angstige beklemdheid; en toch had zij het wilde kind innig lief gekregen.

Korten tijd na dit gesprek klonken op zekeren dag snelle hoefslagen in de nabijheid van den burcht; het was Rolanda, die bloothoofds met fladderende lokken en verwilderden blik aan kwam rijden. Zij sprong van haar paard en ijlde doodsbleek het slot binnen en vrouwe Roxana in de armen.

„Ik smeek u om Godswil mij tot u te nemen! Grootvader is dood; ik heb hem de oogen toegedrukt, ik heb hem gewasschen en aangekleed en in de kist gelegd zonder eenigen angst te gevoelen; maar toen zijn er een menigte bloedverwanten gekomen, die om de erfenis gestreden en gevochten hebben en allen op mij zijn aangevallen, wijl hij mij iets vermaakt had. En een van hen, een oud man, met een kaal hoofd, begeerde mij dadelijk tot vrouw! Hu! wat ben ik toen doodsbang geworden! Zoo'n vreeselijke kerel! Maar ik heb hem gezegd, dat ik Urlanda heet en zoo boosaardig ben, dat niemand ooit met mij trouwen kan.

Ik wil ook in het geheel geen man, ik wil bij u blijven, zoolang u mij niet wegjaagt!"

Vrouwe Roxana had eerst de grootste moeite om de hijgende, afgebroken woorden te verstaan en begon toen het opgewonden, beangste meisje tot bedaren te brengen. Zij liefkoosde haar en streek de ordelooze haren glad. Daarna bracht zij Rolanda in een rein, wit vertrek, dat zij reeds meermalen had bewoond en zeide haar, dat zij, zoolang er een dak boven hun woning was, hier haar tehuis zou hebben.

Rolanda wierp zich in haar armen, kuste haar dankbaar de handen, en beloofde zoo zacht te worden en zoo bedaard als een groot, kalm meer! Vrouwe Roxana zeide glimlachend, dat die zachtheid wel van zelve komen zou, wanneer zij eenmaal vrouw werd.

„Maar ik wil geen vrouw worden, ik wil altijd een meisje blijven en zoo vrij, zoo vrij zijn als een vogel!"

Vrouwe Roxana zuchtte onhoorbaar zacht en luisterde naar de stemmen harer zonen, die juist thuis kwamen en dadelijk naar Rolanda vroegen, wijl zij haar van verre naar den burcht hadden zien rijden.

Een merkwaardige verandering was, van het oogenblik af, dat Rolanda bij hen was gekomen, bij de broeders waar te nemen. Zij hadden haar als een jonger zusje begroet, en nu was het jonge meisje plotseling schuchter en beschroomd geworden. Zij gingen veel meer uit dan vroeger, maar niet meer te zamen; Rolanda bleef meestal bij hun moeder thuis, was droomerig en afgetrokken en schreide vaak in stilte. Wanneer zij zich onopgemerkt waande, zag zij telkens van

den eenen broeder naar den anderen, als trachtte zij iets, wat haar tot nog toe duister was gebleven, te ontdekken. Ook nu nog verwisselde zij hen gedurig met elkander; dan lachte zij echter niet, zooals vroeger, maar keek vrouwe Roxana angstig aan. Deze zag met bekommernis, hoe donkere wolken zich boven haar huis samenpakten en stortte in het geheim nog veel meer tranen dan Rolanda; elk harer zonen toch had haar in het schemeruur zijne groote, oneindige liefde voor Rolanda gebiecht en er op laten volgen:

„Gelooft u dat mijn broeder haar ook bemint? Hij is zoo veranderd! En tot wien van ons beiden zal haar hart zich neigen?"

Vrouwe Roxana bracht in het kloosterkerkje te Lespes menige kaars ten offer; zij hoopte door die moeielijke bedevaart den hemel gunstig te stemmen en het onheil, dat hen bedreigde, af te wenden.

Rolanda verkeerde in den laatsten tijd in een toestand van hevige overspanning; want op denzelfden dag hadden Mirea en Andrei, zonder iets van elkander te weten, haar ieder zijn liefde bekend, en het arme meisje beproefde te vergeefs in haar eigen ziel te lezen. Zij had hen beiden even lief, ja veel te lief om een der broeders ongelukkig te maken; haar hart kon hen evenmin onderscheiden als haar oogen dit vermochten. Zij wilde vrouwe Roxana niets zeggen, om haar geen leed te berokkenen, maar zij zag slechts al te goed, hoe de broeders meer en meer van elkander vervreemdden, ja zelfs, wat nog nimmer gebeurd was, stekelige opmerkingen wisselden en elkander niet meer schenen te kunnen

verdragen. Daar riep vrouwe Roxana hen op zekeren dag alle drie tot zich.

„Ik heb den zwaren strijd, dien gij tegen uzelven voert, slechts al te lang zwijgend aangezien," sprak zij ernstig. „Een van u moet een groot offer brengen, opdat de ander gelukkig worde."

„Ja, een van ons is te veel op de wereld," sprak Mirea somber.

„Om Godswil," riep Rolanda, „geen strijd om mij!"

„O, neen," sprak Andrei met een weemoedig lachje, „dat zou onmogelijk wezen; men kan alleen verdwijnen."

Vrouwe Roxana hief de handen ten hemel.

„O, die goddelooze kinderen! heb ik u dan tot tot zwakkelingen opgevoed.... hebt gij niet eens de kracht uw eerste smart te dragen! Luister, Rolanda, tot morgen zult gij bedenktijd hebben, tot morgen zullen wij moed en kracht verzamelen."

Zoo scheidden zij.

Andrei sloeg het bergpad in dat naar Lespes geleidde, knielde in het kerkje neder en bad: „Mijn God! Gij weet hoever mijn krachten reiken! Maak dat ik geene zonde bega, noch aan mijzelven, noch aan mijn broeder, noch aan de vrouw die ik liefheb; maar zoo hare keuze niet op mij valt, verander mij dan in steen, opdat ik niets meer behoeve te gevoelen!...."

Langs eenen anderen weg was ook Mirea naar de kerk gegaan en had hetzelfde gebeden. Zij wierpen elkander een treurigen blik toe en keerden ieder afzonderlijk huiswaarts; want elk van hen meende zich voor den ander te hebben opgeofferd.

Vrouwe Roxana trad den volgenden morgen uit hare vertrekken, bleek als de sluier die de eerste zilveren draden in haar lokken bedekte.

De beide jongelingen zagen er uit als gingen zij den dood tegemoet; alleen Rolanda kwam met eene bezielde uitdrukking op het schoone gelaat binnen. Een schier bovenaardsche glans straalde van haar wezen uit; zij scheen wel een hoofd grooter geworden en sprak met liefelijke, welluidende stem: „Treedt met mij naar buiten, mijne dierbaren; onder Gods blauwen hemel zal ik u mijne beslissing mededeelen!"

Met een lichten, zwevenden tred ging zij hen voor, doch hare handen waren doorzichtig als was en haar oogen, die zij tot den hemel ophief, stonden vol tranen. Aan den rand van een duizelingwekkenden diepen afgrond bleef zij staan en knielde voor vrouwe Roxana neder.

„Moeder, geef mij uw zegen?" vroeg zij.

Vrouwe Roxana legde hare sidderende handen op het jeugdige hoofd.

„En thans," sprak Rolanda, met heldere stem, „luister. Ik heb u beiden lief, veel meer dan mijzelve, veel meer dan mijn leven, daarom kan ik mij aan geen uwer geven.... maar wie mij uit den afgrond haalt, diens vrouw zal ik worden!"

Nog voordat iemand de hand had kunnen uitstrekken, vloog zij als een vogel over den rotswand in de onmetelijke diepte. Maar.... wonder!.... Onder het vallen veranderde zij in een schuimenden waterval, in de lucht verstuivend als een bruidsluier. De beide broe-

ders wilden zich na haar in den afgrond storten, doch konden niet, want hun voeten werden rotsen, hun armen rotsen, hun harten steen en zoo strekten zij zich tot den hemel uit.

De ongelukkige moeder echter hief wanhopig de armen omhoog met den uitroep: „Moet ik dan alleen blijven leven! O God, hebt gij dan geen erbarmen?" En met uitgebreide armen zonk zij ter aarde, zich aan de harde rots vastklemmend. En zie! daar waar zij lag, veranderde zij in zacht, week mos, dat zich al verder en verder uitbreidde, totdat het de rotsen halverwege bedekte. Zoo ziet men ze nog altijd en zoo zal men ze ook altijd blijven zien, de onstuimige, reinwitte Urlatoare, de edele broeders, de Jipi's, en hunne trouwe liefhebbende moeder.

DE CARAIMAN.

Dreigend en somber verheft zich de Caraiman met zijne grootsche, geweldige rotsen, die den indruk geven als ware er een stuk van losgeraakt, dat halverwege is blijven hangen. Dit stuk heeft den vorm van een doedelzak, en ziehier de geschiedenis welke daarvan wordt verhaald:

In over—overoude tijden, toen de hemel veel dichter bij de aarde en er veel meer water dan land was, huisde in het Karpathen-gebergte een geweldig toovenaar. Hij was zoo groot als de allergrootste denneboom en droeg nog een boom met groene takken en twijgen op het hoofd. Zijn ellenlange baard was van mos evenals zijn wenkbrauwen; zijn gewaad bestond uit boomschors, zijn stem geleek het rollen van den donder en onder den arm droeg hij een doedelzak zoo groot als een huis. Met dien doedelzak kon hij alles verkrijgen wat hij wilde: speelde hij een zacht liefelijk wijsje, dan spruitte van alle kanten, zoo ver zijn oogen reikten, het jonge groen uit den grond op blies hij

harder, dan kon hij levende wezens te voorschijn roepen; blies hij echter geweldig hard, dan verhief zich een storm, die de bergen deed wankelen, de zee van de rotsen deed terugwijken en veel land droog maakte. Eens werd hij door machtige vijanden aangevallen; in plaats van zich te verweren, zette hij slechts zijn doedelzak aan den mond en veranderde zijn vijanden in dennen en beuken. Nooit werd hij het spelen moede; zijn ooren werden gestreeld, wanneer de echo zijn liederen terugkaatste, maar meer nog verheugde het hem, wanneer alles om hem heen begon te leven. Dan kwamen duizenden schapen van alle hoogten en uit alle dalen te voorschijn; allen hadden zij kleine boompjes op het voorhoofd, waaraan de Caraiman zijn eigendom kon herkennen. Ook kwamen uit de steenen en rotsen honden aangesprongen, die zijn stem kenden en hem gehoorzaamden.

Daar hij in andere landen van de menschen niet veel moois gezien had, aarzelde hij geruimen tijd alvorens menschen te maken; hij dacht echter bij zichzelven, dat kinderen toch altijd lief en goed zijn, en dus wilde hij zijn rijk slechts met kinderen bevolken. Hij speelde daarom de liefelijkste melodieën, die hij nog ooit had uitgevonden, en zie! daar kwamen kinderen en altijd weer kinderen in eindelooze menigte te voorschijn. Men kan denken, hoe merkwaardig het er thans in het rijk van den Caraiman uitzag. Men deed er niets anders dan spelen en stoeien van den morgen tot den avond, en de kleine wezentjes rolden en dartelden over Gods schoonen, zonnigen aardbodem en waren zoo vergenoegd

en gelukkig mogelijk. Zij kropen onder de schapen om zich met hun melk te voeden, zij plukten vruchten en kruiden die zij aten; zij sliepen op mos onder steenen en waren zoo vroolijk als de dag lang was; zelfs in den slaap waren zij nog opgeruimd, want dan speelde de Caraiman schoone liederen, opdat zij liefelijk zouden droomen. Nimmer werd in het rijk van den Caraiman een toornig woord vernomen; die kinderen waren allen zoo lief en gelukkig, dat zij nooit met elkander twistten; nijd en ijverzucht kwamen ook niet voor, daar de een het even goed had als de ander. De Caraiman zorgde dat er altijd genoeg schapen voorhanden waren om allen te voeden, en dat er voor de vele schapen ook gras en kruiden in overvloed groeiden; dit alles verkreeg hij met zijn spel. Den kinderen kon nooit eenig letsel overkomen; daarop te passen was de taak der honden, die de kleinen ronddroegen en de zachtste bemoste plekjes voor hun spelen uitzochten. Viel er een kind in het water, de honden haalden het er uit; was er een moede, een hond nam het op zijn rug en bracht het in de koelste schaduw om te slapen. De kinderen waren dan ook zoo gelukkig als in den hemel; zij koesterden geenerlei wenschen, daar zij nooit iets gezien hadden. Zij wisten niets van mooie of leelijke kleederen; er waren geen groote, trotsche paleizen en daarnaast armoedige hutjes, zoodat er van jaloezie en hebzucht geen sprake kon zijn. Ziekte en dood bestonden evenmin in het rijk van den Caraiman; de wezens, door hem gemaakt, kwamen allen zoo gezond ter wereld, als waren zij uit een ei gekropen, en niet één behoefde er te

sterven; er was plaats voor hen in overvloed. Al het land, door Caraiman aan de zee onttrokken, moest immers bevolkt worden, en voor schapen en kinderen was er nog voor langen tijd ruimte genoeg.

Van lezen en schrijven wisten de kinderen niets; dat was ook volstrekt niet noodig, daar alles van zelf ontstond en zij zich over niets behoefden te bekommeren; knapper te worden was ook overbodig, en gevaren bestonden er niet. Toch begonnen zij, grooter geworden, kleine huisjes in de aarde te graven en die met mos te bedekken, en toen zeiden zij op eenmaal: dat is van mij! Maar zoodra er een gezegd had: dat is van mij! wilden de anderen dat ook zeggen. Sommigen bouwden zich dus ook zulke huisjes, maar anderen vonden het veel gemakkelijker zich neer te vlijen in die welke gereed waren, en wanneer dan de eigenaars zich heftig beklaagden, lachten de ondeugende kleine veroveraars hen uit. Toen begonnen de bedrogenen hun vuistjes te gebruiken, en zoo ontstond de eerste twist. Eenigen liepen naar den Caraiman om zich te beklagen, doch deze blies een geweldigen donder, die hen doodelijk bang maakte. Zoo leerden zij voor de eerste maal vrees kennen en dientengevolge werden de aanklagers door hen met verwijten overstelpt.

Alom heerschte dus tweedracht in het schoone, vreedzame rijk van den Caraiman. Deze was erg bedroefd, toen hij zag dat die heele kleine menschen in zijn land zich niet beter gedroegen dan de groote in andere landen, en zon op een middel, om verdere onheilen te voorkomen. Zou hij hen allen gezamenlijk in zee slingeren

en anderen maken? Maar die nieuwen zouden weldra ook zoo worden, en hij had zijn kleinen werkelijk lief. Hij dacht er over, alles te verwijderen wat tot twist aanleiding kon geven; maar dan zou alles naakt en kaal zijn geworden, want over een weinig aarde en mos was de strijd begonnen en eigenlijk alleen, wijl de een vlijtig was geweest en de ander traag. Hij vatte dus het plan op hen alles te schenken wat zij noodig hadden, en gaf elk kind zijn eigen schapen en honden en een afzonderlijken tuin. Maar nu werd het nog veel erger: eenigen beplantten hun tuin, anderen lieten daarentegen alles in het wild groeien; en toen nu bleek dat de met zooveel zorg bewerkte tuinen mooier waren en de schapen meer melk gaven, wijl hun weide beter was, geraakte alles in rep en roer. De luiaards sloten te zamen een verbond, vielen de vlijtigen aan en ontnamen dezen hun eigendommen. De vlijtige arbeiders verhuisden naar een andere plek, die weldra onder hun handen weer even schoon werd, of wel zij boden tegenstand, en zoo ontstonden er langdurige gevechten, waarbij velen het leven verloren.

Toen zij aldus voor de eerste maal den dood aanschouwden, waren zij zeer verschrikt en bedroefd, en beloofden elkander voortaan in vrede en vriendschap te zullen leven. Maar lang konden zij toch niet rustig blijven, en daar zij elkander niet meer wilden dooden, namen zij list te baat om zich van elkaars eigendom meester te maken. Dit was nog droeviger om aan te zien, en het werd den Caraiman zoo treurig te moede, dat hij schreide van verdriet, totdat de vele

tranen, die hij stortte, beken vormden. Zij vloeiden naar het dal tot in zee; de booze kinderen echter vermoedden niet, dat het de tranen waren door hun goeden vader om hen gestort en twistten steeds voort. Toen schreide de Caraiman al erger en erger, en zie! zijn tranen deden stroomen en rivieren ontstaan, die het land onder water zetten en eindelijk een groote zee vormden, zoodat ontelbare wezens het leven verloren. Toen hield het schreien op en blies hij een storm, die het land weer droog maakte. Maar nu was alle vruchtbaarheid verdwenen; steenen en puin bedekten de huizen en tuinen; de schapen vonden geen weiden meer, en daar zij niet langer melk gaven, sneden de kinderen hen met scherpe steenen den hals af om te zien, of er dan melk zou te voorschijn komen. Maar in plaats van melk kwam er bloed, en toen zij daarvan hadden gedronken, werden zij erg ruw en woest, begeerden steeds meer, doodden vele schapen, stalen die hunner broeders, dronken bloed en aten vleesch.

Toen sprak de Caraiman: „Men moet grootere dieren maken, anders blijven er geene meer over.”

Weer blies hij op zijn doedelzak, en nu kwamen er koeien en stieren op de wereld, en paarden met vleugels en met een langen kronkelenden staart, en olifanten en slangen. De kinderen begonnen tegen al deze groote dieren te kampen, waardoor zijzelven groot en sterk werden. Vele dieren maakten zij aan zich dienstbaar; door anderen werden zij vervolgd en gedood, en daar zij niet meer hun vroegere, gezonde, onschadelijke levenswijze leidden, braken er zware ziekten onder hen uit.

Eindelijk waren zij volkomen gelijk aan andere menschen in andere rijken, en de Caraiman werd gedurig somberder en slechter geluimd, daar alles wat hij ten beste had willen schikken, verkeerd uitviel.

Zijne schepselen hadden ook geen vertrouwen in hem en hadden hem niet lief; zij begrepen niet, dat zij hun ongelukken aan zichzelven te danken hadden, doch meenden, dat de Caraiman uit overmoed, en bij wijze van tijdkorting al die onheilen over hen uitstortte. Den doedelzak, die hen vroeger met zijn zoete tonen zoo liefelijk in de ooren had geklonken, wilden zij volstrekt niet meer hooren. De reus speelde dan ook zelden meer; hij was zoo treurig dat hij zich meestal vermoeid gevoelde, en vaak uren lang sliep onder de schaduw zijner wenkbrauwen, die met den baard ineengroeiden. Soms ontwaakte hij uit dien slaap; dan bracht hij den doedelzak aan de lippen en deed een waar bazuingeschal door de booze wereld weerklinken. Een zoo geweldige storm verhief zich dan, dat de boomen steunend en krakend langs elkaar schoven, zoodat zij in brand geraakten en er weldra geheele wouden in vlammen opgingen. Dan reikte hij, met den boom op zijn hoofd, tot hoog in de wolken en schudde stroomen regens omlaag om den brand te blusschen.

De menschen nochtans hadden slechts ééne gedachte, en wel hoe zij den doedelzak voor goed tot zwijgen zouden kunnen brengen. Met lansen en speren en steenen gewapend, togen zij ten strijde om den reus te overwinnen. Maar deze lachte zóó, dat er een aardbeving ontstond, die hen allen te zamen met have

en goed verzwolg. Een andere bende toog met brandende pijnboomen op weg om zijn baard in brand te steken. Hij echter niesde slechts; alles doofde uit en de menschen vielen achterover op den grond. Een derde maal wilden zij hem in den slaap vastbinden; maar hij rekte zijn leden uit, alle banden scheurden vaneen en de lieden werden verpletterd.

Vervolgens beproefden zij de verscheurende dieren, die hij geschapen had, op hem aan te hitsen. Geen nood! Hij hoopte de wolken opeen, en er dwarrelde een eindelooze sneeuwjacht naar omlaag, die hen geheel omhulde en bedekte. En de sneeuw werd ijs, zoodat na duizenden jaren de dieren nog met vleesch en huid en al in het ijs waren gevroren, toen hun gelijken reeds lang niet meer op aarde bestonden.

Eindelijk kwamen zij op de gedachte hem den doedelzak door list te ontnemen; zij wilden dien wegsleepen terwijl de reus sliep. Maar hij legde er zijn hoofd op, en dit was zoo zwaar, dat alle menschen en dieren te zamen den doedelzak niet in beweging konden brengen. Toen kwamen zij zachtjes naderbij en boorden er een heel klein gaatje in, en zie! daar verhief zich een zoo geweldige storm, dat men niet meer wist wat hemel en aarde was, en er van de geheele schepping van den Caraiman nagenoeg niets meer over bleef. Wat den reus zelf betreft, deze ontwaakte niet meer; nog heden sluimert hij op dezelfde plek met den doedelzak in den arm, die menigmaal begint te zingen, wanneer de storm er in blaast en langs het Prahova-dal afdrijft. Zoo iemand slechts den doedelzak kon herstellen, zou de wereld weder den kinderen toebehooren.

DE GROT VAN JALOMITZA.

Wanneer men den pas tusschen den Virful cu Dor en den Furnica overgaat, komt men aan de andere zijde van het Bucegi-gebergte aan de Jalomitza, welker bron in een diepe dropsteengrot opwelt. Voor den ingang der grot is reeds sedert onheuchelijke tijden een klein klooster gebouwd, en men beweert dat de grot geen einde heeft. Eenmaal zou iemand zijn die binnengegaan en tot den huidigen dag nooit weer te voorschijn zijn gekomen.

In vroegere tijden, zegt men, was de grot door een boozen toovenaar bewoond, die, naar het heette, schoone meisjes uit het huis harer ouders, of van het veld, ja zelfs van het huwelijksaltaar ontvoerde. Zij volgden hem allen gewillig zonder tegenstand te bieden, maar niemand zag haar ooit weer. Menige dappere, koene jongeling die gezworen had haar te bevrijden, was vol moed de grot binnengetreden, had zelfs den toovenaar bij den naam geroepen: Bucur! Bucur! maar noch Bucur noch een der jonkvrouwen had hij te zien gekregen.

In het dorp Bucur woonde een beeldschoon meisje; zij heette Jalomitza. Deze had stoutweg verklaard den toovenaar niet te zullen volgen, in welke gestalte hij ook voor haar verschijnen en met welke beloften hij haar ook lokken zou. „En al bracht hij mij zelfs binnen in zijn hol, toch zou ik er weer uitkomen!"

Dit was vermetele taal. De ouden van dagen schudden het hoofd, trokken de schouders op en zeiden: „Wanneer hij werkelijk komt, gaat zij toch met hem mede, juist als al de anderen."

Een geruime tijd verliep, zonder dat er iemand of iets verscheen om den moed van het jonge meisje op de proef te stellen. Zij was voor alle menschen een wellust der oogen, met hare blozende wangen, volle frissche lippen, weelderige blonde haren en groote blauwe oogen. De neus was fijn, met doorzichtige neusvleugels, doch wipte aan de punt, zoo uitdagend mogelijk, een heel klein beetje naar boven. Het halsje kwam sneeuwwit uit het rijk geborduurde hemd te voorschijn, en dartele haarvlokjes, die kam en borstel trotseerden, krulden langs voorhoofd, slapen en nek. Bij het losmaken harer vlechten, was zij als in een golvenden mantel gehuld, waarvan zij in haar kleinen spiegel, wanneer zij zich 's zondags voor de Hora kleedde, nog geen derde gedeelte kon zien.

Een was er in het dorp, die haar altijd aan de bron en op het veld en overal naliep. Zij echter wilde niet veel van den armen Coman weten, hoewel hij toch een knappe jongen was en rijk. Hij had veel land en

paarden en koeien en buffels en schapen en droeg op feestdagen een prachtig geborduurd, wit lederen wambuis met langen witten mantel, die, van binnen met rood laken gevoerd, rijk met kleuren en goud was versierd.

Menige blik uit meisjesoogen bleef op Coman rusten, maar Jalomitza sloeg geen acht op hem. Zij dacht voortdurend aan den toovenaar Bucur, en hoe zij hem bestrijden en al de arme meisjes wreken zou, die hij in zijn strikken gevangen had.

Op een schoonen zondagmiddag, toen de vermoeide dansers een oogenblik uitrustten, klonk er plotseling in hare nabijheid een zoo liefelijk fluitspel, dat zij, even als alle anderen, vol verrukking luisterde. Nieuwsgierig keerde zij zich om; daar stond een jonge, schoone herder tegen een boom geleund, de voeten over elkander gekruist, zoo rustig alsof hij daar altijd gestaan had, en toch had niemand hem zien komen en was hij hun allen onbekend. Hij speelde steeds voort, als bevond hij zich daar geheel alleen; eens slechts hief hij de oogen op en zag Jalomitza aan, die, dichterbij getreden, met geopende lippen en trillende neusvleugels naar de hemelsche melodieën luisterde. Na een poosje zag hij haar nogmaals aan en eindelijk voor de derde maal.

„Ga daar vandaan, Jalomitza," fluisterde Coman haar toe. „Die kerel is onbeschaamd."

Het meisje maakte met haar schouders en ellebogen een ongeduldig gebaar.

„Jalomitza," fluisterde hij nogmaals vol ijverzucht, „schaamt gij je niet je zoo te laten aankijken?"

Zij gaf hem wederom geen antwoord en draaide hem den rug toe.

„Jalomitza, ik verzeker je, die herder daar is niemand anders dan Bucur, de toovenaar!"

Op hetzelfde oogenblik knikte de herder, zonder met spelen op te houden, en Jalomitza voelde een koude rilling door haar leden gaan.

„Wat weet gij er van?" vroeg zij toornig, hoewel haar stem een weinig beefde.

„Ik weet het, want ik voel het; ik voel het omdat ik je liefheb, en omdat ik je liefheb, zie ik ook dat hij je bevalt en dat gij zijn prooi zult worden, zooals alle anderen."

„Ik? Nooit! ik zweer het!" riep Jalomitza, doodsbleek wordend.

„Hier is mijn fluit, speel ook eens!" riep de herder thans en reikte Coman het speeltuig over.

Zonder te weten wat hij deed, nam Coman de fluit aan, begon te spelen en speelde zoo mooi, mooier dan hij nog ooit in zijn leven gedaan had; maar tot zijn schrik bemerkte hij weldra, dat hij niet meer kon ophouden. Hij vond nieuwe Hora's uit, die hij nog nooit had gehoord, en allerlei dansen, de eene nog schooner dan de andere, en zag hoe de vreemde voortdurend met Jalomitza danste. Daar begon hij eindelijk eene Doina te spelen, die zoo vreeselijk treurig klonk, dat de vrouwen de tranen in de oogen kregen en Jalomitza hem smeekte daarmee op te houden. Hij echter speelde steeds voort, zag in doodsangst en vertwijfeling om zich heen, maar kon niet uitscheiden. De avond viel,

de lieden gingen afzonderlijk of in groepjes huiswaarts.... maar Coman speelde nog altijd, voort en Jalomitza stond, als aan den grond genageld, naast hem. De vreemde herder was verdwenen.

Houd op, Coman," smeekte zij. „Gij breekt mij het hart! Gij weet immers dat ik u liefheb en ik gezworen heb den ander niet toe te behooren; houd op, Coman! wees verstandig!"

Maar Coman speelde door, thans vroolijk, als wilde hij lachen, en toch was de melodie zoo klagend, dat een nachtegaal uit het vochtige dal hem antwoord gaf. Steeds nader en nader kwam de nachtegaal; bij het schijnsel van de maan zag Jalomitza hoe de vogel zich op Coman's hoofd zette en met de fluit medezong. Daarna verwijderde hij zich met zoete, lokkende tonen en Jalomitza volgde hem den ganschen nacht door zonder te weten waar zij ging.

Coman ging ook, steeds voortspelend, den wonderlijken vogel na in het vochtige dal, tot aan den rand van de stroomende beek.

De morgen daagde en Jalomitza greep verschrikt haar hoofd vast: „Waar ben ik toch? Ik ben ver van huis en de streek is mij geheel onbekend. Coman! waar zijn wij toch! Ik ben zoo angstig.... Die vogel was Bucur!"

Maar Coman gaf geen antwoord en blies een vroolijk danswijsje. Daar sprong een hengst over de weide, steeds om het meisje heen, bood haar zijn rug en wreef zijn hoofd tegen haar aan.

„O!" riep zij, „ware ik slechts een vogel, dan kon ik vluchten! Ik herken den afschuwelijken Bucur!"

Nauwelijks had zij dit gezegd, of zij veranderde in een duif en vloog weg, ver weg in den nevelachtigen morgen.

De hengst veranderde zich echter in een valk, schoot van een duizelingwekkende hoogte neder, en haar in zijn klauwen grijpend, vloog hij naar het gebergte.

„Ach, kon ik slechts een bloempje zijn in de weide!" dacht het meisje angstig.

Op hetzelfde oogenblik stond zij als een vergeet-mij-nietje aan den rand van een beek; maar de valk werd onmiddellijk een vlinder, die om haar heen dartelde en met haar op en neer wiegelde.

„Nog liever ware ik een forel in de beek!" dacht Jalomitza.

Dadelijk was zij een forel, maar even snel werd de kapel een net, dat haar opving en uit het water trok, zoodat zij meende te sterven.

„Ik zou een hagedis willen zijn!" dacht het arme kind op dat vreeselijke oogenblik, en zie! dadelijk schoot zij, snel als de wind, door het gras en de bloemen, en meende onder elk blaadje en onder elken steen verborgen te zijn. Maar reeds spoedig kroop onder een steen in de nabijheid een slang te voorschijn, die haar met zijn vreeselijken blik aan de plek gekluisterd hield, zoodat zij zich niet verroeren kon. Geruimen tijd bleven zij beiden aldus onbewegelijk en de kleine hagedis was radeloos van angst.

„Ware ik maar liever een non geworden," dacht zij, „in het klooster zou ik veilig zijn geweest!"

Daar welfde zich een hooge kerkkoepel boven haar hoofd, overal brandden kaarsen, en de stemmen van honderden vrouwen hieven een plechtig gezang aan. Jalomitza knielde als non voor een heiligenbeeld neder; nog bonsde haar hart, hoewel zij zich thans verheugde in het heiligdom verborgen te zijn. Dankbaar hief zij de oogen tot het beeld op. Doch tot haar ontzetting staarden haar daaruit Bucur's oogen aan en hielden haar zoo geboeid, dat zij roerloos liggen bleef en niet van de plek weg kon, zelfs niet toen de kerk leeg werd. Het was eindelijk nacht geworden; daar begonnen de oogen te gloeien, en Jalomitza's tranen vloeiden onophoudelijk op het marmer, waarop zij geknield lag.

„Zelfs op deze gewijde plaats kan ik geen rust vinden!" riep zij. „O! mocht ik slechts een wolk zijn!"

Oogenblikkelijk veranderde het gewelf boven haar in het nachtelijk uitspansel en zweefde zij als een wolk hoog in de lucht! Haar vervolger echter werd de wind en joeg haar van het zuiden naar het noorden en van het oosten naar het westen, de geheele aarde rond.

„Ik zou nog liever een zandkorreltje willen zijn!" dacht eindelijk de wolk.

Daar zonk zij naar omlaag en viel als een gouden zandkorreltje in de Riul Doamnei [1]).

Bucur werd nu een boer, die met bloote voeten door den stroom waadde om goud te zoeken en vischte het korreltje uit de diepte op. Het gleed hem echter snel

[1]) „Stroom der vorstin". Het goud, dat men daarin vindt, was vroeger het eigendom der vorstin.

uit de vingers en werd een ree, die naar het dichte woud vluchtte. Maar vóór het den veiligen boschrand bereikte, werd Bucur een adelaar, die uit de hoogte op haar nederstreek en haar in zijn klauwen naar het gebergte meevoerde. Nauwelijks liet hij haar los, of zij viel als een dauwdroppel op een gentiaan. Dadelijk werd hij een zonnestraal, die nederschoot om haar op te vangen. Toen vloog zij in de gedaante van een gems, zonder het te weten, juist in de richting van zijn hol, en hij vervolgde haar als jager, met een zegevierenden lach en mompelde: „Nu zult gij mij niet meer ontkomen!"

Zij vloog de grot in al dieper en dieper; en daar zag zij dat alle steenen, rondom haar, wonderschoone jonkvrouwen waren, uit wier oogen tranen vloeiden.

„Vlucht, vlucht van hier!" riepen honderd stemmen haar toe. „Ongelukkige! wanneer hij u kust, wordt gij ook in steen veranderd, even als wij!"

Op dat oogenblik vloog een pijl door het hol en trof de vluchtende gems. Toen riep zij in doodsangst: „Ach, zoo ik een beek ware, kon ik hem ontsnappen!"

Onmiddellijk bruiste zij als een wilde beek naar buiten; de toovenaar stiet een vloek uit, werd een rots en ving het beekje, dat hem voortdurend ontweek, in zijn armen op. Tezelfder tijd bereikte Coman het hol, herkende Jalomitza, toen zij „Coman, Coman!" riep, aan hare stem en slingerde met een laatste krachtsinspanning zijn fluit tegen de rots, die hij als Bucur zag grijnzen.

Nu was de betoovering verbroken. Bucur kon evenmin als Jalomitza meer van gedaante veranderen, en zoo stroomt zij tot heden nog langs zijn versteende armen voort. Wat Coman betreft, deze bouwde voor den ingang van het hol een kerkje, werd kluizenaar en bleef tot aan het einde zijner dagen in de nabijheid zijner geliefde.

OMUL.[1]

Een berg, die „De man" heet! Is de berg zoo klein, of was de man zoo groot, dat men een berg naar hem heeft genoemd? En wat was hij dan? Een groote held, die veldslagen had gewonnen? Een kluizenaar, die in de wildernis huisde? Een roover, wiens naam men ter nauwernood durfde uitspreken? Een bedelaar, wiens afkomst niemand kende? Een keizer, voor wien het gansche rijk sidderde? De man! .... Ziehier zijne geschiedenis.

Er was eens een jongeling, die door een brandenden dorst naar groote daden verteerd werd. Niets scheen hem te groot, niets te goed, niets te onbereikbaar toe om zijn droom te verwezenlijken. Hij hield van zijn land als van een geliefde bruid; hij gaf den armen zooveel hij kon; hij beschermde de vrouwen, zoowel rijke als arme, en verdedigde de zwakken .... maar dit alles was niet voldoende, op verre na niet voldoende om zijn hart rust te schenken.

Castel Pelesch.

[1]) Omul: De man.

Want zoolang hij nog kommer en ellende en haat en leugen om zich heen zag, vond hij zijn eigen bestaan nutteloos; hij wilde alle menschen gelukkig zien.

Zijn moeder was een edele, liefderijke keizerin, die als een heilige vereerd werd; zij bezat de gave, door oplegging der handen, kranken te genezen, en van heinde en verre stroomden de zieken naar haar toe. Men had haar dientengevolge meermalen vervolgd en belasterd, en eindelijk haar zelfs bij den keizer verdacht gemaakt, zoodat hij haar het genezen verbood en haar van het hof verbande. Zij trok zich toen in het gebergte terug, en ook daar bleef zij de weldoenster van het volk en hadden duizenden kranken hun genezing aan haar te danken. Weldra echter begonnen hare krachten te verminderen, en uitgeput van verdriet meer nog dan van het vele werken, legde zij zich neder om te sterven. Maar de zieken kwamen nog na haar dood, om door het aanraken van haar zerk weer gezond te worden.

Zij had haar eenigen zoon niet mogen meenemen, maar hij sloop meestal stilletjes uit het paleis en bleef dan urenlang bij haar, aan hare lippen hangend, om elk harer schoone, edele woorden op te vangen, hare fraaie handen beschouwend, wanneer die kracht en genezing schonken.

„Maakt u de menschen ook braaf, zoowel als gezond, moeder?” vroeg hij haar menigmaal.

„Als men gezond is, valt het gemakkelijk goed en braaf te zijn!” antwoordde zij, en streelde het schoone hoofd van den knaap.

„Maar ik ben gezond en toch ben ik niet goed!" sprak hij treurig.

„Men wordt niet op eens goed, dat leert men, kind! . . . ."

Zoo had de geliefde mond, nu door den dood verstijfd, vol wijsheid gesproken, en de knaap wierp zich in wanhoop naast het lijk op den grond. „Ik kan niet, ik kan niet leven zonder mijn moedertje!" jammerde hij. „Moeder! mijn moedertje! Ontwaak! maak mijn hart gezond! het doet zoo'n pijn, moeder!"

Zwijgend stonden de lieden om de gestorvene en den weenenden knaap heen geschaard; niemand kon hier troost bieden.

Wat hielp het hem of de anderen al hun tranen plengden of een onafzienbare schare de doode naar haar laatste rustplaats, in den schoot der aarde, geleidde? Hij voelde eene smart, die hem door de ziel vlijmde, die het licht voor hem verduisterde; want nu zijn moeder hem ontnomen was, bleef hij geheel alleen op de wereld achter.

Gedurende de begrafenis was hij, zonder dat iemand het bemerkt had, verdwenen. Men had hem luide hooren snikken en de spade zien wegslingeren, waarmede hij aarde op de kist moest werpen, en daarna had niemand hem meer gezien. De keizer zond naar alle kanten boden uit om hem te zoeken, maar te vergeefs; zijn zoon en erfgenaam was verdwenen als had de aarde hem verslonden.

Niemand wist, dat er in het gebergte een kluizenaar woonde, die zich voor dood had laten doorgaan en

zich in een afgelegen spelonk verborgen hield. Eéne slechts kende zijn bestaan, was een vriendin voor hem geweest en had haar zoon bevolen, wanneer zij niet meer zijn zou, tot hem te gaan.

Met de woorden: „Leer mij goed zijn!" had de moederlooze knaap des kluizenaars drempel overschreden en zich in den donkersten hoek van zijn hol ter aarde geworpen, om daar wanhopig te liggen schreien, vele uren achtereen. De oude man zeide niets, maar streek met de knokkelige hand langs zijn gerimpeld gelaat en pinkte gedurig de tranen weg die in zijn oogen glinsterden.

„Emanuel, mijn jongen," sprak hij eindelijk, „word als zij, dan zult gij goed wezen!"

„Maar zij had niet zoo'n onstuimige, wilde, gloeiende ziel als ik!"

„Weet gij dat zoo zeker? Wie zegt u, dat zij niet juist zoo is geweest als gij?"

„Als ik! Onmogelijk!"

„Er ging een groote kracht van haar uit, en kracht is in de dagen onzer jeugd onstuimigheid; gij weet niet hoeveel zij geleden heeft!"

„Niet zoo als ik."

„Kind, kind, gij hebt nauwelijks uwe eerste schreden in het leven gedaan en meent nu reeds, dat geen smart de uwe evenaart. Gij denkt in deze ure slechts aan uzelven; dat heeft zij nooit gedaan!"

„Aan wie zou ik denken? Ik heb niemand meer op de wereld!"

„Aan wie?"

De kluizenaar wees naar het dal en plotseling togen hun, als in een visioen, beelden voorbij van al het lijden, van al de smart, van al de ellende op aarde geleden. Zij zagen lammen, blinden, kreupelen, armen, gevangenen, noodlijdenden, kranken, weenende vrouwen en kinderen. Dag en nacht ging de stoet voort; driemaal ging de zon op en onder, en driemaal de maan, en nog altijd zweefden de bleeke gestalten hen voorbij. Emanuel staarde ze aan en sprak geen woord. Eindelijk legde de kluizenaar zijn hand op de moede oogleden van den knaap, zoodat zij dichtvielen.

Toen nam hij hem in zijn armen op, droeg hem in zijn hol, gaf hem melk te drinken en liet hem slapen, totdat hij twee dagen daarna verkwikt en versterkt wakker werd.

„Weet gij thans, voor wie gij leven moet?" vroeg de kluizenaar.

„Ja," sprak de jongeling peinzend, „ik heb zoo verwonderlijk gedroomd, dat het mij is alsof ik de geheele wereld heb rondgezworven."

„Ga dan onder de menschen dienen, niemand zal u herkennen, en wanneer gij mij noodig hebt, leg u dan slechts met de gedachte aan uwe moeder neder, dadelijk zult gij bij mij wezen. Draag echter zorg nooit iets te doen wat slecht is, want van dat oogenblik zou het beeld uwer moeder uit uwe herinnering verdwijnen en nooit vindt gij den weg naar mij terug."

Met duizend heilige beloften nam Emanuel van den kluizenaar afscheid en begaf zich naar het dal om een dienst te zoeken.

Hij was nog niet ver gegaan, toen hij een oude vrouw zag, die, met verscheidene pakken en zakken beladen, zich ter nauwernood kon voortslepen en telkens staan bleef om adem te scheppen. Verdrietig zag zij den jongeling aan, die haar vriendelijk groetend naderde, en beleefd vroeg of hij dezen zwaren last van haar mocht overnemen; hij zou dien gaarne voor haar dragen.

„Maar de last is zwaar en de weg is lang."

„Des te meer reden om u te helpen!" antwoordde Emanuel vriendelijk, die alles van haar overnam en zóó vlug voortschreed, dat de oude moeite had hem te volgen. Zij liepen tot aan den laten avond en kwamen eindelijk aan een klein hutje. Daar legde Emanuel zijn last neder, groette en wilde zich verwijderen. Doch de oude vrouw, die hem opmerkzaam had gadegeslagen, hield hem tegen:

„Wilt gij zonder eenige belooning weggaan? Waar blijft gij dan dezen nacht?"

Emanuel wees naar den grond. „Voor een nachtleger is in deze wereld rijkelijk gezorgd," zeide hij lachend.

„Neen, mijn kind, dat was mijn bedoeling niet. In mijn hut zult gij een nachtverblijf vinden en ook spijs en drank; ik heb genoeg voor twee."

Zij onthaalde hem op gulle wijze en vroeg hem, vanwaar hij kwam en waarheen hij ging.

„Ik kom uit de eenzaamheid," zeide Emanuel, en ga een dienst zoeken."

„En hoeveel loon verlangt gij?"

„Ik? Niemendal!"

Zij bereidde hem een leger en hij sliep den geheelen nacht rustig door. Toen de dag aanbrak, wilde hij zich zachtjes verwijderen, om de oude niet te wekken. Maar zij was reeds opgestaan en had melk en brood voor hem gereed gezet. Hij was verlegen over zooveel voorkomendheid, maar zij zeide: „Neem het goede, wanneer het u wordt aangeboden, al ware het slechts een kwartiertje slaap. En zonder belooning wil ik u ook niet laten vertrekken; gij zult op uwen weg toch al ondank genoeg aantreffen. Ik schenk u de gave, dat gij al het goede, wat gij ten behoeve van anderen doet, ook aan uzelven bewijst, of men u er dankbaar voor is of niet; maar ook uw slechte handelingen jegens anderen zullen op uw eigen hoofd terug vallen, of de menschen er u voor straffen of niet. Denk daaraan, mijn jongen."

Emanuel vond het een zeer zonderling geschenk en wist niet of hij er mede verheugd moest wezen; evenwel bedankte hij de oude en vertrok. Daar vond hij een weinig verder een man halfdood op den weg liggen; hij was van een rots afgestort en lag met gebroken ledematen te kermen: „Mijn kind! mijn arm kind!"

Emanuel nam hem voorzichtig op en droeg den ongelukkige met de grootste moeite naar zijn woning, op een tamelijk verren afstand gelegen. Op den drempel van het huisje stond het liefelijkste wezen, dat hij nog ooit had aanschouwd: hoewel niet meer geheel kind, was zij nog niet tot vrouw ontwikkeld, en had groote, donkere, droomerige oogen en ravenzwarte lokken, die het fijne kopje omlijstten. Met den uitroep: „Mijn vader!" hief zij verschrikt de kleine teedere handen omhoog en

haar lelieblank gelaat werd zoo wit als de gekalkte wanden van het huisje.

„Het is niets!" sprak Emanuel op geruststellenden toon; „hij heeft zich slechts een weinig bezeerd, wij zullen hem wel weer gezond maken."

„Rada, mijn kind," steunde de gewonde, „wanneer ik sterven mocht, ween dan niet; gij zult nog zeer, zeer gelukkig worden!"

Na het uitspreken dezer woorden verloor hij het bewustzijn, en bleef dagen achtereen in dien toestand liggen. Emanuel week niet van zijne sponde en verpleegde hem als een zoon.

De kleine Rada gehoorzaamde hem in elk opzicht, als ware hij een oudere broeder; zij hoopte zoo vurig haar vader te redden, want zonder hem stond zij geheel alleen op de wereld. Dag en nacht verpleegden zij den stervende; menigmaal viel Rada's hoofdje op het hoofdkussen van haar vader en sliep zij van uitputting in. Eens, toen zij zoo sluimerde, kwam de zieke tot bewustzijn, drukte Emanuel de hand en fluisterde: „Rada!" De jonge man knikte en beantwoordde zijn handdruk, waarna de stervende de oogen sloot om ze niet weder te openen.

Emanuel zag dat hij dood was, maar bleef rustig zitten om den zoeten kinderslaap niet te storen, waaruit het arme meisje op zoo smartelijke wijze zou ontwaken.

Hij overlegde met zichzelven, wat hij met de verlaten weeze zou aanvangen. „Leefde mijne moeder nog maar!" dacht hij. En met deze gedachte vervuld, legde hij

zich doodelijk vermoeid neder. Op hetzelfde oogenblik bevond hij zich in de grot van den kluizenaar, die hem ontving met de woorden: „Ja, breng haar maar bij mij, ik zal haar voor u opvoeden!"

„Maar weet gij dan alles?" vroeg Emanuel verbaasd.

„Ik weet alles wat u betreft; want uwe moeder, die u overal op uwen levensweg vergezelt, zegt het mij. Breng het kind hier en zet uwe taak voort."

Emmanuel meende slechts gedroomd te hebben, want eene beweging van Rada maakte hem wakker.

„Vader!" riep zij angstig, toen zij het gelaat van den doode zag.

Haar jonge beschermer vatte haar hand.

„Hij heeft u aan mij vermaakt, en gij zijt thans mijn zuster of mijn dochter. Ik zal u ergens heen brengen waar gij een veilig toevluchtsoord zult vinden. Wilt gij mij volgen?"

„Overal waar gij wilt!" zeide het weenende kind, „want ik heb niets en niemand meer op de wereld."

Zij begroeven den doode en begaven zich hand in hand op weg naar de grot, waar zij bij het vallen van den nacht aankwamen. Emanuel voelde het kleine handje in de zijne beven en koud worden.

„Wees niet bevreesd," zeide hij, „ik breng u bij een besten, goeden man, die u zal lief hebben als een dochter."

De kluizenaar zag Rada zoo hartelijk en medelijdend aan, dat al haar angst verdween en zij weldra vertrouwelijk met hem zat te praten.

Na een verkwikkenden slaap werd Emanuel zacht-

jes door den kluizenaar gewekt: „Bespaar het kind dit nieuwe afscheid", sprak hij. „Ik zal haar uw groeten overbrengen! De arbeid wacht u!"

Emanuel wierp een teederen blik op het sluimerende meisje, wier lange, donkere wimpers haar wangen overschaduwden; zij haalde zoo zachtjes adem, dat haar boezem zich nauwelijks op en neder bewoog.

„Ik zou liever hier willen blijven! het is hier zoo schoon!" fluisterde de jongeling; maar de kluizenaar duwde hem zachtjes naar buiten.

„Gij hebt nog niets gedaan, mijn jongen, gij verdient nog niet te rusten."

Emanuel begaf zich weder naar het dal en ontmoette een dienaar des keizers, die hem echter niet herkende. De man was bezig uit leem en boomtakken een hut te bouwen, terwijl zijn vrouw een paar kleine kinderen verzorgde.

„Wat doet gij daar?" vroeg Emanuel, die hem dadelijk herkende, hoewel zijn gelaat, verwrongen van toorn, wel tien jaren ouder scheen geworden. Hij moest zich geweld aandoen om hem niet als „Ilie" aan te spreken en zich zoodoende te verraden.

„Ik was niet altijd zoo arm als ik nu ben," luidde het antwoord; „jaren lang heb ik den keizer trouw gediend en zijn zoon op de armen gedragen, maar nu word ik door een ongelukkig gestarnte vervolgd; ik ben uit mijn dienst ontslagen en sta met vrouw en kind op straat."

„Waarom dat?"

„Omdat de jonge prins is weggeloopen, niemand weet

waarheen; en nu zijn allen, die hem niet hebben kunnen vinden, weggezonden! En toch heeft de keizer zich vroeger nooit iets aan zijn zoon laten gelegen liggen. Thans is het alsof de hemel moet invallen, wanneer hij hem niet ziet! Met dat al zal hij hem spoedig vergeten; hij gaat hertrouwen, en zoodra de nieuwe keizerin hem een zoon schenkt, denkt hij aan den anderen niet meer; wij echter blijven arm en ongelukkig!"

„Misschien kan ik u helpen!"

„Gij ...." en Ilie zag hem met een verachtelijken blik aan; „hoe zoudt gij mij helpen? Hoe heet gij? Wie zijt gij?"

„Ik heet Manoïl en wil gaarne bij u in dienst treden; ik heb verstand van tuinbouw."

„Manoïl! Mijn jonge prins heette Emanuel! God moge hem straffen, wijl hij mij in het ongeluk heeft gestort! Gij zijt maar een vagebond, die mij allerlei last en zorgen zult veroorzaken!"

„Ik geloof het niet; maar gij kunt mij immers, wanneer ik zulk een slechte knecht ben, elk uur wegjagen!"

„Gij zult het brood mijner kinderen opeten en niets inbrengen, landlooper."

„Probeer het maar!"

Ilie haalde de schouders op: "Welnu, in Godsnaam dan! Maar zoo gij niet voor uw werk geschikt zijt, ken ik geen erbarmen; jegens mij is men ook zonder erbarmen geweest!"

De dag was nog niet ten einde, of Emanuel had reeds kruiden verzameld, mamaliga gekookt en een stuk

land omgespit; zijn vlugheid was merkwaardig. Hij liep naar de stad, om zijn mantel in te ruilen tegen maïskoren en tegen een geit, waarmede hij, stralend van vreugde, huiswaarts keerde. Wat waren de kinderen blijde! Zij overlaadden Manoïl met liefkoozingen. Ilie echter bromde slechts en was altijd ontevreden. Nooit gaf hij den jongen man een vriendelijk woord en zelden genoeg te eten.

Alleen wanneer Emanuel Ilie's vroegere betrekking ter sprake bracht, werd deze vriendelijker en deed uitvoerige verhalen van de lekkere tafel des keizers; van al de goede beetjes die er voor zijn kinderen afvielen; van hooggeplaatste lieden, die beleefd voor hem bogen, opdat hij ze eerder zou aanmelden; van den keizer, die er altijd zwaarmoedig en knorrig uitzag en bij het geringste verzuim vreeselijk tegen een ieder uitvoer. Emanuel had moeite zijn lachlust te bedwingen, wanneer hij bedacht, hoe Ilie hem behandelde en hem bij elke gelegenheid voor vagebond en bedelaar uitschold.

„En de prins," ging Ilie voort, „nu, die was ook niet alles; hij beging allerlei ondeugende en domme streken, en wanneer men over hem ging klagen, was hij verdwenen en zat hij altijd bij zijn moeder, die hem verwendde, zooals alle moeders dat gewoon zijn," — hier wierp Ilie zijn vrouw een toornigen blik toe — „en die door den keizer verstooten was wegens haar slechten levenswandel en haar omgang met allerlei gering soort van volk."

Thans vloog Emanuel, als ware hij door een adder gestoken, overeind.

„Gij liegt!" riep hij. „Zij was een heilige!"

Verbaasd zag Ilie den jongeling aan.

„Wat weet gij van haar, Manoïl?"

„Ik... ik?... Ik heb haar kranken zien genezen! Ik heb...."

„Welnu?....

„Ik heb haar door armen en ongelukkigen aangebeden gezien!"

„Mij heeft zij nooit wèlgedaan, en eens heeft haar jongen mij een slag gegeven, dien ik heden nog voel; want ik kon hem niet teruggeven, en hem aanklagen wilde ik ook niet, uit vrees voor de erge straf die hem dan te wachten stond. Nu spijt het mij dit niet te hebben gedaan, want door zijn toedoen ben ik in het ongeluk gestort."

Manoïl was overal waar men hem kende, bemind, vooral in de stad en op de marktplaats, alwaar hij de door hem verbouwde groenten ging verkoopen. Weldra werd een ezel met de manden beladen en op zekeren dag bracht hij zelfs een koe mede naar huis.

De vrouwen en meisjes schonken hem bloemen en de kinderen riepen al van verre:

Manoïl! Manoïl! mijn houten paard is gebroken!... Onze geit is ziek!... Moeder heeft vlas en vraagt, of gij het voor haar wilt verkoopen!... Mijn zusje is gevallen en roept altijd door om Manoïl, omdat gij Sandu laatst zoo goed hebt genezen!...." Zoo had een ieder zijn hulp noodig, en voor allen had hij den tijd, hetgeen Ilie geweldig ergerde; deze gunde hem aan niemand en wilde hem voor zich alleen behouden. Ook

vreesde hij altijd ten behoeve van anderen bestolen te worden, hoewel Manoïl een afzonderlijk plekje grond voor zichzelven bebouwde. Deze had eenige behoeftige gezinnen ontdekt, wier voorzienigheid hij was. In een kamertje zoo klein, dat er nauwelijks plaats voor een smal bedje was, lag een blind meisje, dat bovendien nog aan vallende ziekte leed. Zij was reeds meermalen op zóó noodlottige wijze gevallen, dat zij haar beide armen op verschillende plaatsen had gebroken, en doordien zij slecht genezen waren, hadden zij nauwelijks meer een menschelijken vorm behouden. Ten slotte had zij ook nog haar been gebroken, lag nu steeds te bed en breide voor haar onderhoud. Hare zuster ging den geheelen dag buitenshuis arbeiden, en wanneer zij bij haar terugkomst oordeelde, dat de blinde niet genoeg had afgebreid, sloeg zij haar. Het geschrei der ongelukkige had Emanuel's aandacht getrokken. Na de booze zuster streng de les te hebben gelezen, gaf hij beiden volop te eten, maar ging niet weg alvorens gezien te hebben dat de blinde ook at.

Dan was er ook nog een ongelukkige vrouw met een paar kleine kinderen; haar man was in de gevangenis. Emanuel had van haar gehoord, doch tevens vernomen, dat zij geen mensch zien of spreken wilde. Hij stond langen tijd te vergeefs aan de deur te kloppen, en niet voordat hij beloofd had haren man tijding van haar te zullen brengen, deed zij open. Zij was zoo ziek, dat zij zich op haar knieën naar de deur had moeten sleepen. In het stroo lag een knaapje te spelen. Een meisje schreide in een hoek, terwijl een

heel klein kind, met starende oogen en van koorts gloeiende wangen, onophoudelijk hoestte.

Emanuel werd door de ellende, welke hij aanschouwde diep getroffen, doch niet te vergeefs had hij den drempel overschreden.

Als een weldoende engel bracht hij overal troost en hulp, en weldra moesten onreïnheid en ellende wijken voor een betrekkelijke welvaart, die na verloop van tijd meer en meer toenam.

Ook wist Emanuel aan een man, die, na jarenlange opsluiting uit de gevangenis ontslagen, met zijn kinderen bijna verhongerde, werk en brood te verschaffen, doordien hij met zijn overredende taal de wantrouwende lieden geruststelde.

Ontelbaar waren de weldaden door hem bewezen; de kinderen van Ilie hadden hem dan ook boven alles lief en zelfs zijn vrouw wilde steeds Emanuel om raad vragen, steeds Emanuel's hulp inroepen, zoodat Ilie eindelijk geweldig jaloersch werd.

Hij ging den jongeling elken dag slechter behandelen, en overlaadde hem met den zwaarsten arbeid, maar Emanuel klaagde nooit. De gedachte dat Ilie ijverzuchtig kon zijn, kwam niet bij hem op; hij meende dat deze alleen daarom zoo hardvochtig was, wijl het hem te goed ging in de wereld.

Op zekeren dag was Emanuel weder naar de markt gegaan. Alles wat Ilie toebehoorde, had hij verkocht en het zijne ook, doch de opbrengst hiervan reeds weggegeven. Daar naderde hem een man, die beide armen verloren had en hem om een aalmoes smeekte.

Nog nooit had Emanuel het eigendom van Ilie aangeroerd, maar thans meende hij dit te mogen doen en liet een paar geldstukken in den zak van den ongelukkige glijden. Op hetzelfde oogenblik werd hij bij den kraag gepakt.

Ha! dief! bedelaar!" riep Ilie schuimbekkend van woede, „nu heb ik je eindelijk betrapt, schijnheilige, die mij besteelt en mijn vrouw tot ontrouw verleidt!"

En met zijn zwaren knuppel bracht hij Emanuel een hevigen slag toe. Een brandende gloed steeg den jongen man naar het gelaat; hij wilde zich eerst verweren, maar bezon zich en liet met slap neerhangende armen een regen van slagen op zich nederkomen. Het duurde echter niet lang, of een aantal menschen verzamelden zich om hen heen, en de zuster van het blinde meisje greep Ilie bij den arm. „Gij zult uw weldoener en den mijnen niet mishandelen! Schaam u!"

Thans wendde Emanuel zijn doodsbleek gelaat naar Ilie en sprak met vlammende oogen: „Onze schuld is vereffend Ilie, dienaars mijns vaders!" en tegelijkertijd was hij verdwenen.

Ilie wankelde en greep met beide handen zijn hoofd vast.

„Dat was niemand anders dan onze.... onze prins!" stamelde hij.

Daar kwam de geheele markt in rep en roer; velen liepen overal heen om den prins, den geliefden Manoïl te zoeken. Anderen schimpten op Ilie, die door zijn ruwe daad aller geluk verstoord had. Ilie was ontroostbaar en Manoïl was nergens te vinden. Zoo snel als zijn jonge, vlugge voeten hem dragen konden, was hij

weggeijld en lag nu, verre van daar, in een golvend korenveld, aan alle blikken onttrokken, te weenen zooals hij sedert den dood zijner moeder niet meer geweend had. „Nu weet ik wat ondank is!" steunde hij en drukte zijn vuist tegen de tanden, totdat het bloed hem uit de lippen sprong. „O moeder! moeder! Ik kan alles verdragen, alles, maar geen schande!"

Nauwelijks had hij dit geroepen of hij stond voor den kluizenaar, die hem vriendelijk de hand op den schouder legde: „Zie eens hier," sprak deze, „herkent gij uwe kleine Rada nog?"

Als verblind, staarde Emanuel het beeldschoone meisje aan, dat haar schitterenden blik op hem vestigde en toen blozend de lange zijden wimpers neersloeg. Hij kon van bewondering en verrassing niet spreken en vergat zelfs haar de hand te reiken; hij bleef haar slechts voortdurend aanstaren.

„Niet waar?" sprak de kluizenaar, „ik heb uw eigendom beter bewaard dan gij dat van uw dienaar! Ik heb het aan niemand weggeschonken!"

Verschrikt zag Emanuel den kluizenaar aan en boog het hoofd als een kind dat berispt wordt.

„Men kan niet voor andere menschen wèldoen," ging de kluizenaar voort, „dat was een dwaling, mijn zoon."

„Waarvoor ik zwaar geboet heb!" zeide de jongeling, terwijl een donkere gloed hem op de wangen brandde en met de oogen vol tranen.

„Hier wacht u echter een belooning, die gij thans nog niet verdiend hebt!" sprak de kluizenaar, weder op Rada wijzend, die verwonderd van den een naar den

ander blikte; „en thans zullen wij gezamenlijk eenige genoegelijke uren doorbrengen alvorens gij weder aan den arbeid gaat!"

Rada bereidde in de buitenste grot een verkwikkend maal. Onder hare behendige vingeren was het geheele hol van aanzien veranderd. Rondom hingen tapijten, die zij geweven had en de kluizenaar droeg een hemd, door haar gesponnen en geborduurd. Zij zelve echter was hoogst eenvoudig gekleed en toonde hem vol trots de boeken, die zij met den geliefden leeraar had gelezen.

„Ik word dagelijks onwetender," zeide Emanuel treurig; „ik heb geen tijd om kennis te verzamelen, ik zal uwer onwaardig worden, Rada!"

„Zoek dan een anderen werkkring," sprak de kluizenaar, „en gebruik datgene wat gij verdient om te studeeren."

„En de armen?..." vroeg Emanuel.

„Men kan nog op andere wijzen weldoen; er zijn ook geestelijke aalmoezen."

Emanuel bracht eenige gelukkige uren in de grot door. Maar de zon neigde ter kimme en baadde de bergen in violet en purper, terwijl het dal in blauwende schaduwen wegzonk.

„Gij moet verder," zeide de kluizenaar, „voordat het geheel donker wordt."

Emanuel zag met somberen blik voor zich uit. Ditmaal voelde hij zich zoo treurig te moede. Als een magneet hield Rada hem terug, en zijn laatste ervaringen waren zeer bitter geweest.

De kluizenaar scheen zijn aarzelingen niet te be-

merken en drong kort en streng op zijn vertrek aan. Emanuel vond den ouden man hard en gevoelloos geworden; het scheen hem toe dat de geheele wereld veranderd was.

Veel langzamer dan voorheen daalde hij den berg af. Wel tienmaal zag hij om; daar stond Rada in den gloed van de ondergaande zon, om hem een laatst vaarwel toe te wuiven en hij drukte de hand tegen het hart, want hij gevoelde plotseling een smart die hij tot dusverre niet gekend had.

Waarom werd hij in den nacht weggezonden? Waarom mocht hij geen nieuwen dag afwachten? Waarom moest hij met zoo groote inspanning de kennis verwerven, die hem tot den gelijke van dat liefelijke wezen zou maken?... De kluizenaar was onbegrijpelijk hard.

Met deze gedachte legde Emanuel zich onder een rots neder en sliep weldra in.

In den droom verscheen hem zijne moeder; hij zag hoe zij ontelbare kranken, met oplegging der handen, genas en bij het grauwen van den morgen sprong hij overeind: „Ik wil dokter worden! Zoo kan ik de lijdenden helpen!” Hij ging naar het dal en trad bij een apotheker binnen.

„Kan ik bediende bij u worden?”

„Wat kunt gij alzoo?”

„Ik kan kruiden zoeken en planten verzorgen, anders niets.”

De apôtheker glimlachte; maar hij lachte niet lang, want de jongeling, die zich ditmaal Manea noemde,

bleek een ongeëvenaarden ijver en grooten aanleg te bezitten.

In zijn vrije uren studeerde hij en gaf bovendien kosteloos onderwijs aan arme kinderen.

Dat waren zijn aalmoezen, daar hij het geld door hem verdiend voor eigen onderricht besteedde.

Hij bevond zich nog niet lang in zijn nieuwen dienst, toen er in het geheele land groote feestelijkheden plaats hadden. De keizerin had haren gemaal een zoon geschonken, die den naam van Trandafir ontving en de plaats van den verdwenen erfgenaam zou vervullen.

Emanuel lachte weemoedig.

„Aan mij denkt niemand meer!" fluisterde hij, en werkte dien geheelen nacht onafgebroken door.

„Een goede dokter is ook iets waard; mijn broeder zal slechts keizer zijn!"

Zijn bovenmenschelijke vlijt en inspanning werden beloond; ook kwam hem zijn buitengewone verstandelijke aanleg, dien hij van zijn moeder had geërfd, te hulp. Nog had hij zijn studiën niet voleindigd, toen men hem reeds van heinde en verre kwam raadplegen. Wel dacht hij menigmaal vol verlangen aan Rada, maar altijd met de vaste overtuiging haar te zullen wedervinden wanneer hij haar verdiend had. In dat tijdstip was zijn liefde voor de wetenschap sterker dan elk ander gevoel; voor het eerst dacht hij er niet aan uitsluitend voor anderen te leven, maar wilde door eigen kracht ook zelf iets worden. Zijn trekken werden door de aanhoudende geestesinspanning fijn en scherp, zijn oogen glinsterden en lagen, ten gevolge van de vele door-

waakte nachten, onder het hoog gewelfd voorhoofd diep in hunne kassen.

Maar hij was even bemind als Manoël dat vroeger geweest was, en wanneer men slechts den naam van Manea noemde, verhelderde een ieders gelaat.

Plotseling werd de kleine erfprins Trandafir ziek, zoo zwaar ziek, dat men aan zijn behoud twijfelde. De keizerin had echter van den jongen arts gehoord, van wien alle kinderen zooveel hielden, en liet hem ontbieden. Met een luid kloppend hart betrad hij het vaderlijk paleis, waar elke schrede hem aan zijn kindsheid herinnerde en waaruit hij zichzelven uit kinderlijken moedwil en trots voor altijd had gebannen. Zijn vader herkende hem niet en zag hem, toen hij aan de sponde van den doodzieken broeder trad, bekommerd aan. Na den knaap zorgvuldig onderzocht te hebben, sprak Emanuel ernstig:

„Ik geloof dat hij gered kan worden.”

Het harde, trotsche gelaat der keizerin, waarvoor zelfs haar gemaal sidderde, ontspande zich en tranen rolden haar over de wangen.

Emanuel bleef dag en nacht aan den kleinen Trandafir zijn zorgen wijden, en op een avond viel het kind in een diepen, vasten slaap. Emanuel verzocht thans de ouders rust te gaan nemen, daar het gevaar geweken was; hij zelf zou bij hem waken.

Midden in den nacht werd de kleine wakker, strekte beide armpjes naar den vreemden broeder uit, sloeg die om zijn hals en kuste hem.

„Noem mij Emanuel!" fluisterde deze.

„Emanuel!" zeide het kind op een toon zoo zacht en teeder, als hem sedert jaren geen stem meer in de ooren had geklonken. Toen sliep de knaap weder in.

Den volgenden morgen wist men dat het kind gered was. De vreugde der ouders kende geen grenzen en hun dankbaarheid uitte zich daarin, dat zij den redder van hun zoon niet meer wilden laten vertrekken. De jonge arts was echter noch door smeekingen, noch door beloften tot blijven te bewegen, zoodat de keizerin, die eerst neiging had gevoeld hem te omarmen, in heftigen toorn ontstak.

Emanuel was thans vast besloten zijne Rada te gaan halen en haar tot vrouw te nemen. Hij meende haar nu toch eindelijk te hebben verdiend. Daar trad op zekeren dag de kluizenaar zijn woning binnen.

„Mijn jongen," sprak hij, en zijn lippen beefden, „ik vrees dat uw welverdiende belooning u zal ontgaan! Ik had Rada naar het dal onder de menschen gezonden, opdat zij zich alle vrouwelijke deugden zou eigen maken, en nu verneem ik dat zij aldaar met een ander wil huwen!"

Het bloed steeg den jongen man naar het hoofd; roode vlammen dansten hem voor de oogen.

„Is dat uw vaderlijke zorg?" riep hij. „Heden wilde ik haar uit uwe hand ontvangen.... O! gij hebt mij op onmenschelijke wijze op de proef gesteld ... en het was alles niet waar! Ik zal nog waanzinnig worden!"

Driftig schudde hij den ouden man heen en weder en stiet hem toen van zich af. Deze wankelde, viel en

sloeg met het hoofd tegen een scherpen rand, zoodat het bloed uit een diepe wonde vloeide. Emanuel zag oogenblikkelijk wat hij gedaan had, wierp zich naast den oude op de knieën en stelde alles in het werk om den bewustelooze bij te brengen. Eindelijk sloeg deze de oogen op en met groote inspanning de lippen bewegend, fluisterde hij: „Ondankbaar kind!" Toen sloot hij de oogen, zuchtte en gaf in de armen van den radeloozen jongen man den geest. Met de teederste namen riep Emanuel hem aan, smeekte hem om vergeving.... doch het was te laat! Hij had alles, alles verloren, zijn vader, zijn vriend, zijn bruid, alles... en zijn gelukkig, onschuldig hart nog bovendien!"

Hij verdween uit het dorp en uit den omtrek om zich in de eenzaamheid van den Bucegi te begraven. Maar het duurde niet lang of hij werd ook aldaar bekend, wijl hij de zieke schapen van eenige herders had genezen. Weldra kwamen er ook kranken tot hem, die hem in staat achtten wonderen te verrichten. Zij noemden hem niet anders dan „de man", en zoodra iemand ziek of ongelukkig was, begaf hij zich naar den man om hulp en genezing te zoeken. Deze was echter zoo ernstig alsof hij honderd jaren oud was. Hij wist niet meer dat hij jong heette, zoo diep ging hij gebukt onder het loodzware gewicht zijner daad, die nooit meer hersteld of goedgemaakt kon worden.

Sedert die noodlottige ure was ook het beeld zijner moeder uit zijne herinnering weggevaagd. Zoo bleef hij met zijne groote smart alleen en deed zooveel goed

als hij kon, de vreemde man, tot wien men vol schroom en eerbied opzag, doch die elke dankbetuiging aanstonds afwees. Nog klonk de laatste verzuchting van de lippen van zijn eenigen vriend: „Ondankbaar kind!" hem onophoudelijk in de ooren.

Daar werd de kleine Trandafir nogmaals ziek. De goede dokter Manea was echter verdwenen, en daar de kleine voortdurend „Emanuel" riep, zeiden allen dat hij sterven ging, wijl hij zijn overleden broeder riep dien hijzelf nooit gekend had.

Werkelijk stierf het kind weinige dagen later. Zijn vader stierf ook van kommer en verdriet en het volk was in rouw gedompeld wijl het geen keizer meer had.

Daar verspreidde zich plotseling een merkwaardig gerucht:

„Emanuel leeft!" klonk het alom van dorp tot dorp en van stad tot stad. Men wist niet wie er het eerst van gesproken had, maar men zag een beeldschoon meisje met een ouden man in den lande rondzwerven.

Overal spraken zij van Emanuel, en zochten zijn verblijfplaats te ontdekken. Zoo naderden zij den Bucegi, waar eenige herders hun den weg naar „den man" wezen.

Deze zat in zijn grot met het hoofd op de hand gesteund en blikte somber voor zich uit. Zij stonden hem een geruimen tijd zwijgend te beschouwen. Daar hief hij de oogen op en riep: „Rada! en Ilie! Gij hier! Wat wilt gij van mij?"

„Onze keizer!" riep Ilie, die voor hem nederknielde:

„Heer! Kunt gij mij ooit mijn ondankbaarheid vergeven?"

Emanuel ontroerde. „Ik? vergeven? Ja, Goddank, ik kan u vergeven. Maar gij, Rada? Waar is uw man?" Een bittere trek vertoonde zich op zijn gelaat.

„Ik heb geen man! Ik ben u altijd trouw gebleven en heb u in het geheele land gezocht om het volk een keizer te schenken, want uw vader en broeder zijn dood."

Emanuel was overeind gesprongen. Hij moest zich aan den rotswand vasthouden. „Rada," zeide hij, „ik ben uwer niet waardig, ik ben de moordenaar van o n z e n vader!"

„Ik weet het!" antwoordde Rada, „ik weet het sedert lang; hij heeft het mij in den droom gezegd en er bijgevoegd waar ik u vinden zoude."

„En gij komt tot mij!"

Emanuel verborg het gelaat; zij echter trok zijn handen weg en wierp zich in zijn armen. Daar klonk het eensklaps van alle kanten: „Leve onze keizer! De vader der armen, de beschermer der zwakken, de redder in den nood! Lang leve onze keizer!" En zie! allen, die hij met weldaden had overladen, omringden hem, kusten zijne handen en voeten en kleederen, noemden hem Manoïl en Manea en dokter en keizer, alles in één adem door. Hij stond daar als bedwelmd en zag Rada aan, die hem toeknikte. Toen nam hij haar bij de hand met de woorden: „En hier is uwe keizerin, de trouwste aller vrouwen! Zonder haar zoudt gij mij nooit hebben gevonden!"

Een eindelooze menigte voerde hem naar zijn paleis; de menschenmassa groeide onderweg voortdurend aan en

allen verhaalden van weldaden hun bewezen maar die hij reeds lang vergeten had.

Ilie werd aanstonds in zijn vorige betrekking hersteld, en moest op bevel des keizers alle andere dienaren gaan zoeken, die indertijd om zijnentwille waren weggejaagd. Rada leefde gelukkig aan zijne zijde, en wanneer hij aan de noodlottigste ure zijns levens dacht, kuste zij hem de rimpels van het voorhoofd. Zij hadden vele en schoone kinderen, wier kinderen en kindskinderen thans niet meer in leven zijn; de berg evenwel heet tot heden nog altijd Omul, de man.

HET HERTENDAL.

Tusschen Caraiman en Omul ligt in een halven cirkel een uitgestrekt dal, het hertendal (Valea Cerbului) genaamd, hoewel daar al sedert lang geen herten meer te vinden zijn. Maar er bevindt zich iets anders — iets wat onvergankelijk is: langs den berg, en daartegen aangeleund, ziet men een geheele rij steenen reuzen met duidelijk herkenbare gezichten en handen, als waren het egyptische afgodsbeelden. Aan die steenen knoopt zich een merkwaardige legende vast:

In vroegere tijden woonde tusschen deze bergen een dapper, trotsch, krachtig volk dat alom gevreesd werd, wijl alles wat deze mannen ondernamen hun noodwendig moest gelukken. Zij leefden onder den vrijen hemel, sliepen op de sneeuw en waren gewoon zich van hun vroegste jeugd af in de ijskoude bergstroomen te baden. Zij waren zoo groot van gestalte, dat zij met enkele schreden den hoogsten berg konden beklimmen, en wanneer zij een slag tegen een boom gaven, bleef deze voor altijd krom.

Zij dronken de melk van gevleugelde hinden en reden op gevleugelde herten, wier vleugels echter alleen dienden om hun loop over de aarde te versnellen, want met hun last vermochten zij zich niet in de lucht te verheffen.

Zij hadden een ouden, eeuwenouden koning, die zóó oud en verstandig was, dat zij hem in alles raad vroegen en hem als kinderen gehoorzaamden. Het was een prachtig gezicht den ouden man, met zijn golvende, witte lokken en zilvergrijzen baard, op zijn gevleugeld hert te zien voortjagen, met zijne getrouwen achter hem aan, waarbij de machtige schare, een donderwolk gelijk, de Karpathen deed sidderen.

Er was slechts een enkele omstandigheid, die de harten van het geheele volk met kommer en zorg vervulde.

Koning Briar had geen zoon, doch slechts een eenige dochter, een edele, bekoorlijke jonkvrouw, rijzig als een den, moedig als een knaap en zoo sterk en krachtig, dat zij de wilde gevleugelde herten, met drie en vier tegelijk, aan den halster kon leiden. zonder dat hun steigeren en hun rukken aan den teugel bij machte was haar een voet breed te doen wijken.

Op zekeren dag kwamen de opperhoofden bijeen om te beraadslagen en begaven zich tot den koning.

„De groote Geest schenke u nog een zeer, zeer lang leven,” spraken zij, „doch wanneer hij u eenmaal in den gouden afgrond tot zich roept, wie zullen wij dan, nu gij geen zoon hebt, in uw plaats tot koning uitroepen? Uwe dochter is ons dierbaar, gaarne zouden

wij haar dienen; maar hoe kunnen wij ooit een meisje aan de zware proeven onderwerpen, die volgens onze wetten aan de keuze van een gebieder verbonden zijn?"

De koning streek zich langs den sneeuwwitten baard. „Wie weet," sprak hij, „of mijn kind niet met evenveel heldenmoed die proeven doorstaat als ware zij een jongeling; het is niemand uwer onbekend, welk een onverschrokkenheid zij steeds aan den dag heeft gelegd; en wanneer zij dan op een goeden, verstandigen echtgenoot hare keuze laat vallen, zult gij u even gelukkig achten als thans. Ik zal haar vragen of zij er toebereid is."

Koning Briar klapte in de handen. Daar dreunde het gebergte over zijn geheele uitgestrektheid; kort daarop werd het getrappel van hoeven en het ruischen van vleugelen vernomen en als een orkaan kwam het nader.

De koningsdochter, op een gevleugeld hert staande, hield er tien anderen, aan gouden ketenen, met de eene hand vast, terwijl zij met de andere een zweep liet knallen zoo lang als een reusachtigen slang en flikkerend als een bliksemstraal. Hare gestalte scheen tot den hemel te reiken en haar lokken omgaven haar als een dichte wolk, die bij oogenblikken de zon verduisterde. Doch in plaats van de zon straalden hare oogen als sterren en schitterden de fraaie tanden, die de lachende mond bij het juichen en zingen te voorschijn liet komen.

De koning zag glimlachend zijne getrouwen aan, als wilde hij zeggen: „Is zij niet waard uw koningin te worden" Op hetzelfde oogenblik sprong zij naar omlaag en riep, de kettingen aan verscheidene dienaren

toewerpend: Ziedaar, houdt vast; geen van u allen kan ze toch alleen in bedwang houden!" Vervolgens voor den koning knielend, sprak zij op zachten, onderworpen toon: „Gij hebt mij geroepen, mijn vader?"

„Vijelia, [1]) mijn kind! Sta op, en zie deze mannen aan, die mij zijn komen vragen wie, na mij, koning moet worden; wie zal dat wezen, meent gij?"

Het meisje blikte ernstig van den een naar den ander, en toen zij, volgens de rij af, al de daar aanwezige mannen beschouwd had, begon zij weer van voren af aan, tot drie malen toe; steeds ernstiger werd haar gelaat, steeds somberder trok zij de wenkbrauwen samen, totdat de stralende oogen door tranen werden verduisterd.

„Geen hunner, mijn vader!" sprak zij met gedempte stem, „want niet een is in mijn oogen aan u gelijk; maar gij hebt in uw wijsheid zeker reeds lang een keuze gedaan en den besten aangewezen."

Hij, dien ik kies, moet zich aan de proef onderwerpen, waarvan de lidteekens nog op mijn lichaam zichtbaar zijn; kent gij die, mijn kind?"

„Ja zeker ken ik die! Jammer dat ik geen knaap ben, mij zou die proef niet doen wankelen!"

„En wanneer ik u nu eens als een jongeling zou willen behandelen?"

„Mij?" Het bloed stroomde het kloeke meisje naar het gelaat en zij sprak met bevende lippen: „Een zoo groote eer heb ik niet verdiend, en ik weet niet of ik genoeg verstand bezit; maar de proef wil ik gaarne

[1]) Vijelia (stormwind).

ondergaan, wanneer slechts mijn vader met eigen hand den eersten steen werpt. Hij zelf zal mij tot zijn opvolger wijden, maar dan nog vele lange jaren leven en mij mijn vroegere vrijheid laten,

Deze woorden lokten een stormachtigen bijval uit, zoodat het aardrijk sidderde en de boomen zich kromden als onder een noorderstorm.

De dochter des konings boog glimlachend het hoofd bij deze hulde en streek zich de gouden lokken uit het gloeiend gelaat.

„Ik vraag slechts één ding, vader," sprak zij, „u moet mij veroorloven een gewaad aan te trekken, daar ik helaas maar een meisje ben!"

De grijze koning legde teeder zijn hand op haar hoofd en knikte toestemmend.

De dag werd bepaald en de plaats uitgekozen, waar de proef een aanvang zou nemen.

Ten eerste moest zij een ganschen dag, zonder spijs en drank, in de zon blijven staan.

Wanneer zij zwakte of afmatting toonde of 's avonds te gretig at en dronk, kon zij geen koning worden. Den tweeden dag moest zij uit eenen daartoe aangewezen stroom, in een laag verafgelegen dal, steenen halen en die op een der bergen tot een grooten hoop opeenstapelen. Ontelbare keeren moest zij dus den weg afleggen totdat het vereischte aantal steenen bij elkander was, waarmede zij den derden dag zou worden gesteenigd. Wanneer deze laatste proef haar krachten te boven ging, kon zij geen koning worden.

Dit alles werd haar door den oudste uit het volk

verkondigd en met een opgeruimd gelaat hoorde zij hem aan.

Een gloeiend heete Julidag brak aan, en Vijelia stond, van zonsopgang af, in een wit wollen gewaad, op een bergtop aan de brandende stralen blootgesteld. De eerste uren zong zij uit volle borst, maar tegen den middag werden mond en keel te droog om hiermede voort te gaan.

De zon had hare volle hoogte reeds overschreden, toen zij voor de eerste maal den voet, waarop zij steunde, een andere houding gaf. Op eenmaal hoorde zij hoefgetrappel naderen, en zie! daar kwamen haar herten aangevlogen en wuifden haar met hunne vleugelen koelte toe; haar lievelingshinde drong zich tegen haar aan en hield haar den vollen uier voor om te drinken.

Zij echter beval hun op strengen toon zich te verwijderen, en met gebogen koppen slopen de dieren naar de weide terug.

De uren kropen langzaam voort en de zon brandde zóó fel, dat zij de uiteinden van Vijelia's gouden lokken verschroeide. Zij echter verroerde zich niet.

Toen eindelijk de zon ter kimme neigde, kwamen de mannen om haar een teug water aan te bieden. Zij bevochtigde slechts even de lippen en riep „Mititica!" waarop haar gevleugelde hinde kwam aangesprongen. Zij gebruikte een weinig melk en weigerde alle overige spijzen.

Koning Briar sloeg zijn dochter met gespannen opmerkzaamheid gade, maar zij lachte hem vriendelijk

toe en verklaarde, dat de eerste dag zeer snel en gemakkelijk was voorbijgegaan.

Zoodra het geheel donker was, begaf zij zich naar de rivier, alwaar zij wel tien keeren onderdook. Toen steeg zij uit het water, zette zich op een met mos begroeiden steen en wrong heur haren uit. De maan kwam achter de bergen te voorschijn en zag het heerlijk schoone wezen daar zitten. Liefderijk goot zij hare stralen over het meisje uit, zoodat de droppels, die zij uit de haren wrong als zilver schitterden.

De maan wist niet, dat dit wonderschoone lichaam een regen van steenen te verduren zou hebben; anders hadde zij zich vol smart het aangezicht gesluierd.

Toen de tweede dag aanbrak, stond Vijelia reeds, in een kort gewaad, opgewekt en vroolijk gereed, als kon er van vermoeidheid geen sprake zijn. Alvorens de mannen haar voor den arbeid van dien dag kwamen afhalen, reed zij op haar hert Graur pijlsnel in het rond, wierp zich op zijn rug achterover en speelde met zijn vleugelen als een kind in de wieg.

Thans sprong zij op den grond, gaf het dier met een lichten slag van haar hand de vrijheid, nam een breed, plat rotsblok op den schouder, daalde daarmede naar het dal, legde het aan den oever van den stroom en door het water badend, zocht zij steenen, die zij zoo hoog mogelijk opstapelde.

„Help mij het rotsblok op den schouder tillen!" sprak zij. Maar geen der mannen kon dien last opheffen.

Zij bukte zich thans en plaatste het al lachend op haar linker schouder. De steenen, die er afgleden, liet

zij oprapen en wierp ze weer bij de anderen. Toen schreed zij zóó snel den berg op, dat men haar ter nauwernood kon volgen, schudde haar last uit en ijlde, zonder te rusten, weder terug naar het dal. Koning Briar sloeg van de hoogte, waarop hij stond, zijn dochter gade en streek zwijgend met de hand langs zijn witten baard.

De dag was nog lang niet ten einde, toen Vijelia het vereischte aantal steenen reeds bijeen had.

Zij kruiste de armen over elkander en beschouwde den ontzaglijken hoop zonder een spier van haar gelaat te vertrekken. Met een bekommerd hart zag de grijze koning zijn kind zoo staan en geen slaap look dien nacht zijn oogen. Zij echter sliep vast en heerlijk onder een reuzenden, door wiens takken de stralen der maan zich een weg baanden, om de schoone slaapster te beschouwen, wier hoofd op de armen rustte en wier lippen in dien zoeten, kinderlijken sluimer half geopend waren.

In den vroegen morgen ontwaakte zij en hulde zich in een linnen gewaad, door haarzelve gesponnen en geweven en van welks stevigheid zij dus overtuigd was.

Aldus verscheen zij voor haar volk, zóó verblindend schoon, dat menigeen smartelijk werd aangedaan bij de gedachte haar te moeten mishandelen. Daar een ieder zich met een steen had gewapend, was de steenhoop in enkele oogenblikken verdwenen. Thans vormden zij een grooten kring om het meisje heen, dat rustig heur haren in een wrong samenvatte: „opdat gij niet denken zult dat ik door mijn lokkenmantel beschermd worde!” zeide zij lachend.

De eerste steen vloog uit de hand van koning Briar, die daarbij zijn dochter vast in de oogen zag.

Zij kuste de getroffen plek op haar arm en wierp haar vader met beide handen een kus toe. Daarna stond zij onbewegelijk als een marmeren beeld onder de hagelbui van steenen, ofschoon de pijn steeds heviger werd. Eens slechts ontvlood een zucht aan hare lippen en kruiste zij een oogenblik de handen over de borst; en die handen waren zoo wit! Dadelijk echter liet zij de armen weer zinken en wendde slechts het hoofd om, ten einde met de oogen de zon te volgen, die langzaam, zeer langzaam de bergtoppen naderde en het gelaat der heldin in purperen gloed baadde. Plotseling hield de regen van steenen op, en aan hare voeten lagen al de mannen met neergebogen lansen en zwaarden geknield en zwoeren haar een eeuwige onverbreekbare trouw.

Zij hief nu de hand omhoog en sprak:

„En ik zweer voor en met u te arbeiden, te strijden en te lijden tot aan het einde mijns levens!" Dan zich tot den koning wendend, vervolgde zij zacht: „Geef mij de hand, vader, ik ben moede!"

De oude man hulde haar in zijn mantel en de armen om haar heen slaande, voerde hij haar mede. Zij had het hoofd op zijn schouder laten zinken, toen zij eensklaps een snuiven aan haar oor vernam, en zie, het was Graur, haar trouw hert.

„Ha! gij zult mij dragen!" riep zij, kuste het dier op de warme, trillende neusvleugels, wierp zich op zijn rug en was in een oogwenk uit het gezicht.

Graur droeg haar naar de rivier, alwaar zij zich

geruimen tijd baadde en hare gewonde ledematen verkoelde. Ook dronk zij begeerig van het ijskoude water en kwam toen zoo vroolijk weer teruggereden, als hadde zij niets te verduren gehad.

Een tijdlang ging nu het leven weer zijn gewonen gang. Vijelia was nog altijd dezelfde wildzang en stormwind als te voren en wilde van geen staatszaken hooren. Koning Briar echter werd zienderoog ouder en zijn getrouwen bezwoeren hem een echtgenoot voor zijn dochter te kiezen, opdat hij weldra een flinken kleinzoon op de knieën zou wiegen.

„Wien wilt gij tot man hebben, mijn kind?" vroeg hij zijn dochter op zekeren dag. „Is er onder ons volk niemand die u bevalt?"

„O neen," antwoordde Vijelia, „geen van hen die mij gesteenigd hebben, wil ik toebehooren; ik zou daar altijd aan terugdenken en hem niet kunnen liefhebben. De man, die mijn echtgenoot wordt, moet uit de lucht komen, waarin geen der onzen, ondanks onze gevleugelde herten, zich kan verheffen!"

Nauwelijks had zij deze woorden gezegd, of een reusachtige wolk daalde van den hemel, en uit die wolk klonk hen een bovenaardsch schoon harpspel tegemoet. Langzaam kwam de wolk nader en een blondlokkige jongeling verscheen, met een harp zoo groot als een boom, en die, met gouden snaren bespannen, als een veelkleurige regenboog in de zon schitterde. Nu eens bespeelde hij de harp om daaraan de schoonste tonen te ontlokken, dan weder blies hij langs de snaren en deed klanken ontstaan, die niemand tot dusverre ooit

had gehoord. Vijelia stond hem bewegingloos aan te staren en hield onafgewend haar blik op hem gevestigd, terwijl hij met een enkelen sprong de aarde bereikte en met een handgebaar de wolk, die hem gebracht had, in het blauwe verschiet terugzond. Thans naderde hij de koningsdochter en reikte haar de hand:

„Ik kom uit de lucht en ik heet Viscol [1]); wilt gij de mijne zijn? Ik ben uw gelijke.... wij behooren bij elkander!"

„Ja," sprak het meisje als in een droom, „ik wil de uwe zijn, voor eeuwig!"

Koning Briar echter fronste het voorhoofd en wendde zich tot zijn dochter:

„Hebt gij hem dan nu reeds lief, kind? Neem u in acht. Aan zijne zijde wacht u geen geluk en hij behoort ook niet tot de onzen; hij zal door het luchtruim zweven en u alleen laten, totdat uw volk u niet meer zal willen dienen. Kind, kind! het kan niet goed eindigen en gij zult niet gelukkig worden!"

„Gelukkig of niet, vader, ik kan zonder hem niet leven!... Liever wil ik met hem ongelukkig, dan met een ander gelukkig wezen!"

Al zuchtend gaf de oude koning zijn toestemming, waarna hij met een ongeduldig handgebaar aan de beloften en verzekeringen van den jongen man een einde maakte.

„Ik zal uwe handelingen, afwachten," sprak hij kort en beslist.

---

[1]) Orkaan.

Den eersten tijd ging het vroolijk genoeg toe: nu eens mocht Vijelia op wolken door de lucht zweven, dan weder reed haar gemaal op de gevleugelde herten door het land. Vaak hoorde de koning het volk klagen over de onrust die in het rijk heerschte; het ware beter geweest, heette het alom, zoo de vreemdeling nimmer verschenen was.

Doch weldra bleef Vijelia bij haar vader thuis, terwijl haar gemaal de wereld doorkruiste. Zij sprak bijna niet meer en zag er zoo treurig uit — veel treuriger dan zij er bij de steeniging had uitgezien; en wanneer men haar vroeg waar haar echtgenoot was, zeide zij met gebogen hoofd: „Ik weet het niet!" Wanneer hij terugkeerde: „Ik weet het niet!" Of hij haar weldra weder op een wolk zou medenemen: „Ik weet het niet!"

„En kwam hij terug dan was hij ruw en heftig, en hoe stiller en deemoediger zijn jonge vrouw werd, hoe harder en onaangenamer hij zich jegens haar betoonde.

Zorg en kommer vervulden het hart van den ouden koning; zijn hoofd zonk steeds dieper op zijn borst en weldra legde hij zich neder om niet meer op te staan.

„Ik zal mijn dierbaren kleinzoon niet meer zien!" sprak hij. „De groote Geest schenke u in hem het geluk, dat gij tot dusverre niet gevonden hebt!"

Toen hij gestorven was, klaagden de mannen, met hun speren nederwaarts gericht, dag en nacht rondom zijn graf, negenmaal negen weken lang; en Vijelia hield niet op met zuchten en weenen, totdat te midden harer smart op eenmaal een wonderschoon, maar tevens oneindig teer, zwak knaapje in haar armen lag. Hare tranen

vloeiden op zijn gezichtje, toen zij hem den naam van Zefier gaf. „Ach, hoe zou hij ooit dit krachtige volk kunnen regeeren en de hardheid zijns vaders verduren!"

Dag en nacht koesterde zij hem in hare armen; geen uur verliet zij hem. Hij lag op haar schoot, wanneer zij een oordeel moest uitspreken, of met wijsheid en rechtvaardigheid een strijd beslechten. Toen Viscol terugkeerde, geraakte hij van woede buiten zichzelven; maar als een leeuwin verdedigde zij het kind, dat hij tegen een rotsblok wilde verpletteren. Hij stookte oproer in het rijk en velde onrechtvaardige vonnissen; hij was een ware geesel voor het land totdat hij zijn zwerftochten weer aanving. Zijn harp, die hij vergeten had mede te nemen, werd inmiddels een bron van troost en vreugde voor moeder en kind; zij leerde hem daarop klaagliederen spelen, waar een ieder vol bewondering naar luisterde; maar nog schooner was het, wanneer Zefier de snaren met zijn adem beroerde, dan smolt de ziel der luisterenden weg van verrukking.

Zefier groeide tot een schoonen jongeling op, daar zijn moeder, om hem voor te bereiden op de koningsproef, die haar voor den teederen knaap zoo beangstigde, er steeds op bedacht was de lenigheid en kracht zijner ledematen te ontwikkelen. Nu eens vertrouwde zij hem aan Graur, dan weder aan Mititica toe, die hem urenlang dragen moesten om hem aan hun snelsten loop te gewennen, waarna Mititica dikwerf op den grond knielde, om hem met hare melk te voeden. Ook leerde Vijelia haar zoon den boog spannen en zware lasten dragen, en opdat hij zich aan lichamelijke pijn zou gewennen,

sloeg zij hem met roeden of wierp hem met steenen; wanneer hij dan, in plaats van te lachen, begon te schreien, noemde zij hem een lafaard, baadde hem in den koudsten stroom en sloeg hem den volgenden dag nog harder, totdat hij geleerd had de tanden opeen te klemmen en te lachen.

Het volk had een zoo fellen haat tegen Viscol opgevat, dat men hem niet meer in het land duldde en op hem schoot, wanneer hij op zijn wolk nederdaalde. Velen hadden het kind lief ter wille zijner moeder, maar er waren ook anderen, die hem niet lijden mochten, wijl hij zoo'n fijn, zwak knaapje was. Alleen zijn harpspel betooverde een ieder, en wanneer hij met zijn zijdeachtige, blonde lokken bij de harp stond, zag hij er uit als een wezen uit een andere wereld afkomstig. Wel is waar kon hij geen vijf herten tegelijk regeeren en geen zoo zware lasten dragen als zijne moeder; maar toch was hij veel krachtiger geworden dan zij ooit had durven hopen. Toen hij zijn zestiende jaar bereikte, achtten de mannen den tijd gekomen om hem aan de proef te onderwerpen, ten einde zich te vergewissen of hij waardig was hun koning te worden; zoo niet, dan wilden zij Vijelia dwingen uit hun midden een anderen gemaal te kiezen, van wien zij een flinken, krachtigen zoon konden verwachten.

De eerste dag was daar. Hij verdroeg den zonnegloed tot aan den avond, en niemand vermoedde dat hij dien nacht in een felle koorts lag en zijn moeder bij hem waakte om hem de brandende slapen te verkoelen. Den volgenden dag haalde hij de steenen uit het dal; zijn

moeder was steeds aan zijne zijde om heimelijk de behulpzame hand te bieden. 's Avonds in het donker viel hij bewusteloos in hare armen. Nu brak de dag aan waarvoor de arme moeder zoo beangst was. Elke steen, die het schoone lichaam van haar kind raakte, trof haar in het hart; eens zag zij hem wankelen, maar met een vroolijken uitroep deed zij de kleur op zijn wangen en een lach op zijn lippen wederkeeren.

Nog slechts enkele steenen ontbraken; daar werd er een, scherp en spits als een wapen, met boosaardige hand geslingerd, die den jongeling aan de slapen trof. De moeder stiet een wilden kreet uit toen zij haar kind, dat nederstortte, in haar armen opving en, bij hem nederknielend, zijne van bloed druipende lokken tegen haar hart drukte. Nog eenmaal sloeg hij de oogen op: „Mijn harp, breng mij de harp!" fluisterde hij. Het speeltuig in zijn armen klemmend, beroerde hij de snaren met zijn laatsten ademtocht, en op die hemelsche klanken gewiegd, vlood zijn reine ziel henen.

De arme moeder echter richtte zich overeind, hief haar armen tot de wolken omhoog en riep met strakken blik: „Moogt gij allen, menschen van steen, in steen veranderen! De groote Geest zal een moeder, die om wraak schreit, verhooren! Tot steen zult gij worden, gij, die uw trouw verbroken hebt! Tot steen zult gij worden, gij, die de edelste, reinste ziel uit uw midden hebt verdreven!"

En zie! daar, voor haar oogen, bleven de mannen versteend in een halven cirkel staan. En zij, zij

zuchtte zóó diep, dat hare zuchten haar de borst verscheurden en in diepe, sombere klaagtonen der wereld verhaalden van de smart eener moeder; ja, die wereld tot op haar grondvesten deden schudden, wijl zij zooveel boosheid duldde.

De gevleugelde herten verhieven zich in de lucht en verdwenen voor altijd.

DE HEKSENBURCHT.

Wanneer men het Prahova-dal nadert, blijft de Cetatea Babei, de heksenburcht onzichtbaar, wijl hij achter den Bucegi ligt. Hij verheft zich echter als een hooge, slanke spits en schijnt van verre als met ruïnen bedekt; van daar tot aan den Jipi, ligt eeuwige sneeuw.

In over overoude tijden, toen de wolven nog de kudden hoedden en adelaars en duiven te zamen nestelden, verrees aldaar een trotsche burcht, waar nacht en dag een geweldige drukte heerschte. Een aanhoudend kletteren en klateren werd er vernomen en honderden voeten trippelden ijlings heen en weder. 's Nachts brandde er licht in den toren, een reusachtig spinnewiel snorde onophoudelijk en een zacht, wonderlijk gezang begeleidde dit snorren en scheen daarmede maat te houden. De lieden uit den omtrek blikten angstig naar boven en fluisterden: „Zij is weder aan het spinnen!" Men wist dat de bewoonster van den burcht een geduchte, alom gevreesde toovenares was, aan wie de aardmannetjes het goud uit

de ingewanden der aarde brachten, opdat zij voor alle bruiden het gouddraad [1]) zou spinnen, dat op den huwelijksdag haar bruidstooi vormt. Met hoopen werd het goud bij haar uitgeschud en wee het kaboutermannetje, dat niet de vereischte hoeveelheid had aangebracht! Hij werd tusschen den stam en den bast van een grooten boom geklemd, totdat hij zijn laatste korreltje goud had afgegeven; of wel, men klemde alleen zijn baard vast en dan kon hij worstelen en steunen en klagen.... de oude hield zich doof. Daarom had zij den naam van Baba Coaja gekregen, wijl zij zoo hard was als een broodkorst en zoo rimpelig als een oude eikenschors. Zij alleen kon die fijne gouddraden spinnen en had ze steeds voor honderden jaren in voorraad.

Baba Coaja had een beeldschoone dochter, Alba de blanke geheeten; want zij was zoo blank als de sneeuw, die eeuwigdurend de bergtoppen bedekte. Daarbij had zij een huid als fluweel en donkere oogen als fluweel en haar even schoon als het gouddraad, door haar moeder gesponnen.

Zij bleef altijd op den burcht opgesloten, want Baba Coaja had volop werk voor haar en niemand mocht haar ooit zien of van liefde tegen haar spreken. Zij moest al het gesponnen gouddraad opwinden en in onderaardsche kelders wegbergen, waar de voorraad voor honderden jaren toereikend was.

Deze arbeid stuitte het schoone, lieftallige meisje

[1]) De rumeensche bruidsluier.

echter tegen de borst, wijl de moeder, onder het spinnen, al zingende tal van booze wenschen en tooverspreuken mompelde, zoodat iedere vrouw reeds haar deel van ongeluk en zielesmart medekreeg, zoodra de gouden draden op haar hoofd hadden gerust. Vol treurigheid dacht zij dus aan al het onheil dat reeds van te voren over de arme bruiden was uitgestort. Eens dat haar moeder afwezig was, plaatste zij zich aan het spinnewiel en spon zelve een heel stuk goud, waarbij zij niets dan goeds wenschte. Toen Baba Coaja thuiskwam, werd zij woedend, sloeg hare dochter op de onbarmhartigste wijze en riep: „Gij zult niet eerder huwen voordat gij uw eigen werk weder herkent!" Met deze woorden wierp zij het stuk bij het overige.

Inwendig was de oude verheugd een voorwendsel te hebben om haar dochter bij zich te behouden, wijl haar voorspeld was, dat Alba zeer ongelukkig zou worden en vroeg zou sterven. Het eenige wezen dat zij lief had was dit kind; maar hoe zij zich ook beijverde Alba met fraaie kleederen en allerlei kostbare zaken genoegen te doen, zij was niet bij machte kleur op haar wangen of een lach om haar lippen te voorschijn te roepen. Het meisje dorstte alleen naar vrijheid, en juist hiernaar smachtte zij te vergeefs. Hoe gaarne had zij onder de schaduw der boomen willen wandelen, aan den voet van den berg waarop zij woonde. Hier boven groeide niets dan kort gras en de winter duurde er veel langer dan de zomer. Wanneer de wind om den burcht huilde, als wilde zij dien uit elkander rukken, voelde zij zich zoo treurig te moede; vaak zat zij voor den haard en

staarde in de dansende vlammen zonder aan iets te denken.

Menigmaal ook luisterde zij naar het onheilspellend gezang harer moeder, terwijl het snorren van het spinnewiel zich met het huilen van den storm vermengde, en dan vroeg zij zich af, waarom zij zooveel smart en bitterheid in het gouddraad van den bruidsluier spon, waarom alle menschen niet blijde en gelukkig konden zijn in den lachenden zonneschijn, die er altijd even vroolijk uitzag. Maar zij kon er geen reden voor vinden, en afgemat van het peinzen sliep zij eindelijk in. De rollen goud, in den kelder, zagen er alle precies hetzelfde uit; toch speelde zij er soms mede, stelde zich voor dat het menschen waren, deed hun allerlei verhalen en trachtte zich te verbeelden wat er alzoo zou geschieden met de verschillende bruiden, die eenmaal het gouddraad zouden dragen. Daar zij echter niets van de wereld en het leven afwist, waren haar geschiedenissen zoo vreemd en onwaarschijnlijk mogelijk.

„Moeder," vroeg zij eens, terwijl zij haar kin op de hand liet rusten, „zijn de menschen geheel aan u en mij gelijk, of hebben zij een andere gestalte en andere gedachten?"

„Wat gaan je de menschen aan? Zij zijn allen zeer slecht en zouden je slechts kwaad doen, wanneer gij binnen hun bereik waart."

„Maar onlangs kwam een prachtig mooi dier onzen berg opgeklommen, en daarop zat een wezen, veel schooner dan al onze kabouters; hij had zwarte lokken en in het geheel geen baard en droeg een purperen mantel.... was dat misschien een mensch?"

De oude verschrok hevig bij deze vraag en gaf toornig ten antwoord: „Als hij nog eenmaal hier boven durft te komen, zal ik hem den hals doen breken en zullen zij hem in het dal niet wederzien.“

„O, moeder! doe dat niet! Hij was zoo schoon!“

„Als gij nog één keer aan hem denkt, sluit ik je in den kelder op, dat zeg ik je, en laat je daar goud wegen, dag en nacht; gij voert in den laatsten tijd bijna niets meer uit en zit maar altijd te droomen en nuttelooze vragen te doen. Hebt gij dan niet alles wat je hart begeert?“

„Neen, moeder, ik wilde ook zoo'n prachtig dier hebben en daarop rijden. Hier zijn niets dan schapen, en daar kan men niet op zitten.“

„Dus zoudt gij nu zoowaar nog een paard willen hebben, dwaas kind! Ziet gij dan niet hoe gevaarlijk het is hier te rijden? Het gras is glibberig en de afgronden zijn diep; één misstap, en men ligt daar beneden verpletterd.“

Alba dacht er lang over na, waarom de bergwegen voor de paarden gevaarlijk waren, daar toch de schapen er zich zoo zeker op gevoelden; doch wijl zij niet meer vragen durfde, kreeg zij hierop geen antwoord. De aardmannetjes schenen haar nu nog veel leelijker toe dan te voren, en het goud wekte zulk een weerzin bij haar op, dat zij het bijna niet meer kon zien. Zij dacht slechts aan het schoone paard en aan den jongeling, wiens leven gevaar liep wanneer hij zich weder op den berg zou vertoonen. Waarom wilde haar moeder hem den hals laten breken? Ook hierop kon zij, on-

danks haar langdurige overpeinzingen, geen antwoord vinden.

Eenigen tijd daarna kwam de schoone jongeling weder den berg oprijden; door nieuwsgierigheid gedreven, wilde hij weten, wie er in dien ontoegankelijken burcht woonde, wiens muren louter uit rotsblokken bestonden.

Hij was een koningszoon, heette Porfirie, en was gewoon alle moeielijkheden gering te achten. Met zijn onstuimige natuur was elke hinderpaal hem welkom. Wanneer men hem over trouwen sprak, zeide hij zijn bruid aan een draak te willen ontworstelen of haar van een rots te willen plukken. Op de gebruikelijke wijze zijn aanzoek te doen en bruiloft te vieren, daarvan wilde hij niets weten.

Alba, na den geheelen morgen gouddraad te hebben gewonden, was juist bezig uit tijdverdrijf zich met haar sieraden te tooien. Zij had het lange haar gekamd en om het voorhoofd een dubbele rij paarlen gelegd, waartusschen zij aan de eene zijde een alpenroos had bevestigd. Haar gewaad was sneeuwwit, met een gouden gordel, en daarover hing een groen fluweelen mantel, die met paarlsnoeren aan de schouders was vastgemaakt. Om den blanken hals legde zij smaragden, zoo groot als duiveneieren, een geschenk der kaboutermannetjes, en zoo stond zij zich in den spiegel te beschouwen, hoewel zij daarin niet zien kon, hoe het groen fluweel haar gouden lokken een nog schooneren glans verleende. Neen, zij moest werkelijk slecht zien, of wel de spiegel was slecht; want zij sloeg zich wanhopig in

het gelaat en riep: „Wat ben ik leelijk! Wat ben ik leelijk! Daarom verbergt moeder mij voor de menschen en geeft zij mij fraaie kleederen en juweelen, als aan een koningin, om mij te doen vergeten hoe leelijk ik ben!"

Op dat oogenblik hoorde zij hoefgetrappel op de rotsen en met de grootste ontzetting staarde zij naar den schoonen vreemdeling, wiens leven gevaar liep wanneer hij op den burcht verscheen. Hij moest tot elken prijs gewaarschuwd worden.

Vlug als een hinde vloog zij den berg af, met haar zwevenden mantel en fladderende lokken, die de zonnestralen schenen op te vangen.

De jonge koning zag haar over de rotsen naar zich toe vliegen; hare voeten schenen nauwelijks den grond te raken en vol bewondering hield hij zijn paard in, zich afvragend welk koningskind, welke bergfee hem aldus tegemoet ijlde.

„Terug!" riep zij ademloos, hem met beide armen wenkend. „Terug! Ga niet verder! het zou u het leven kosten!"

„En al ware dit zoo," riep hij, „dan zou ik gelukkig sterven, daar ik het schoonste wezen heb aanschouwd, dat op den ganschen aardbodem te vinden is!"

Alba bleef voor hem staan; een vluchtig rood overtoog haar gelaat, en hem met groote oogen aanziende, vroeg zij: „Ben ik waarlijk schoon?"

„Ja, verrukkelijk schoon zijt gij, met uw gouden haar en uw gouden oogen, zoo schoon, dat ik u reeds van deze ure af liefheb!"

„En ik heb u ook lief!" zeide het onschuldige kind,

geenszins wetend dat men onder de menschen niet gewoon is te zeggen wat men denkt. Maar zeg niet dat ik gouden haren heb; goud is zoo leelijk!"

„Leelijk?" riep de koningszoon lachend. „Dat heb ik nog nooit gehoord! Hebt gij dan zooveel goud gezien, dat gij het leelijk vindt?

„Ach ja, ik zie niets dan goud; in plaats van groene boomen, goud, in plaats van bloemen, goud, in plaats van menschen, goud . . . altijd goud, hoopen van goud!" Zij breidde verlangend de armen uit. „O! wat zou ik veel liever op dat schoone dier zitten! Ik heb nog nooit een paard gezien, mag ik het aanraken?"

„Ja zeker, streelen moogt gij het zelfs en bij mij opstijgen ook; gij kunt rijden zooveel gij wilt."

Hij liet haar den voet op den zijnen plaatsen, en met beide handen trok hij haar voor zich op den zadel, sloeg den arm om haar heen en gaf zijn paard de sporen. Hij meende dat zij bevreesd zou wezen, maar daarvoor was zij te onschuldig; zij kende geen gevaar.

Zoodra zij de rotsen waren afgedaald, liet hij zijn paard den vrijen teugel, en nu vlogen zij door schaduwrijke bosschen en met bloemen bedekte weiden naar het koninklijk slot.

Alba juichte en klapte in de handen.

„Sneller! nog sneller!" riep zij verheugd.

Zoo kwamen zij in de nabijheid der stad, die zij moesten doorrijden, om het op een heuvel gelegen slot te bereiken. Daar werd het meisje op eenmaal angstig.

„Zijn dat allemaal menschen?" vroeg zij, terwijl zij stapvoets door de straten reden. „En blaast de wind die kleine huisjes niet om?"

„Wel neen!" lachte Porfirie. „Hier waait het niet zoo hard als daar boven op den berg."

„Hier, kinderen," riep hij, „hier breng ik u een koningin! Zij is een wonderbloem en ik heb haar van de rotsen geplukt."

„Maar ik ben geen koningin!" zeide Alba verschrikt.

„Ik ben een koning, en daar gij mijn vrouw wordt, zijt gij koningin."

„Uw vrouw? Maar moeder zegt dat ik geen man hebben mag."

„Dat heeft zij alleen maar gezegd, omdat zij wist dat gij voor mij bestemd waart."

„Zijt gij dan niet heel slecht?"

„Neen, ik ben niet slecht."

„Dus zijt gij geen mensch?"

„Ja, dat ben ik wel."

„Maar moeder zegt, dat alle menschen slecht zijn en dat ik niets met hen te doen mag hebben."

„Wie is dan toch uw moeder."

„Dat weet ik niet; zij spint goud."

„Spint goud? Waarvoor?"

„Voor bruiden; maar ik wil op mijn huwelijksdag geen goud dragen!" liet Alba er snel op volgen, en zij greep naar haar hoofd, als om dit tegen de zoo gevreesde aanraking te behoeden.

„Dat kan toch onmogelijk anders," zeide Porfirie, „het zou al te veel verbazing wekken. Doch thans zijn

wij thuis en rijden wij het voorplein op; nu moet gij vriendelijk tegen mijne moeder wezen.”

„Is zij oud en leelijk?”

„Neen, zij is zeer schoon en trotsch.”

„Wat is trotsch?” vroeg Alba.

Porfirie zag haar diep in de oogen; zij waren zoo helder en rein als de zon. Hij drukte het meisje aan zijn hart, wierp vervolgens zijn dienaren de teugels toe, sprong van zijn paard, hielp Alba voorzichtig afstijgen en gaf haar de hand om haar de breede trappen op te leiden.

Zij traden eene groote zaal binnen; daar zat een rijzige statige vrouw, door een aantal meisjes omringd, fraaie, gele zijde te spinnen. Allen staakten den arbeid, rezen overeind en staarden met blijde verwondering naar het schoone paar, dat in den gouden glorie der ondergaande zon voor hun blikken verscheen.

„Ziehier, moeder,” riep Porfirie, „uw aanstaande dochter, mijn teedergeliefde echtgenoote, die ik vlak bij den hemel gevonden heb; en ik ben er nog geenszins zeker van, of zij niet een hemelsch wezen is, dat elk oogenblik de vleugels kan ontplooien om van hier weg te zweven.”

„O, gij wonderschoone vrouw!” riep Alba, en viel op haar knieën voor de koningin, die haar dadelijk ophief en kuste.

„En gij spint ook, maar veel veel mooier dan mijn moeder; want wat gij spint, is zoo zacht en fijn als bloesem en sneeuwvlokken!”

„Wat spint uwe moeder dan?”

„Ach, altijd dat harde, leelijke goud!”

„Goud!" klonk het van alle kanten uit den kring; enkelen lachten ongeloovig.

„Kunt gij ook goud spinnen?"

„Ja, maar ik mag het niet doen."

„Waarom niet?"

Reeds opende zij de lippen om te zeggen wat hare moeder onder het spinnen deed, maar plotseling overviel haar een zekere beschroomdheid en besefte zij op eenmaal hoe toornig men haar zou aanzien, wanneer de meisjes wisten dat haar niets dan onheil en smart in den bruidsluier werd geweven. En zij zagen er allen zóó gelukkig en beminnelijk uit, die booze menschen, voor wie moeder haar had gewaarschuwd, eigenlijk veel beminnelijker dan haar moeder zelve, die de aardmannetjes zoo'n geweldige vrees inboezemde.

Zij werd uit haar pijnlijken toestand verlost doordien een der meisjes fluisterde:

„Het kleed is van fluweel, echt wit fluweel!"

„En de juweelen! Van wie zijn die juweelen?" vroeg een andere een weinig luider.

„Van mijne vrienden, antwoordde Alba; „mag ik ze u schenken? Ik heb tehuis nog zooveel van dat speelgoed." En de smaragden van haar hals losmakend, gaf zij aan elk der meisjes er één van.

Met de paarlsnoeren hadde zij hetzelfde gedaan, zoo de koningin dit niet had verhinderd.

„Zijn uwe vrienden dan zoo rijk?" vroeg deze.

„Dat weet ik niet. Wat is rijk? Zij brengen alles in zakken uit de aarde naar boven, en wanneer zij niet genoeg brengen, worden zij gestraft."

Het gelaat der koningin betrok; zij nam haren zoon ter zijde en fluisterde: „Dat meisje is niemand anders dan de dochter dier afschuwelijke heks, Baba Coaja. Voer haar snel weder terug waar gij haar gevonden hebt; zij brengt slechts onheil over ons huis.”

„Eisch dat niet van mij, moeder,” sprak de jonge koning verbleekend. „Ik heb het reine, onschuldige meisje lief met geheel mijne ziel! En al ware zij Baba Coaja in eigen persoon, ik zou geen afstand van haar kunnen doen!”

De koningin zuchtte en beval een kamer, naast hare vertrekken, voor Alba in gereedheid te doen brengen; den volgenden dag zou de bruiloft plaats hebben.

Met eigen handen wilde zij hare aanstaande dochter voor de plechtigheid tooien, doch had een zwaren strijd met haar, wijl deze geen sluier van gouddraad op haar hoofd wilde hebben. Als een gejaagde ree vloog zij door het slot, wierp zich wanhopig ter aarde en bad en smeekte, onder een vloed van tranen, haar dit te besparen. De koningin mocht met hare fraai gesponnen zijde haar als bruid tooien, maar niet met dat verschrikkelijke goud!

Terwijl zij nog op hare knieën bad en jammerde, gaf de koningin een wenk; twee meisjes grepen hare handen vast, terwijl de derde den gouden sluier bevestigde. Allen verwachtten nu een hevige uitbarsting van toorn en vertwijfeling; maar Alba was op eenmaal heel stil geworden. Bleek als een doode boog zij het hoofd onder den last: „Gij zijt wreeder dan mijne moeder!” sprak zij treurig; „zij wilde mij geen man

geven, opdat ik niet ongelukkig zou worden; maar gij stort zelve het ongeluk over mij uit.″

Niemand begreep wat zij zeide, en Alba was niet te bewegen hare woorden te verklaren, hetgeen het algemeene wantrouwen nog vermeerderde. Zij zag er zoo treurig uit, dat het volk volstrekt niet het gelukkige stralende wezen van den vorigen dag in haar herkende, en de teederste liefdewoorden van haar jongen gemaal waren niet bij machte de wolken van haar voorhoofd te verdrijven.

Aan het hof sprak men weldra van niets anders dan van de ongehoorde schatten der jonge koningin, en velen drongen er bij den koning op aan, dat hij die meer van nabij in oogenschouw zou nemen. Hem was het echter niet om die schatten te doen; hij was er slechts op bedacht zijn geliefde vrouw weer gelukkig te zien. Hij wilde den zonnigen lach van voorheen om hare lippen tooveren en meende, dat, zoo hij slechts de kostbare zaken haalde, die zij altijd bezeten had, hare vroegere vroolijkheid zou wederkeeren; medelijdend glimlachte zij immers over de kleine steentjes die de andere menschen juweelen noemden en kon maar niet begrijpen dat die dingen kostbaar heetten.

Nauwelijks echter hoorde zij, dat Porfirie voornemens was naar den burcht te rijden of zij verschrikte hevig, en bad en bezwoer hem dit plan te laten varen! „Het zal uw dood zijn, dat weet ik zeker!″

Hij wilde daar echter niet van hooren, en hoe levendiger zij hem het gevaar schetste, dat hem wachtte, hoe meer juist het gevaarvolle van zijn plan hem toe-

lachte; op zekeren dag begaf hij zich dan ook terwijl zij nog in een diepen slaap lag, heimelijk op weg! Door slechts enkele dienaren vergezeld, naderde hij den burcht; maar Baba Coaja zag hem reeds van verre en riep hem te gemoet:

„Wees gevloekt! gij, die mijn kind hebt weggevoerd om het ongelukkig te maken! Ziedaar! verzadig de hebzucht, die u hier naar mij terugdrijft, ongelukkige! Ik heb niet naar u gevraagd, waarom zoekt gij mij?"

Met deze woorden schudde zij een eindelooze massa juweelen op de ruiters uit; maar onder het vallen veranderden de edelgesteenten in sneeuw en ijs en dwarrelden hen zoodanig voor de oogen, dat de ongelukkigen geheel verblind waren en den weg niet meer konden vinden. De meesten stortten in den afgrond; maar de jonge koning, die naar wraak dorstte en den burcht wilde naderen om den oude te verworgen, werd zoodanig bedolven, dat hij weldra geen lid meer verroeren kon, en alvorens hij nog een woord kon uitbrengen, was hij diep onder de sneeuw begraven. Baba Coaja lachte boosaardig.

„Thans zal zij tot hem, niet tot mij komen, maar toch komt zij bij haar moeder en niet bij hem! Ik krijg mijn kind terug, dat niet in die slechte wereld en onder die gehate menschen blijven mag!"

En inderdaad, het duurde niet lang of Alba, afgemat van het zoeken en zwerven, kwam in haar wit fluweelen gewaad met stof bezoedeld den berg op ijlen.

„Waar is hij?" vroeg zij met bleeke lippen.

„Zoo!" sprak de oude, gij, die met een vreemden

man zijt weggeloopen, komt thans terug en vraagt niet naar mij, maar naar hem! Hij is niet hier....″

„Dat is hij wel! Ik volgde zijn spoor tot aan die sneeuw daar!″

„Verder kwam hij ook niet!″ lachte de oude. „Hij is in uw edelgesteenten gestikt!″

Met een kreet van afgrijzen en wanhoop wierp Alba zich op de sneeuw en begon die met hare handen weg te ruimen. Maar te vergeefs. Het doodskleed, dat den geliefde bedekte, was te hard bevroren, en met den uitroep: „O moeder! moeder! wat hebt gij gedaan!″ viel Alba levenloos ter aarde.

Baba Coaja, dit ziende, stiet een zoo vreeselijken vloek uit, dat de berg wankelde, hare burcht ineenstortte en zij, met al haar goud, onder de puinhoopen begraven werd.

Op de plek echter, waar de schoone Alba den laatsten adem uitblies, ontkiemde een witte bloem in een wit fluweelen kleed, die men sedert dien tijd Alba Regina, in het Duitsch Edelweiss, genoemd heeft. Zij bloeit alleen dicht bij de eeuwige sneeuw die de geliefde bedekt, en is zoo rein en wit als Alba zelve was.

„Misschien dat eens de sneeuw weer in edelgesteenten verandert, wanneer een reine, onschuldige jonkvrouw haar betreedt. Naar het stuk gouddraad, eens door Alba gesponnen, wordt nog steeds gezocht en elke bruid hoopt het te verkrijgen; daarom is geen harer bevreesd den zoo gevaarlijken bruidsluier op het hoofd vast te hechten. Allen meenen de uitverkorenen van het noodlot te zijn.

DE HONDSBERG.

Tegenover den Furnica en den Patra Anza, aan gene zijde der Prahova, verrijzen vlak naast elkander twee hooge bergen, waartusschen de kleine Rea al klaterend naar het dal huppelt. Daarachter kan men de zon en de maan zien opgaan, wanneer zij den Bucegi in goud en zilver dompelen en in de vensters van Castel Pelesch schijnen — de zon, in Carmen Sylva's studeervertrek, waar haar pen over het papier vliegt — de maan in de muziekzaal, waar zang en snarenspel weerklinken en geen licht geduld wordt, opdat alleen de maan de hooggewelfde ruimte en de zingende vrouwen in haar geheimzinnig schijnsel zal hullen. Menigmaal voeren de opgaande zon en de ondergaande maan een wedstrijd, wie van haar de bergen schooner maakt, en zie! dan baden zich daarboven de hooge besneeuwde toppen, en beneden de beuken en de dennen, in tweeërlei licht — in purper en zilver te gelijk. Het is dan alsof een golvende koningsmantel over de bergen wordt uitgespreid, terwijl de dalen, in indigo

gedompeld, kleine doorzichtige wolkjes omhoog zenden, die, plotseling door het dubbele licht bestraald, den koningsmantel als een sluier omgeven. Natuurlijk is het de zon, die overwint; maar in haar vollen luister is zij niet half zoo schoon als in dien eersten jeugdigen, geheimzinnigen strijd om het bestaan. De maan wordt na haar nederlaag bleek van toorn, en haast zich der wereld een scheef gezicht te toonen, zooals volksmenners doen, wien het niet gelukt is alles volgens hun eigen begrippen te verfraaien en te verbeteren.

De twee bergen, die dagelijks den wedstrijd aanschouwen, heeten Cumpât, weegschaal, en Piscu Canelui, hondsberg. En de reden waarom zij zoo heeten... ja, daaraan is een lange geschiedenis verbonden.

De duivel, boven op den Bucegi staande, had een weegschaal in de hand en riep naar alle hoeken der aarde: „Ziehier mijn weegschaal! Zij is zoo groot, dat zij bergen en dalen bedekt; ik houd ze boven het dal, en werp in de eene schaal al de boosheid der wereld!"

Boem! Daar ging de schaal, aan gene zijde der Prahova, zwaar naar beneden en vormde een ontzaglijken berg.

„Wie kan nu de andere schaal zoo belasten, dat beiden tegen elkander opwegen; maar, wel te verstaan, alleen met iets goeds — met datgene, wat gij goed noemt!..."

Daar zweefde in het zilverachtig rozerood van zon en maan een schare engelen als een donzig wolkenheir nader. „Ik werp er alle schoonheid in!" riep een en-

gel. De weegschaal bewoog zich niet. „En ik de liefde!" sprak een tweede. De schaal bleef onbewegelijk. „Ik werp er de vreugde in!" klonk een derde stem. Maar de berg zag er uit, als zou niets hem ooit in beweging kunnen brengen. „Ik werp er de goedheid in!" zeide een liefderijke hemelbode, maar te vergeefs. „En ik de eer!" „En ik het geluk!" „En ik den roem!" „En ik de kracht!" „En ik de kennis!"

Aldus klonk het van alle kanten. Maar de weegschaal was niet te verroeren en de duivel lachte, dat de bergen er van dreunden. Daar naderde een engel, die tot dusverre in gedachten verzonken was gebleven: „En ik," sprak hij, „ik werp er de trouw in, en wel de hondentrouw!"

Op dat oogenblik maakte de weegschaal een lichte beweging; een siddering doorvoer den ontzaglijken hoogen berg en langzaam ging de zware schaal een weinig naar boven. „Ik moet bewijzen hebben!" riep de duivel, in de grootste woede. „Vertel!" riepen de engelen.

„Zou ik moeten vertellen alles wat ik in de wereld van hondentrouw gezien heb? Dan zou ik kunnen vertellen zoo lang de Pelesch stroomt; er zou geen einde aan komen."

„Vertel! vertel! Wij hebben immers de eeuwigheid om naar u te luisteren."

„Welnu, laat mij slechts in de wereld rondblikken. En wat ik te zien krijg, zal ik u dadelijk meedeelen."

„Neem u in acht," sprak de duivel, „zoo gij slechts een haarbreed van de eenvoudige waarheid afwijkt, zult gij de schaal niet doen bewegen, ja, wat gij gewonnen

hebt, zult gij weder verliezen en mijn berg zal nooit meer te verroeren zijn."

„Ik zal de zuivere waarheid zeggen. Wat ik echter thans op ditzelfde oogenblik hoor, is zoo schoon, dat ik het slechts voor u zingen kan. Ik zie over negen landen en negen zeeën heen; daar zit een scheepskapitein aan den haard en vertelt aan een kring van jeugdige toehoorders een geschiedenis, een roerende geschiedenis. Hoor slechts!"

De engel greep in de snaren van zijn harp, en door de liefelijke tonen begeleid, zong hij de volgende ballade:

Ik telde zestien jaar, Johan,
Toen op een warmen dag,
Ons barkje op den oceaan
Met slappe zeilen lag.

Goudstofjes trilden in de lucht,
De hemel stond in vuur,
Een zonnestraal dreef schijnensmoê
In 't donkerblauw azuur.

De hitte zengt en drijft het zweet
Door alle poriën heen,
En rustloos lustloos zwerft het volk
Langs 't dek met loome schrêen.

Daar roept met luide heldere stem
De kapitein: „Hoera!"
„Lang leve onze Washington
„Lang leev' Amerika!"

„Vandaag herdenken wij den dag
„Der vrijheid van ons land,
„Een extra oorlam schenk ik u
„Op onzen broederband."

Van vreugde straalt nu elk gelaat
Geen hitte voelt men meer,
Een vlug matroos daalt met een licht
In het vooronder neer.

Hij zal ons brengen 't prikkelend vocht
Een middel dat nooit faalt,
Vuurwater waar de zon voor zwicht,
En onze krachten staalt.

Maar op dat pas gilt uit het ruim
Zijn stem ver over zee:
„Brand in het vat met brandewijn!"
De vlam slaat uit alrêe.

Zij lekt langs 't takelwerk omhoog,
Het zaadhout trilt en kraakt,
Zij slingert zich om zeil en mast,
„En knettert, kwettert, blaakt.

Al grijnst de dood van allen kant,
Bedaard en zonder haast
Laat de kaptein de sloepen neer, —
De vuurkolk sist en blaast.

Eerst vrouw en kind, hijzelf het laatst
  Verlaten 't brandend wrak,
Vier sloepen overladens vol
  En zonder schut of dak.

„Top!" roept hij uit en blikt in 't rond,
  Of allen zijn gered;
„Gij roeit om 't leven, mannen, wacht!
  „Een zeil dient uitgezet.

„Een zeil, Dearbourn," riep hij mij toe,
  „Mijn jongen, hebt gij moed?"
„Ik moed?! Een sprong, een oogenblik,
  En ik, zweefde in den gloed.

Dat was een klimmen, hoor, Johan,
  Als water, man, zoo vlug;
En om mij heen het vlammenheir —
  Voor, zijwaarts, in den rug.

Het touw is los, en weder gleed
  Ik fluks met eene hand,
Luid knettrend volgt het vuur mij na,
  Reeds stond het zeil in brand.

En half bedwelmend door vuur en rook, —
  Een sprong! — Een duizeling —
„Bravo!" riep luid de kapitein,
  Die me in zijn armen ving.

En met mij vloog mijn hond op 't dek,
  Door vuur en vlam en rook,
En springt mij in het sloepken na,
  En kwispelt: „Red mij ook!" —

Rondom ons enkel zee en lucht,
  Een eindeloos golvenveld,
„Vooruit nu, kinderen, hoe 't ook ga,
  Een ieder zij een held!"

Wij roeien flink en onverpoosd,
  Op hoop van avontuur,
Steeds verder daalt het mastenwoud,
  Geblakerd in het vuur.

Wij lesschen nauw den fellen dorst, —
  Het vocht is kostbre waar,
In de enge ruimte zitten wij
  Gedrongen op elkaar.

De nacht breekt aan vol sterrenglans,
  Een schoone, stille nacht!
Wie heeft niet bij dien tooverschijn
  Aan eigen huis gedacht?.

Wij zuchten niet, wij klagen niet; —
  En als de lentewind
Steunt zacht met droef en bleek gezicht,
  Het arme, kleine kind.

Geen kreet ontsnapt der moederborst,
  Waaraan het kindje rust;
En bloedrood rijst de zon omhoog,
  Die 't blauwe zeevlak kust.

Vaak hebben wij van 't arme kind
  De lipjes nog bevocht,
Maar stijver bleeker werd de mond,
  Bij elken ademtocht.

En voor de zon ter kimme zonk
  Stierf 't arme kleine wicht,
Wij allen zaten droef en stom
  Den blik naar zee gericht.

De vader drukt de oogjens toe,
  Zijn stemme trilt van wee:
„Slaap, slaap, mijn lieve kleine, zacht
  „In 't groote graf der zee."

Bleek zit de jonge moeder neer
  De handen in den schoot.
Zij ademt niet en 't starend oog
  Is onnatuurlijk groot.

Twee dagen later zonk zij zacht
  Haar gade dood aan 't hart:
Wie alle pijn te stillen weet,
  Die heelde ook haar smart.

Niets van gewicht was in de sloep,
  Geen mast, geen staaf zelfs meer,
De zee dreef thans een gruwlijk spel: —
  Het lijk kwam boven weer.

„Vergiffenis!" riep hij en nam
  Zijn vrouw weer in de boot,
En kuste haar, en zei beslist:
  „Ik volg u in den dood!"

De smart die mij den boezem prangt,
  Die weegt als lood zoo zwaar,
De stuurman redt u allen wis
  Met Gods hulp uit 't gevaar.

En met de doode in den arm,
  Stort hij zich in de zee,
Hij volgt haar tot in 't graf getrouw —
  Één golf voert beiden meê.

Weer rijst de zonne aan de kim
  Men hoort noch jok noch scherts,
De hemel is als kokend lood
  De zee als gloeiend erts.

Sinds gisteren is het water op,
  De keel is schor en droog,
Geen zuchtje roert den oceaan,
  En 't licht verblindt het oog.

De tong gezwollen en verdroogd,
  Hing pijnlijk uit mijn mond,
Een vochtige adem streek er langs,
  Die van mijn trouwen hond.

Hij heeft zijn dienst, het goede dier,
  Geen oogenblik gestaakt,
Bij zonnebrand en sterrenglans
  Heeft hij mij trouw bewaakt.

De anderen stierven man voor man,
  Op vijf na, in de boot.
En hij alleen, mijn slimme hond,
  Voorkwam mijn vroegen dood.

Doch eindelijk, eindelijk zien wij land
  Van zinnen schier beroofd,
Wij fluisteren slechts, de stem is weg,
  „De hemel zij geloofd!"

Al roeien wij uit alle macht,
  Verslapt is onze hand,
De boot wint traag, maar niettemin
  Bereiken wij het land.

Land zeg ik! Ja, maar ach dat land,
  Johan, was een woestijn,
Geen spoor van leven in het rond,
  Geen kust kon woester zijn.

Van dorst versmachtend, werp ik mij
  Wanhopend op den grond,
Plots snelt mijn hond ons ver vooruit,
  En ruikt en snuffelt rond.

Hij krabbelt, snuift en geeft ons toen
  Door blaffen te verstaan:
„Kom volg mijn spoor! Kom vrienden, hier!"
  Wij snellen ijlings aan.

En razend, blazend wroet het dier,
  Ons slaat het hart zoo bang....
Een waterstraal! Hij redde ons
  Van wissen ondergang.

Wij stapten kloek en moedig voort,
  De hond ons steeds vooruit
Dan hier, dan daar, al kwispelend
  Op 't koele water uit.

Vergeefs! De makkers hadden reeds
  Te veel, te lang geleên,
En met een zucht, een doffen val
  Zijgt man na man ineen.

Zoo bleven wij, mijn hond en ik,
  Alleen nog voortbestaan;
Zijn wij zoo sterk? Ach, ook voor ons
  Zal 't stervensuur dra slaan!

Daar valt de nacht en ik sliep in
  Vermast, geledebraakt.
Mijn hond, dat goede trouwe dier
  Heeft toen voor mij gewaakt.

Daar trekt hij plots'ling aan mijn mouw,
  En gromt en blaft verwoed;
Twee oogen staren in den nacht
  Bloedrood mij te gemoet.

Vaak heeft mijn vader mij gezegd,
  Valt een wild dier u aan;
Werpt het een handvol zand in 't oog
  En op de vlucht zal 't slaan.

Twee handen vol met zand werp ik
  Het ondier vlak in 't oog;
Het blaast en sist en wringt van pijn
  Zijn reuzenlijf omhoog.

De boa deinst en kronkelt zich,
  Wegglanzend in den nacht;
Waar vind ik thans een plekje nog
  Waar mij geen onheil wacht!

Voorzichtig sluip ik langzaam voort,
  Bij 't helder sterrenlicht,
En kwisp'lend volgt mijn trouwe hond
  En lekt mij het gezicht.

Ik red u! zegt zijn stomme blik,
Slechts flink op mij vertrouwd,
Gij hebt aan mij, uw besten vriend,
Uw leven toevertrouwd.

Maar nergens wijst de dorre kust
Een spoor van leven aan.
Mijn trouwe hond! Ik kan niet meer!
Het is met mij gedaan!

En in de schâuw van eene rots,
Bij eene stille bocht,
Heb 'k om te sterven, mijn Johan,
Een plekje uitgezocht.

Een hevig suizen treft mijn oor
Als loeit een storm op zee,
Een donker floers glijdt voor mijn oog,
Mijn adem stokt alrêe.

Maar hoor! Wat plast daar in de maat? —
De koorts is 't die mij fopt! —
Hier, roeiers! kom! Och, 't is alleen
Mijn eigen hart dat klopt.

Mijn God! De roeiers komen hier,
Zij hooren echter niet, —
Mijn stem is weg, mijn hand is lood,
Geen hunner die mij ziet!

O! Zoo ik slechts nu roepen kon, —
  Wat prangend naamloos wee!
Daar slaat mijn hond nog eenmaal aan,
  Zwak is zijn kreet almeê.

Toen werd het donker om mij heen,
  En koel terzelfder stond,
'k Verloor 't bewustzijn, dagen lang,
  Ik en mijn trouwe hond.

Om water roeiden zij van boord,
  En keerden nu gezwind
Naar 't schip, waar zij mij koesterden,
  Zoo teeder als een kind.

De arts gaf ons in wijn gedoopt
  Een kruimken wittebrood,
Vier lange dagen lagen wij
  Te worst'len met den dood.

En toch, Johan, is 't leven zoet,
  Dat ondervond ik toen,
Wat waren al die menschen goed,
  Hun lust was wèl te doen.

Zoodra ik weer op krachten was,
  Deed ik mijn lang verhaal,
Het lijden had nog niet gesloopt
  Mijn jeugdig lijf van staal.

Geen enkel haartje zelfs was grijs;
Ik sprak van Tom, mijn hond!
Met lekkere beetjes opgekweekt
Werd hij dra weer gezond.

Men zorgde goed voor ons, en zoo
Kwam ik geheel tot rust,
Daar nad'ren wij een kleine stad
Aan de Afrikaansche kust.

Hier bleef ik achter, goed verpleegd
Na al het doodsgevaar;
Een gastvrij echtpaar nam mij op,
Ik bleef bij hen een jaar.

Zij vroegen naar mijn moeder dra,
Hun woorden troffen mij,
Zij roerden mij tot schreiens toe,
En stemden mij weer blij.

De hond was baas in 't kleine huis,
Men kwam om hem te zien,
De lauwerkrans ontbrak hem slechts
En 't buigen voor de liên.

Nooit sprak men ook van mij alleen,
Het ging van mond tot mond,
Nu hier, dan ginds, waar 'k ook verscheen:
Zie! Dearbourn en zijn hond!

Als eind'lijk voor Amerika
  Een schip kwam op de reê,
Hoe noode liet men ons toen gaan,
  Wat heil klonk in hun beê!

Nauw voet aan wal, was 't eerste naar
  Den reeder heen te spoên,
Om hem van 't schip in zee vergaan,
  Zoo lang reeds, kond te doen.

Hij zat, toen 'k schuchter binnentrad,
  in 't voetbad — op dat pas
Springt hij luid juichend op, alsof
  De ramp een zegen was.

Met schoen en kousen in de hand,
  Rent hij de kamer door,
En drukt mij jubelend aan zijn hart,
  Dat 'k schier den âam verloor.

„Is 't waar? Gij zaagt mijn schip verbrand?
  „En gij alleen keert weer?
„Gij redt mij van vertwijfeling...
  „Welk een geluk, o Heer!

„Nu de afloop is bekend, en ik
  „'t Geval bewijzen kan,
„Krijg ik mijn geld terug en ben
  „Niet meer een arme man.

„Waar is de hond? God zegene hem,
„Die u aan 't graf onttrok,
„Trotsch richt ik weer het hoofd omhoog,
„Weg thans met haat en wrok!"

De woonplaats mijner moeder lag
Een dagreis slechts van daar,
Hoe meld ik haar, dat ik nog leef...
In vreugde ligt gevaar.

Onhoorbaar treed ik in de kluis,
Waar zij aan 't haardvuur zit,
Gebogen, roerloos; — en ik speur
Dat moeder voor mij bidt.

Daar strijkt de âam van Tommy langs
't Gelaat, oud van verdriet,
Hij lekt de tranen van haar wang,
Als sprak hij: „Schrei toch niet!"

En hevig bevend riep zij uit:
„Daar is hij! 't Is zijn hond!
„Gij keerdet toch alleen niet weer?
„Hij leeft!" Zoo juicht haar mond.

Reeds lig ik aan haar voet geknield,
Sla de armen om haar heen;
En dankbaar fluistert zij mij toe:
„God hoorde mijne beên.'

En Tom, mijn hond, als waar hij mensch,
  Bleef bij de oude thuis,
Als 'k zwalkte op den zouten plas
  Weer ver van moeder's kluis.

Eens vond ik niemand in de woôn,
  Dat stelde mij te leur;
Maar kerkwaarts gaande, zie! daar lag
  Hij wachtend voor de deur.

Luid jankend vloog hij naar mij toe —
  Geen blijdschap paste hier —
En tranen rolden uit het oog
  Van 't edele, trouwe dier.

Nu is hij oud en komt schier niet
  De plaats af waar hij ligt,
Maar altijd wendt hij naar mij heen
  Zijn sprekend aangezicht.

Dan spreken wij van 't oud verleên,
  Zijn kop rust op mijn hand,
Ook hem heugt nog die dorre klip,
  Die dorst, en 't schip in brand.

Een grafzerk is hem toegedacht,
  Waarop met gouden schrift
De trouw van Tom, mijn goeden hond,
  In 't marmer is gegrift.

En laat men hem, zoo trouw en goed,
De hemelpoort niet door,
Dan blijven wij, ik en mijn Tom
Te zamen graag er voor.

Tranen van aandoening waren in de oogen der engelen opgeweld; zij beraadslaagden met elkander of een goede, trouwe hond niet menigmaal den hemel had verdiend en of zij voor hem niet de hemelpoorten zouden openen.

De duivel voelde de weegschaal op bedenkelijk wijze in zijn hand bewegen en den geheelen ontzaggelijken berg Cumpât langzaam omhoog gaan. Dit verdroot hem geweldig. „Alles gelogen!" riep hij. „Neem u in acht met uw verzinsels!"

Ik heb niets verzonnen!" sprak de engel. Wie zou een verhaal kunnen uitvinden als het volgende:

Een houtvester had een hond, van wien hij heel veel hield, wijl het een zeer schrandere, brave, trouwe hond was. Op zekeren dag was men op de jacht geweest, en al het geschoten wild — reeën, hazen, patrijzen — was in den kelder gebracht om daar eenige dagen te blijven hangen en malsch te worden.

Plotseling werd Fik vermist. Dat was nog nooit gebeurd; Fik niet op zijn post! De houtvester liet overal zoeken en nasporingen doen, maar te vergeefs; de hond was en bleef weg.

Den derden dag na zijn verdwijning daalde men in den kelder af om een haas te halen; daar lag de

arme hond dood. Het daar aanwezige vleesch had hij zelfs niet aangeraakt, en was te midden van al het heerlijke voedsel in den kelder verhongerd. Of er veel menschen zouden wezen die liever sterven dan hun plicht ontrouw te worden?.. Dit was dan ook slechts een hond!

Men zou zooveel dergelijke geschiedenissen kunnen vertellen, dat de arm, die gindsche weegschaal houdt machteloos zou neerzinken. Slechts ééne nog wil ik verhalen van hier uit het gebergte.

De herder Dan had een hond, dien hij boven alles liefhad; het was een prachtig dier, met lang, dik haar als een beer, zilvergrijs en met een donkere streep over den rug. Op zekeren dag werden beiden vermist. Men zocht en zocht en eindelijk vond men Dan verpletterd aan den voet van een rots liggen, waarvan hij, een zijner schapen willende zoeken, waarschijnlijk was afgestort. Naast zijn lijk lag de hond, die hem reeds lang gevonden had en niet duldde dat iemand zijn meester naderde. Men trachtte hem met spijs en drank weg te lokken. Hij verroerde zich niet. Eindelijk werd hij zoo zwak, dat, toen men den doode begroef, hij zich niet meer verweren kon; maar hij legde zich op het versch gedolven graf neder en stierf vele dagen later, zonder iets van het hem toegeschoven voedsel te hebben aangeraakt. Zonder zijn meester wilde hij niet leven.

De engel had nog niet uitgesproken, of daar ging met een hevig geraas de schaal naar omlaag, en even hoog en indrukwekkend als de Cumpât verhief zich tegenover hem de Piscu Cânelui tot de wolken. De engelen begonnen een loflied aan te heffen, namen el-

kaar bij de hand en zweefden in een eindelooze Hora om alle naastbijzijnde bergtoppen heen. Steeds dichter werd de schare, die als een wolkenheir in het azuur dreef. De duivel echter balde toornig de vuisten en deed, tusschen Cumpât en Piscu Cânelui, een zoo hevig onweder boven het dal losbarsten, dat de bergen schenen te wankelen. Sinds dien tijd heet het kleine dal tusschen de twee bergen Valea reli, het booze dal; want van daar komen altijd de dreigendste onweerswolken aandrijven.

DE TSCHACHLAU.

In Moldavië bevindt zich een zeer hooge berg, de Tschachlau genaamd; hoewel in werkelijkheid niet zoo hoog als de Bucegi, geeft hij den indruk nog hooger te zijn, wijl hij zonder voorgebergte recht uit het dal oprijst, en zijn met sneeuw gekroonden top als een gedenkteeken van rumeenschen heldenmoed in de zon laat schitteren.

Op zekeren vroegen morgen besteeg een beroemd oud berenjager met lichten tred den berg. Mosch Gloantza [1]) stond wijd en zijd als een kloek jager bekend; men verhaalde van hem dat hij zelfs 's winters, met een brandende kaars aan den loop van zijn geweer, het hol van den beer betrad en hem op deze wijze doodschoot. Mosch Gloantza, kon ook mooi vertellen, en de jonge lieden, wien hij vaak met zijn verhalen den tijd verkortte, mochten hem allen gaarne lijden.

Thans kwam hij in een dichten nevel, dien hij echter

---

[1]) Mosch beteekent oud.

weldra achter zich liet, en daarboven wierp de morgenzon hare stralen over een smal bergvlak en bescheen het liefelijkste tafereel dat men zich denken kon. Een groep jonge meisjes was daar om een Mariabeeld verzameld, allen druk bezig het met bloemen en kransen te versieren, terwijl de witte zwevende nevel haar als een wolk van de aarde scheidde.

Toen Mosch Gloantza het bergvlak bereikte, doorkliefde een bliksemstraal den nevel aan zijne voeten en dreunde de donder als een aardbeving in de diepte.

„Aha! Mosch Gloantza!" klonk het hem vroolijk te gemoet. „Welkom hier boven! Wij brengen bloemen aan de Heilige Moeder Gods, omdat zij hier altijd wolken heeft, en zie, nu heeft zij ons al regen gezonden! Maar kom, vertel nu eens wat, vertel ons iets moois!"

De oude man schoof zijn pelsmuts naar achteren en trok de borstelige wenkbrauwen op.

„Wat zal ik u vertellen?"

„Van oude, oude tijden!" riepen de meisjes en zij deden hem op een rotsblok nederzitten en verzamelden zich in een kring om hem heen. Sommigen vlijden zich op den grond aan zijne voeten, anderen bleven voor hem staan, terwijl enkelen op een vooruitspringende rots boven zijn hoofd verschenen en zich daar nederlegden om beter te hooren.

„Weet gij," begon hij, „wie den Tschachlau gemaakt heeft?"

„Neen... Ja!.. Zeker!.." klonk het in de rondte; „de goede God natuurlijk."

„Misgeraden!" riep de oude, „de goede God heeft de

zon gemaakt en het koren en de andere bergen en rivieren... maar den Tschachlau, dien hebben de Rumenen gemaakt!"

„De Rumenen?" riepen de meisjes als uit eenen mond.

„Lang lang geleden, geen mensch weet hoe lang, woedde hier een hevige oorlog. De vijanden die tot aan de Dniester het land binnendrongen en moordend en plunderend voorwaarts rukten, geleken meer op wilde dieren dan op menschen. Zij waren klein van gestalte, hadden platte gezichten, zoo geel als citroenen, en hun oogen waren zoo klein, dat men die zelfs niet zien kon. Zij waren als aan hunne paarden vastgegroeid en verspreidden zich als een zwerm sprinkhanen over het land. Overal, waar zij zich vertoonden, was alles in een ommezien verwoest en bleef er niets dan de kale aarde over. De tijding hunner nadering had een ieder met schrik en angst vervuld, maar toch waren de Rumenen vast besloten hun grond tot het uiterste te verdedigen. Zij verbonden zich met een ander volk, een blank, rijzig, blauwoogig ras met lang, geel haar, en aldus vereenigd trokken zij naar de Dniester op, ten einde de afschuwelijke horden het oversteken der rivier te beletten. De strijd was lang en hevig en het water van de Dniester rood van bloed en met lijken als bezaaid, maar die wezens zonder oogen lieten zich door niets afschrikken. Hoeveel men er ook doodde, steeds kwamen er meer bij, altijd drie voor één die gevallen was. Zij hadden vergiftige pijlen, die nooit hun doel misten, en wanneer zij ze allen hadden afgeschoten,

renden zij weg om aanstonds weder met lansen op ons los te stormen. Eindelijk vormden de lijken in de Dniester een brug, waarover de kleine paarden zich een weg baanden, zoodat de Rumenen zich achter de Pruth, een anderen stroom, moesten terugtrekken, om zich aldaar op nieuw te verdedigen. De slag duurde acht dagen lang; bloedrood ging de zon op, bloedrood ging zij onder en bloedrood waren de velden en wateren geverwd. Eindelijk sprak de vorst der geelharige mannen: „Wij moeten nogmaals wijken, doch waar kunnen wij een bolwerk tegen deze duivels vinden?"

„Wij hebben nog een schoon land!" riepen de Rumenen hem den weg aanwijzend.

„Luistert, mijne dapperen!" sprak thans hun wijze vorst. „Dat een ieder van u een handvol aarde neme en die voor zich uitwerpe!"

Zij deden wat hun gezegd was, en daar zij zoo talrijk waren, hadden zij weldra een hoogen berg opgeworpen dien zij Tschachlau, en de geelharige mannen Kaukland noemden.

Nog voordat de vijand kwam aanrukken, verhief zich de berg tot aan de wolken en weldra hadden de legerscharen zich op die onmetelijke hoogte tot den slag geordend. Hier waren zij de sterksten en konden zij elken aanval zegevierend afslaan. De duivels beneden evenwel besloten hen te doen verhongeren en omsingelden den berg, zoodat geen hunner meer naar beneden kon. Weldra waren alle levensmiddelen uitgeput, en met holle oogen tuurden de belegerden naar de vijandelijke scharen in het dal, die zich op hun akkers en weiden vetmestten, na eerst

alle vrouwen en kinderen te hebben gedood en alle woningen in brand te hebben gestoken.

Het hevigst kwelde hen de dorst. Daar de berg geheel kaal en zonder boomen was, kon er ook geen bron wezen, en elke kruik die uit het dal werd gehaald, kostte verscheidene menschen het leven. In dien uitersten nood gingen de vorsten reeds met elkander te rade, of het niet nog beter was een uitval te doen en in den strijd te sneuvelen, dan den vreeselijken hongerdood te sterven.

Daar trad een jeugdige herder naar voren, een schoone jongeling met lange, zwarte lokken en oogen zoo zwart als kolen.

„Dag en nacht heb ik zitten peinzen,″ sprak hij, „hoe wij den ondergang van die duivels daar beneden kunnen bewerken; want voor mijn oogen hebben zij mijn geliefde met hun lansen doorstoken, haar daarna op een boom genageld, hunne paarden er aan gespannen en haar zoo voortgesleept, totdat een bloedige streep den weg afteekende en er van het arme kind niets meer overbleef dan een lange haarbos, die zich vast om den boom had gewonden. Maar thans weet ik hoe mijn wraak aan hen te koelen, al zal ik daarbij zelf den jammerlijksten dood moeten sterven. Den door ons opgeworpen berg ben ik geheel rondgegaan en vond een plek gronds, die ondergraven en naar beneden gewenteld kan worden. Ik zal u de plaats toonen. Wanneer gij diep genoeg gegraven hebt, zal ik naar beneden gaan om die duivels daar te zeggen, dat ik hun den weg wil aanwijzen langs welken zij den berg kunnen bestormen, en wanneer ik dan op den alpenhoorn blaas, laat gij

den berg naar beneden ploffen, maar niet eerder. Eerst moeten er genoeg bij elkander zijn, opdat gij over de lijken en het puin heen u een weg kunt banen!"

„Hoe heet gij toch, gij dappere?" vroegen de vorsten.

„Ik heet Bujor."

„Weet gij wel, Bujor, wat u te wachten staat wanneer zij uw bedrog ontdekken?"

„Ik weet het," sprak de jonge man somber. „Ik zag hoe zij een onschuldige behandelden; wat zullen zij dus met een schuldige doen!"

„En zijt gij niet bevreesd?"

„Waarvoor zou ik bevreesd zijn? Het leven is mij tot last sedert ik mijne geliefde voor mijn oogen heb zien sterven! De dood kan mij niet afschrikken!"

Dag en nacht groeven zij nu een diepe gleuf in den berg en droegen zooveel steenen bij elkander als zij slechts konden vinden — een zware arbeid voor lieden, die door honger en dorst waren uitgeput. Maar eindelijk toch was de aarde los genoeg om bij den eersten stoot neder te storten en Bujor nam afscheid van hen, maakte het teeken des kruises en daalde den berg af.

Beneden gekomen, verzocht hij den wachten hem voor den vorst te brengen, zeggende dat de belegerden bijna van honger omkwamen en hij velen van een zekeren dood wilde redden.

Toen hij voor den gevreesden aanvoerder stond, sloeg zijn hart hoorbaar, want deze was inderdaad vreeselijk om te aanschouwen. Stel u het afschuwelijkste monster van boosheid en wreedheid voor, dat men zich denken

kan, en dan nog is dit alles niets vergeleken bij den aanblik van den vorst.

Hij grijnsde en lekte zich de lippen, toen Bujor zeide hem een plek te zullen aanwijzen, die geheel onbewaakt was en waar hij dus zeer gemakkelijk den berg zou kunnen bestormen.”

„Wanneer gij mij echter op een dwaalspoor leidt,” sprak de vorst, „zal ik u zoo doen sterven, dat de dood u een zoete verkwikking zal toeschijnen.”

„Zoo zij het,” sprak Bujor ernstig, en vroeg om een teug water.

Een stikdonkere nacht, zonder maan of sterren, was aangebroken en in alle stilte rukten de vijandelijke scharen voorwaarts; de hoeven der paarden waren met stroo omwonden ten einde onhoorbaar den berg te kunnen naderen. Bujor liep tusschen twee ruiters, die hun smalle, loerende oogen steeds op hem gevestigd hielden. Hij ging zeer langzaam, opdat, wanneer hij het afgesproken teeken gaf, een groot aantal zich aan den voet van den berg zou bevinden; hij wist de juiste plek waar de alpenhoorn verborgen was en met een bonzend hart liep hij voort. Wanneer het hem eens niet gelukte zijn hoorn, zonder dat de duivels dit bemerkten, aan de lippen te brengen, wat dan? . . .

Hij zag de zwarte massa zich voortbewegen en zich dichter om hem heen dringen; thans begonnen zij te stijgen, en hier lag de alpenhoorn verborgen.

Bujor greep hem met vaste hand, zag nog eenmaal naar zijn vijanden om, maakte het teeken des kruises en blies uit alle macht. Op hetzelfde oogenblik werden

hem de tanden in den mond verbrijzeld en sloeg men hem een strik om den hals. Maar alvorens hij het bewustzijn verloor, zag hij den berg wankelen, hoorde een gedreun als had de aarde zich geopend, daarna een algemeen angstgeschrei en tezelfdertijd lag hij te midden van duizenden zijner vijanden begraven.

De Rumenen echter stormden over aarde en steenen en lijken van menschen en paarden voort naar het dal; de verwarring in de nachtelijke duisternis was zóó groot, dat nog jaren daarna de grond met schedels en beenderen als bezaaid was. Maar de vijand moest wijken en de Rumenen baanden zich een weg tot het gebergte, waar zij een veilige schuilplaats vonden. De duivels staakten nu hun vervolging, en begaven zich naar andere landen om die te verdelgen en te verwoesten.

Bujor was evenwel niet dood; een groote steen had, in plaats van hem te verpletteren, hem tegen den aardval beveiligd, zoodat hij genoeg lucht had om te blijven ademen.

Toen hij na verscheidene uren tot bewustzijn kwam, voelde hij den strik aan zijn hals en dien willende losmaken, stuitte hij op een koude verstijfde hand die het touw vasthield en niet geopend kon worden. Hij wilde nu beproeven den strik met zijn tanden door te bijten, toen hij bemerkte dat hij geen tanden meer had; en telkens wanneer hij zich bewoog, rolde er losse aarde naar beneden, zoodat de ruimte, waarin hij ademde, steeds kleiner werd. Langzaam en voorzichtig kroop hij nu naar de doode hand, maakte den strik losser en

trok toen zijn hoofd er uit. Thans kon hij zich vrijer bewegen. Met de grootste behoedzaamheid begon hij nu als een mol de aarde weg te krabben; doch vaak was zijn arbeid te vergeefs. Telkens wanneer hij meende lucht te hebben, stiet hij op een doode die in den weg lag en niet weggeruimd kon worden.

Huiverend van ontzetting bemerkte hij, dat hij soms, in plaats van in de aarde, in het gelaat in de oogen of in den mond van een doode greep, en enkele malen hoorde hij een zwak steunen, dat nog een vonk van leven verried.

Maar eindelijk, eindelijk toch viel er door een opening, zoo breed als een vinger, een straal van licht; weldra had hij die nog een weinig vergroot en met volle teugen ademde hij de frissche lucht in, die hem in zijn graf tegenstroomde. Met een laatste inspanning aller krachten werkte hij zich naar buiten en viel toen bewusteloos neder. Hoe lang hij zoo bleef liggen, wist hij niet. Toen hij de oogen opsloeg, was alles doodstil om hem heen; vriend en vijand waren verdwenen en wat onder den berg begraven lag, stond niet meer op om te vertellen wat er geschied was. Bujor was zich geenszins bewust een heldendaad te hebben verricht, maar had slechts het gevoel een arm verlaten menschenkind te zijn, dat nauwelijks het recht had te leven, wijl hij voor vriend en vijand dood was. Hij werd evenwel door honger en dorst gekweld en sleepte zich naar het dal. Liever wilde hij door zijn vijanden gemarteld worden dan op zoo ellendige wijze, te midden van duizenden lijken, van honger om te komen. Maar nergens was

een vijand te zien, en Bujor kon de rivier bereiken om zijn dorst te stillen. Daarna trachtte hij te ontdekken waar het geredde leger gebleven was, maar uren en uren ver in den omtrek was er geen mensch zichtbaar; alles wat beenen had, was gevlucht en wie niet vluchten kon, was vermoord. Bujor richtte nu zijn schreden naar het gebergte; dáár konden de legerscharen, die als van den aardbodem waren weggevaagd, zich verborgen hebben. Hij sloeg echter een verkeerden weg in en geraakte hoe langer hoe verder van hen af. Voordat hij hen bereiken kon, waren zij ook weder naar het dal getrokken. Eindelijk werd hij het vruchteloos nasporen moede. „Zij houden mij toch voor dood, waarom hen nog langer te zoeken!" dacht hij, begaf zich dieper in het gebergte en ging weder evenals vroeger de schapen hoeden.

Wanneer hij dan 's avonds den anderen herders zijne geschiedenis verhaalde, lachten zij over zijn fraaie verzinsels, want het krijgsgewoel was niet tot hen doorgedrongen; zij hadden die duivelen in menschengedaante niet gezien en Bujor's verbrijzelde tanden werden door hen aan de een of andere vechtpartij toegeschreven. „Bujor vertelt zoo lang totdat hij zijn verhalen zelf gaat gelooven!..." zeiden zij onder elkander.

„Die arme Bujor!" riepen de meisjes, toen Mosch Gloantza eindelijk zweeg. „Wat is er van hem geworden? Is hij altijd daar gebleven? Is hij nooit voor zijn heldendaad beloond?" Zoo klonken allerlei vragen verward door elkander.

Mosch Gloantza had echter zijn tabak te voorschijn

gehaald, zijn pijp gestopt, blies met welbehagen dikke rookwolken voor zich uit en schudde slechts het hoofd.

„Ga hem zoeken," zeide hij eindelijk; „misschien heeft God hem tot belooning een lang, lang leven geschonken!"

„Dan is hij ons te oud geworden en zijn wij bang voor hem!" riepen de meisjes lachend en dansten een Hora om Bujor te vergeten.

VALEA REA.

Dat ik, de Pelesch, het beleven moet, hoe men mijne kleine geliefde altijd van mij afhoudt.... het is ongehoord! En wie is het, die steeds tusschenbeide komt om die zoo vurig gewenschte vereeniging te verhinderen? Niemand anders dan die leelijke, boosaardige Prahova, die waarlijk ook geen heilige is, maar steeds als een razende voortijlt en de Dostona terugduwt, wijl die denzelfden weg op wil en mij misschien ook eens mocht behagen. Neen, het is inderdaad om woedend te worden! Zoo'n dierbaar schatje altijd te moeten zien, zonder het ooit te kunnen bereiken! Iets niet te kunnen, wanneer men Pelesch heet en in staat is in zijn toorn boomen te ontwortelen en rotsen te verplaatsen.... het maakt mij razend! En die domme bergen, de Cumpât en de Piscu Cânelui trekken een nijdig gezicht tegen de behoorlijke nixe en noemen haar Fata Rea, boosaardig meisje, alleen omdat zij mij lief heeft. En ik ben toch maar een heele knappe kerel. Is het misschien onnatuurlijk dat zij in mijn armen wil ijlen? Maar hoe kunnen die oude, brommige bergen de gevoelens

van zoo'n kleine, vroolijke, onstuimige nixe begrijpen! Van de Prahova spreek ik zelfs niet; die wil dat ik uitsluitend aan haar denk en haar vereer en vangt mij steeds in haar armen op, wanneer ik over, onder, naast, langs, door haar heen wil, om mijn liefste te bereiken.

Zoo'n lomp oud wijf als die Prahova! Hoe kan zij hopen iemand te bekoren, die daar in de hoogte de grijze oogen van mijn lieveling heeft zien schitteren en fonkelen, die de sierlijke gestalte heeft aanschouwd, wanneer zij van rots tot rots huppelt, of zich met onnavolgbare lenigheid door de nauwste bochten weet heen te kronkelen! Maar één is er toch die haar verstaat en begrijpt, dat is de hemel; want telkens als de lieve kleine de zwarte wenkbrauwen fronst en met een ongeduldig stampvoeten haar ergernis te kennen geeft, trekt de hemel een nog veel somberder gelaat en stuwt zijn dreigendste wolken voort om der wereld te toonen, wat het zeggen wil mijn aardig schatje boos te maken!

Menigmaal zucht zij zoo diep, dat zij er geheel van opzwelt, en dan wordt hare bedding, die niet op hevige aandoeningen berekend is, haar te eng.

In dergelijke oogenblikken meen ik soms, dat zij naar mij zal overspringen, maar dan vlak onder mijn oogen grijpt die afschuwelijke Prahova haar bij de lokken, schudt haar, geeselt haar en sleept haar met zich mede, en hoe snel ik haar ook naijl, hoe ik de Prahova ook op den sleep trap, om haar tot stilstaan te dwingen... zij is veel sterker dan wij beiden en trekt ook mij mede naar het dal, maar zoo, dat zij steeds tusschen ons blijft. De arme kleine durft niet eens naar mij

om te zien, daar zij dan vreeselijk mishandeld wordt. Alle heiligen zou ik willen aanroepen, maar die luisteren toch niet naar de bede van zoo'n goddeloozen bergstroom, die niet naar de kerk gaat en niet vasten kan!

„Ik heb er de beren al op afgestuurd, om de Prahova leeg te drinken, maar dat hebben zij niet klaar kunnen spelen. Ik wilde ook niet dat zij er zoo heel lang vertoefden en mijn liefste te veel aankeken. Eigenlijk gun ik het zelfs den hemel niet, dat hij voortdurend op haar nederziet; en die twee bergen.... ik zou schuimbekkend van woede op hen kunnen spuwen; maar doodbedaard strijkt de Prahova langs mij heen en neemt schuim en haat en toorn en alles mede, als ware ik met mijn onstuimige gewaarwordingen niet op de wereld.

Ik kan haar niet eens van de slavernij waartoe ik veroordeeld ben, vertellen, hoewel ik weet dat hare schoone oogen, wanneer zij dat wist, bittere tranen zouden storten. Vroeger was ik reeds buiten mijzelven van woede, wanneer ik de oude houtzaagmolens een korten tijd in beweging moest brengen; maar wat zijn zaagmolens vergeleken bij het lijden dat ik thans te verduren heb! Mijn helderste water hebben zij in smalle gemetselde pijpen opgevangen en mij daarin den berg opgevoerd — iets wat geheel met mijne natuur in strijd is en een rechtgeaarden bergstroom wel tot vertwijfeling moet brengen. En boven, waar ik eindelijk het daglicht weer mag aanschouwen, wat krijg ik daar te zien? Steenen en altijd weer steenen, die zij hoog op elkander stapelen, en daartusschen mijne vrienden de boomen op de jammerlijkste wijze toegetakeld

en van hun bladen en takken en schors en hun schoonen, ronden vorm beroofd! In dien toestand vinden de menschen hen mooier en nuttiger. Zij beweren dat zij een slot bouwen en noemen het naar mij, Castel Pelesch! Castel Pelesch, waarachtig! Maar het is hun duur te staan gekomen dat bouwen! Ik heb mij gewroken en met alle kleine beekjes van den berg daarachter een samenzwering op touw gezet, zoodat telkens als de menschen alles uitgegraven hadden en met metselen wilden beginnen, mijn kleine vriendjes met alle kracht begonnen te duwen.... en plof! daar stortte al de aarde weer naar beneden! Dat hebben wij zoo volgehouden twee jaren lang. Doch op zekeren dag kwam ik op den inval te vragen, voor wie het slot bestemd was.

„Voor Carmen Sylva!" was het antwoord.

„Voor Carmen Sylva, mijn vriendin? Dus heeft zij mij dat aangedaan en mij zoo diep vernederd? Ik sluierde mij het aangezicht en weende dagen lang, en stortte zulk een vloed van tranen, dat ik alle mogelijke dammen verbrak, het hout wegsleepte, kortom een geheele verwoesting aanrichtte. Daarna echter werd ik heel stil en geduldig. „Het is voor Carmen Sylva!" fluisterde ik de kleine beekjes toe, en van die ure af hebben wij geen tegenstand meer geboden. Nu is het slot geheel klaar met zijn slanke torens, die in den maneschijn zich als dennen tegen den hemel afteekenen. Ik meende dat mijn lijden nu een einde zou nemen, maar dit was een bittere dwaling. In mijn pijp moest ik nu het geheele slot doorwandelen, in alle gangen

en badkamers en de hemel weet waar nog al meer!

Carmen Sylva heeft gezegd: „Water! ik moet water, veel water, overal water hebben!" en in plaats van tot mij af te dalen, waar zij water genoeg konden krijgen — want gierig ben ik nooit geweest — dwingt zij mij, welk een kwelling dit ook zij, den berg op te stijgen, althans dat doen andere menschen uit haar naam. Wanneer zij wist dat ik, ter liefde van haar, het oproer der kleine beekjes heb bedwongen, zou zij misschien niet zoo ondankbaar zijn en mij niet zoo slecht beloonen. „Veel water!" Die onbeduidende, nutteloozе beekjes waren slim en lieten zich na hun oproerige streken niet vangen, maar kropen zoo ver mogelijk terug en droppelden zoo zwak en onnoozel alsof zij geen tien konden tellen. Nu vloeien zij kalm rondom het slot en vervolgens den berg af en lachen mij uit, waarbij zij soms den grond zoo doen beven en schudden, dat men onderaardsche gewelven voor hen bouwen moet, als waren zij heel wat bijzonders!

Ik kan niet zeggen dat het daar binnen in het slot bepaald leelijk is. Eerstens ziet men er heele mooie kleuren; in alle gangen is schilderwerk aangebracht en overal zijn geschilderde glazen; dan ook zijn de boomen voor allerlei versierselen gebruikt, en heel kunstig tot bloemen en lofwerk uitgesneden. Zij zijn echter kleurloos en levenloos, daar zij slechts uit hout bestaan. Men vindt in het slot tapijten zoo zacht als mos en draperieën die men van verre voor gebladerte zou houden. Er is een vertrek, dat de menschen de eetzaal noemen, en een ander heet de danszaal en een ander

de muziekzaal! Zonderlinge menschen! Waarom doen zij niet alles in dezelfde ruimte of onder God's vrijen hemel, waar zij werkelijke bloemen en werkelijke boomen, in plaats van uit hout gesneden bloemen en geschilderde boomen hebben? Ook menschen worden op dezelfde wijze nageschilderd... alsof er nog niet genoeg werkelijke menschen rondloopen en zij zichzelven niet reeds genoeg te zien krijgen! En voor deze onbewegelijke nagebootste menschen, die zich jaar in jaar uit verheugen of ergeren, die altijd boos zijn of altijd lachen ot soms ook wel altijd weenen, staan zij vol bewondering en noemen die „Madonna" en „Judith" en „Magdalena" en „Herkules"; en een geheele rij stokstijve gedaanten, die allen op dezelfde wijze lachen, noemen zij „voorouders."

Wanneer ik slechts begrijpen kon, wat dat zeggen wil: „voorouders!" In mijne wereld weet niemand daar iets van, zelfs de oudste boomen niet, die toch nog al veel beleefd hebben. Ik vroeg hun of zij voorouders hadden. Daar wezen zij naar de aarde, waar allemaal oude, vermolmde, met mos begroeide stammen lagen. Die geleken echter zoo weinig op de figuren in Castel Pelesch dat ik die domme boomen hartelijk uitlachte.

De kamer van Carmen Sylva heb ik ook gezien. Er is een zoo groot venster in, dat men meent in het geheel geen venster te zien en zich verbeeldt, dat de dennen en graszoden van de berghelling maar zoo kunnen binnen wandelen. Waarvoor echter al die stoelen en kussens en kleine tafeltjes en al die boeken dienen, dat zou ik wel

eens willen weten. Zij zit toch anders zoo gaarne op boomstammen en steenen en mos; waarom heeft zij die niet in haar kamer gebracht?

Bij alle kwellingen, die ik te verduren heb, voegt zich echter nog een vreeselijke angst. Zij hebben aan mijnen oever een afschuwelijk snuivend ondier gemaakt, machine genaamd, en zoodra ik de raderen aanraak, begint het te ratelen en te bliksemen en vonken te spatten, dat iemand hooren en zien vergaat; naar mijne meening is het hevigste onweder, daarbij vergeleken, kinderspel, wijl dat hoog in de lucht, maar niet hier beneden op aarde pleegt te woeden. En op hetzelfde oogenblik wordt het geheele slot boven helder verlicht. Dan staan de menschen er weer vol bewondering naar te staren en roepen: feeënslot! Tooversprookje! Een mooi tooversprookje, als ik verga van angst en geen raad met mijzelven weet! Bovennatuurlijk is het wel, dat hier beneden de vonken knetteren en tegelijkertijd het slot daar in de hoogte doodbedaard verlicht wordt. Misschien ware ik, als zonder mijn toedoen en geheel vanzelf licht ontstond, even verrukt als de anderen; thans maakt het vooruitzicht, van hetgeen des avonds zal geschieden, mij bij voorbaat bevreesd, en dat is voor een bergstroom een diepe vernedering.

Waarom had Carmen Sylva niet genoeg aan haar klein lief jachthuis, dat, hooger op den berg en dieper in het woud, aan mijn oever ligt en mij geen andere kwelling bereidt dan dat ik voor eenige oogenblikken in een klein meer word opgevangen en onder mijn geliefde boomen tot rust word gedwongen, om dan weder

met een vroolijken sprong voort te bruisen. Daar is het zoo stil en rustig; de kamers hebben donkere houten wanden, de ruitjes zijn in lood gevat en in een klein nietig vertrekje onder het ver vooruitstekend dak zat Carmen Sylva naar mij te luisteren. Daar heeft zij al deze geschiedenissen geschreven en vaak naar buiten getuurd, naar de beuken- en dennenbosschen, en over den kleinen beer gelachen, die, aan een boom gebonden, speelde als een hond. In een der grootere vertrekken zaten dan schoone jonge meisjes met feeënvingeren te werken en bloemen te voorschijn te tooveren, die met levende, geurende bloemen konden wedijveren. Vaak ook klonk er een liefelijk gezang uit de vensters, dat mij in verrukking bracht. Maar dit alles is nu voorbij.

In het groote slot zal zij nu wonen, met vele, vele menschen, en dan kan mijn gemurmel niet meer tot haar doordringen. Hoeveel uren hebben wij niet te zamen verpraat in den gouden morgenstond! Hoe menigmaal heb ik haar voeten, haar handen, haar wangen bevochtigd! Zal zij nog wel eens komen? Men zegt, dat zij niet alleen Carmen Sylva is, maar ook nog iets anders, iets vreemds, maar ik geloof dat niet, omdat zij zelve er mij nooit iets van gezegd heeft. Wel is waar zegt zij nooit veel, want ik laat haar niet aan het woord komen. Wij zijn dikwijls maandenlang gescheiden, en als zij dan terugkomt, is zij moede en ernstig en wil door mij opgevroolijkt worden. In één opzicht is zij veel gelukkiger dan ik; zij kan de kleine Rea bezoeken, en ik word vastgehouden, gekerkerd, be-

drogen, gekweld, kortom op alle mogelijke wijzen ongelukkig gemaakt. Al mijne lotgevallen zou ik aan de kleine Rea kunnen vertellen, maar wanneer ik iets zeggen wil, weet de Prahova haren sleep zoo eigenaardig te doen ruischen, dat men niets hooren kan. En mijne teekens en wenken begrijpt de arme Rea niet, daar zij zich van al deze wonderen volstrekt geen voorstelling kan vormen. Zij is een onschuldig bergkind, dat nooit iets anders gezien heeft dan kudden schapen met den daarbij behoorenden herder en nu en dan een houthakker. Wanneer zij wist in welk een voorname omgeving ik ben en ik haar kon vertellen dat ik voorouders gezien heb, zou zij omvallen van verwondering.

Thans moet ik mij vergenoegen met aan domme menschen mijne verhalen te doen, hoewel zij mij den halven tijd niet begrijpen. Zij gapen mij aan en zeggen soms: „Ach, hoe aardig!" Maar hoe aardig mijn lief kleintje mij zou vinden, dat vermoeden zij niet! Enkelen verbeelden zich zoowaar dat zij mij begrepen hebben, en dan verhalen zij op hun beurt allerlei domheden, die ik nooit bedoeld heb. O! wat lach ik hen dan uit! maar zóó, dat het wijd en zijd tusschen de rotsen klinkt, en dan staan zij er met open mond bij en bemerken niet eens dat ik bezig ben hen uit te lachen, om dadelijk daarop te schreien van machteloozen toorn. Ik heb trouwens zooveel gedachten en gewaarwordingen als een wilde bergstroom slechts hebben kan, en al deze onstuimige gevoelens worden door de Prahova met de meeste onverschilligheid opgevangen, om ze al lachend naar de wijde, wijde wereld over te dragen, die noch

hoort, noch ziet, noch iets gevoelen kan, daar de wind voortdurend over haar heenstrijkt en elke opkomende aandoening uitblaast en naar alle hoeken der aarde verstrooit.

Wees maar heel boos, kleine Rea, heel boos op die stormachtige wereld, en wijd nu en dan een traan aan uw eeuwig trouwen, onbegrepen, onstuimigen Pelesch!

RIUL DOAMNEI.

Niet ver van het liefelijk bergstadje Campa Lungo, slingert zich door het dal een frissche, heldere beek, de Riul Doamnei, de beek der Vorstin genaamd. Deze beek voert goud in hare bedding mede, somwijlen stukken zoo groot als een kogel, en het was sinds overoude tijden de gewoonte dit goud als het eigendom der vorstin te beschouwen. Ziehier op welk feit in het verleden deze gewoonte gegrond was.

In het land der Rumenen heerschte eens een groote hongersnood, een hongersnood, zooals men sedert menschenheugenis niet gezien had. Eerst waren er zwermen sprinkhanen verschenen, die de zon verduisterden, en overal, waar zij zich nederlieten, was in enkele oogenblikken het schoonste korenveld geheel kaal. De boomen, waaraan geen enkel blad meer overbleef, strekten hun naakte takken naar den eeuwig blauwen hemel uit, en de hitte werd zoo ondragelijk, dat zelfs de nacht geen verfrissching vermocht aan te brengen. Zoodra een korenveld was kaalgegeten, hief de wolk van sprink-

hanen zich omhoog om snel op een volgend weiland neer te strijken. En zoo ging het onophoudelijk voort, wijl men destijds nog niet zoo slim was als tegenwoordig, nu men groote vlakten met petroleum begiet en dan alles in brand steekt. Er waren ook nog geen kanonnen uitgevonden, waarmede men de zwermen menigmaal uit elkander kan schieten.

Na de sprinkhanen hadden de Polen uit het noorden, de Hongaren uit het westen en de Turken uit het zuiden een inval gedaan, dorpen en steden verwoest en al het vee geroofd. Thans waren al deze vijanden uit het land verdwenen, maar zij hadden ziekten en besmetting achtergelaten. Met zwarte lippen en de lichamen met wonden bedekt, zwierven de menschen rond. Het vee kwam op de dorre velden, waar geen halm meer te zien was, jammerlijk om. Alleen de honden en de raven beleefden goede tijden; zij scheurden het vleesch van de beenderen, zoodat men uren ver in den omtrek niets dan witte beenderen zag, met het roode vleesch er nog aan en met milliarden vliegen bedekt, wier veelkleurige vleugels in de zon schitterden. De lucht trilde van de hitte en alom heerschte een vreeselijke stank, die als een pestadem de menschen aantastte en hen in weinige uren deed sterven. Men hoorde geen klachten meer, een doffe vertwijfeling had zich van allen meester gemaakt. Geen klokken werden geluid; er waren ook geen zon- of feestdagen meer, want niemand werkte, men had geen ossen om mede te ploegen, geen koren om te zaaien. Als geraamten slopen de menschen met holle aangezichten rond. Ter nauwer-

nood werden er nog lieden gevonden om de dooden te begraven. De meeste lijken bleven, evenals het vee, op de velden liggen.

De schoone vorstin Irina was diep met de ongelukkigen begaan; zij had reeds al haar juweelen weggegeven en met haar laatste geld voor de boeren vee gekocht, maar de besmetting had aanstonds nieuwe offers geëischt. Toen had zij de hongerigen gespijzigd totdat zijzelve nauwelijks meer genoeg voor hare vier kleine kinderen overhield. In een aanval van vertwijfeling stond zij aan het venster, wrong als radeloos de handen en bad: „Mijn God! hebt Gij ons dan geheel verlaten? Wilt Gij ons arm land den ondergang prijs geven? Hebben wij zoo zwaar gezondigd, dat wij eene zoo vreeselijke straf moeten dragen?"

Daar kwam een zacht koeltje, met fijne bloemengeuren bezwangerd, naar binnen en een onzichtbare stem klonk haar in de ooren: „Uit een stroom zal hulp opdagen. Ga slechts zoeken!"

Dadelijk begaf zij zich naar den vorst, haar gemaal, en naar haar kinderen, om afscheid van hen te nemen, zeggende weldra te zullen terugkeeren; zij wist waar te zoeken om aller nood te lenigen en het land uit zijn ellende te verlossen. Zij scheen zoo opgeruimd, zoo vol hoop en vertrouwen, dat aller moed herleefde; want zij verzweeg dat zij niet eenmaal wist waar zij zoeken zoude.

Zij begon haar moeitevolle omzwervingen in den brandenden zonnegloed, langs de oevers van alle stroomen en beken. Menigmaal vond zij op haar weg een mager,

uitgeteerd paard, dat haar een eindweegs verder droeg, doch dan onder zijn lichten last dood nederstortte. Zij ging langs den Olto, den Argesch, den Buzlu, den Sereth, langs alle groote en kleine stroomen. Langzaam en traag vloeiden zij tusschen de steenen, en de anders zoo onstuimige wateren deden slechts een zwak gemurmel hooren waar voorheen hun geweldig ruischen en bruisen alles overstemde.

„Mijn God!" bad de vorstin, „laat een kleine wolk verschijnen wanneer ik den stroom gevonden heb, die mij hulp zal verschaffen!" Maar geen enkele wolk was zichtbaar. Ten tweede male had zij den Argesch gevolgd en wilde juist moedeloos terugkeeren, toen zij plotseling de monding van een kleine beek ontdekte waarop zij tot dusverre geen acht had geslagen. Aarzelend richtte zij hare schreden daarheen, doch zonder de geringste hoop, wijl de beek haar bij elken stap kleiner en onbeduidender toescheen.

Afgemat van het loopen op de scherpe steenen, bleef zij een oogenblik staan om adem te scheppen: „Ik vind niets, volstrekt niets!" zuchtte zij, „en inmiddels sterven mijn kinderen van den honger! Misschien was mijn gedachte een dwaasheid, een hersenschim, een leugen!"

Op ditzelfde oogenblik verbeeldde zij zich een schaduw te zien. Zij meende echter dat het de tranen waren die voor de eerste maal hare groote, moede oogen verduisterden. Zij wischte ze af; maar neen, het was schaduw midden in de zonnige open heide, en toen zij de oogen ophief, had de zon zich achter een heel klein wolkje, dat langzamerhand grooter werd, verscholen.

Irina gevoelde hoe een siddering van vreugde en ontroering haar door de leden voer. Had de hemel hare bede verhoord, of was het weder een spel harer verbeelding? „O, God!" bad zij, „wanneer dit de stroom is dien ik zoeken moet, laat dan de wolk grooter worden en regen vallen; want die regen zou reeds een weldaad wezen en veler nood lenigen!"

Zij vervolgde langzaam haar weg.... en ja, de wolk werd grooter; nu ging zij sneller, ja, zij viel bijna, hoewel zij van zwakte dreigde neer te zinken. Daar vielen enkele groote, zware regendroppels. Zij zoog ze gretig op, zij zag ze vol vreugde op haar handen en oogen en haren vallen.

Op eenmaal hoorde zij een zacht ruischen en kletteren om haar heen, en in het volgende oogenblik brak er een ware wolkbreuk los. Zij ging moedig verder in de smalle bedding van de beek, totdat die door den hevigen regen begon te zwellen en in een bruine, schuimende massa, als een breede stroom, kwam aanrollen. Vaak moest zij stilstaan om naar een pad te zoeken, maar toch ging zij altijd weer voort, uit vrees dat de regen op zou houden. Het regende den geheelen dag en den geheelen nacht. De vorstin was zoo nat, dat het water uit hare kleederen droop. Zij wrong ze uit en liep nog een dag en een nacht voort. Zij bevond zich reeds in het gebergte en viel soms van vermoeidheid ter aarde. Eindelijk bleef zij aan den oever liggen en sliep in, terwijl de regen op haar nederstroomde en het water steeds hooger klom, als wilde het haar grijpen en medesleuren.

De koude deed haar ontwaken. Daar straalde de zon

aan den morgenhemel en zag er zóó frisch uit, als had zijzelve een bad genomen. Wat de beek betrof, deze was geheel van aanzien veranderd; zij was niet meer bruin, maar helder en blauw als de lucht, en op den bodem fonkelde en schitterde het met verblindenden glans. Irina schortte haar kleed op en begaf zich te water. Zij moest weten wat daar zoo zonderling glinsterde. En zie, het was louter goud! Zij viel in het water op de knieën en zond een vurig dankgebed omhoog. Goud! Goud! Nu kon zij helpen. Zij waadde behoedzaam door den stroom, verzamelde de stukjes en korreltjes die zij vond en vulde daarmede haren mantel, totdat zij den last nauwelijks torschen kon. En nu gauw naar huis met haar schat, die zij voor haren gemaal uitstortte. De kinderen, hoewel zwak en uitgeput, leefden nog, doch herkenden haar nauwelijks, zoo mager was zij in die enkele dagen geworden. Nu werden er naar alle kanten boden uitgezonden, die in de naburige landen koren en maïs en gras en zaad en vee kochten, en de stroom werd niet moede hun steeds weder goud te verschaffen totdat de nood geëindigd was en lachend groen en malsch gras de Rumeensche akkers bedekte.

Het dankbare volk, ter herinnering aan zijn wonderbare redding, noemde den stroom Riul Doamnei, en alleen de vorstin van het rijk zou voortaan het goud daarin gevonden als haar eigendom mogen beschouwen. De latere vorstinnen zullen het waarschijnlijk minder goed besteed hebben, althans de stroom is spaarzamer geworden, en de enkele stukken, die de een of andere boer er nog in vindt, worden als een merkwaardigheid in het museum bewaard.

DE DIMBOVITZA.

De Dimbovitza was een wonderschoone bron, diep in het gebergte. Zij trad als een bloeiende jonkvrouw te voorschijn en bedekte hare blauwe oogen, wijl het zonlicht haar verblindde. Zij was een schuchtere, kleine bron; maar de Donau had het bevel gezonden, dat de Dimbovitza moest nederdalen om zich met hem te vereenigen en daar kon geen tegenstreven baten. De regen, door den machtigen Donau als bode afgezonden, geeselde de kleine bron zoo lang, totdat zij met oogen die overstroomden van tranen hare reis begon. Zij moest alleen de wijde wereld in en was vreeselijk angstig. Daarom maakte zij allerlei bochten en omwegen en trachtte zich onder de grootste rotsen tegen den haar altoos voortzweependen regen te beschermen. De rotsen zetten zich zoo wijd uit als zij konden, maar de regen vond haar toch en dreef haar weer rusteloos voort. Op haren weg schoten alom bloemen op, en in het dal namen de vergeet-mij-nietjes de kleur harer oogen aan en bedekten overal den grond, zoodat het scheen alsof de hemel naar beneden was gevallen.

In het voorbijhuppelen klopte de Dimbovitza tegen de rotsen en fluisterde den berggeesten toe haar niet te vergeten, en de berggeesten antwoordden, dat wanneer zij in nood was en hen aanriep, zij aanstonds te hulp zouden snellen. Hoe echter den schrik van de arme kleine te beschrijven, toen zij de bergen achter zich liet en het dal in eindelooze uitgestrektheid, zonder schaduw, zonder bescherming of schuilplaats voor haar lag. Zij voelde zich naakt en hulpeloos; het was haar als werd zij verscheurd en verslonden door de gloeiende vlakte. Het striemen van den regen had opgehouden; daarentegen staken de brandende zonnestralen haar meedoogenloos, terwijl zij langzaam, steeds langzamer zich van haar geboorteplaats verwijderde. O! die lange, moeielijke weg waarop zij het versmachten nabij was. Waar was de moedwil gebleven waarmede zij vroeger tusschen de rotsen huppelde? Een paar malen herinnerde zij zich haar vrijheid en levenslust van weleer en beproefde, door eenige wilde sprongen, aan hare kwellingen te ontsnappen. Maar dat bekwam haar slecht. Zij werd aan banden gelegd en ingedijkt; een bepaalde weg werd haar aangewezen en in hun onverstand wierpen de menschen haar met slijk. Dat was echter meer dan de arme Dimbovitza kon verduren en haar angstkreet drong tot de bergen door.

Daar kwamen de berggeesten woedend aangestormd en vonden hun teedergeliefd kind versmacht en uitgeput, bruin van de modder, zich met moeite door een groote stad voortsleepend, waaruit zij al het vuil moest wegdragen, opdat Bucharest zindelijk zou worden. Na-

tuurlijk was die taak voor het kleine, zachte bergkind veel te zwaar; er bleef zooveel liggen, dat het slijk hare schreden belemmerde, dat zij ziek werd van walging en geheel wegkwijnde. Mishandelingen had zij kunnen verduren, maar geen vuilheid, dit streed te veel tegen hare natuur, en zij meende van afkeer en wanhoop te zullen sterven.

De berggeesten beraadslaagden te zamen hoe haar te helpen. Zij wilden haar tot verzet aansporen, maar Dimbovitza schudde treurig het schoone hoofd, dat de onmiskenbare teekenen van haar lijden droeg, en zeide, daartoe geen kracht meer te hebben; zij moest naar den Donau en hoopte weldra te sterven. Waar echter de Donau was, wist zij niet. De berggeesten ziende dat zij haar niet helpen konden, besloten thans haar ten minste te wreken.

In onderaardsche gangen verbreidden zij zich door de geheele stad en nog veel verder het land door tot aan den Donau en de Karpathen. En als mollen kropen zij naar het licht, onzichtbaar, onhoorbaar, met gift beladen, dat zij met alle kracht uitademden. Zij vlogen door de lucht, zij kropen in alle huizen; overal waar slechts een reet te vinden was, slopen zij binnen en bliezen de menschen hun gift in het gelaat. En zie, daar kregen de menschen vreeselijke koortsen, die hun leden schokten totdat zij niet meer staan konden en hen dan als in een gloeienden oven dompelden totdat lippen en tong en keel verdroogden. En nog was de wraakzucht der berggeesten niet verzadigd. Onophoudelijk droegen zij het gift verder en hitsten zij de

koorts aan, die vormloos, onnaspeurlijk, ontastbaar, als een onzichtbaar monster de menschen vervolgde.

Zoo moesten zij althans gedeeltelijk de kwellingen verduren, die zij der arme Dimbovitza sedert jaren hadden bereid. Zij echter verheugde zich niet over het onheil door de berggeesten gesticht.

„Hadt gij mij liever weer thuis gebracht of mij snel gedood!" klaagde zij. „Wat heb ik aan uw wraak! Zij geeft mij noch mijn schoonheid, noch mijn reinheid, noch mijn geluk weder; integendeel, die uitgeteerde gestalten en gele gezichten hinderen mij; ik zou hen willen schoonwasschen en hen vroolijk en gezond willen zien. In plaats daarvan hebt gij met uw pestadem hun bloed vergiftigd. Was dat nu uwe hooggeroemde hulp? Liever wil ik alleen lijden!"

De berggeesten, innig bedroefd zoo weinig voor hun lieveling te hebben kunnen doen, besloten thans den weg naar den Donau te gaan zoeken en haar daarheen te geleiden.

Na lang zwerven stuitten zij op een vrij grooten stroom, wien zij vroegen of hij de Donau was. Hij antwoordde wrevelig van neen; hij was de Argesch, en had het bevel gekregen de Dimbovitza als bruid te ontvangen en met haar in den Donau bruiloft te vieren. Hij zwol hoog op bij deze woorden en schuimde van woede, toen hij de hem toegedachte bruid in het oog kreeg en zag hoe klein en mager en vuil en ziekelijk zij was. Bijna had hij alle berggeesten verslonden. Nauwelijks echter had hij met zijn sterken stroom de kleine Dimbovitza aangeraakt, of zij begon zich van

alle smetten te reinigen en vloog hem weldra frisch en helder, met glanzende lokken en stralende oogen, in de armen.

Daar werd de Argesch plotseling heel overmoedig, vergat den Donau en zijn reis naar haar toe, en overstroomde met zijn kleine Dimbovitza den geheelen omtrek. In zijn vreugde en uitgelatenheid kon het hem niet schelen hoeveel verwoestingen hij aanrichtte. Doch eindelijk kwam hij weer tot bezinning en ijlde met zijn bruid naar den Donau, die het paar met zijn zonnigsten lach verwelkomde en hun een schoone bruiloft bereidde.

Maar zelfs dit feest mocht hen niet te lang ophouden. Stroomen zijn bestemd groote reizen te maken en moeten altijd weer verder en verder, totdat zij zich in de groote zee oplossen. De kleine Dimbovitza werd nu door Argesch met al haar vreemde zusteren in kennis gebracht en was verbaasd over hun aantal. Daar waren Isar en Lech, Inn en Theiss, Sawe en Olto en nog tal van anderen, wier trekken zij leerde onderscheiden en wier karakters ook thans nog zeer verschillend waren.

Dan ook moest zij leeren, evenals de anderen, schepen te dragen, en zij mocht daar niet mede spelen en ze omverwerpen, dat gedoogde vader Donau niet. Hoe verbaasd was Dimbovitza echter, toen zij op die schepen al de dingen zag, die zij zoo goed gekend had: schapenwol en runderhuiden, ossen en zwijnen, maïs en gerst, zout en marmer, petroleum en wijn. Duizenden en duizenden schepen moest zij naar zee helpen dragen, en zoo hoorde zij alle talen spreken,

Rumeensch en Italiaansch en Duitsch en Russisch en Zweedsch en Engelsch en Deensch en Fransch en Spaansch en Hollandsch. En groote reusachtige boomen kwamen op vlotten uit Moldavië, om, zooals het heette, naar Panama te gaan.

Wat echter Panama was, dat wist de kleine domme Dimbovitza niet, en toen Argesch het haar duidelijk poogde te maken, begreep zij het nog niet.

„Misschien,“ zeide hij, „kunnen wij door de zee onzen weg daarheen vinden en dan zult gij pas begrijpen hoe ver het is. Opgepast, hier is de Sulina, hier wordt het smal!“

Eenige der vlugste stroomen drongen zich door de sluizen en dammen; enkelen waren eigenzinnig en wilden niet allemaal denzelfden weg gaan. Die hadden echter geen kracht genoeg, en waren bijna, alvorens de zee te bereiken, in het zand omgekomen. De Argesch dwong de Dimbovitza den rechten weg te volgen en dapper haar plicht te doen en haren last te dragen zooals het een rechtgeaarde stroom betaamde. „Want zie je,“ zeide hij, „als je de zee niet bereikt, ben je in het geheel niets... je bent dan zelfs niet waard geboren te zijn en te leven.“ En zoo kwam de kleine, zachte, schuchtere Dimbovitza heel dapper en krachtig en statig de zee binnen stroomen, en toen zij al dat ruime water om zich heen voelde, werd het haar wondervol te moede; zij vergat al haar ellende, de morsige steden en de modder en de koortsen en was weer even kristalhelder als bij hare geboorte. Slechts een weinig ziltig werd zij en begon allerlei snibbige

stekelige dingen te zeggen, die haar vroeger nooit zouden zijn ingevallen. Zij voelde zich op eenmaal zoo wijs en zoo rijk aan ervaring en wreekte zich over hare vroegere lotgevallen door tal van scherpe redeneeringen, die de golven deden schudden van het lachen.

Sedert eenigen tijd heeft zij erg veel praats en zegt dat zij uit een zeer schoone stad komt, Bucharest genaamd; men heeft haar, de Dimbovitza, aldaar in een diepe, fraai gemetselde bedding gevoerd en weldra zal men haar voor kleine schepen bevaarbaar maken. Aan hare oevers verrijzen deftige kaden, met boomen en kerken en groote gebouwen; overal zijn breede straten aangelegd en meer dan duizend woningen worden jaarlijks bijgebouwd. Wat kan die kleine pochen! Zij heeft reeds vergeten hoe ongelukkig zij was ondanks al die pracht en ondanks het besef door een groote stad te stroomen. Ik vrees maar al te zeer dat zij juist doet als andere lieden die wat geworden zijn; zij spreekt nooit meer van het ouderlijk huis in de wildernis. Zij wil een ieder doen vergeten dat zij eenmaal een eenvoudig bergkind is geweest, en vermoedt niet hoeveel schooner zij was in haar oorspronkelijke, natuurlijke gedaante. Wel is waar hebben in dien tijd alleen de kaboutermannetjes haar liefgehad; en thans is zij een gewichtig personnage in de groote Zwarte Zee. Ja, ja, wat er al niet van zoo'n kleine onopgemerkte Dimbovitza worden kan!

P U I U.

(TROETELKINDJE.)

De aarde was een schoone, krachtige vrouw en rijk met zonen en dochteren gezegend. Zij zon op een middel om hare kinderen gelukkig te maken en schonk aan ieder van hen een afzonderlijken tuin, benevens een eigen taal. De oudsten kregen de zonnigste, vruchtbaarste tuinen, door palmen overschaduwd; doch daar zij zich meer en meer vermenigvuldigden, breidde hun grondgebied zich steeds verder naar het westen en het noorden uit, daar waar zonlicht en warmte schaarscher werden en de grond, om vruchtbaar te zijn, veel meer arbeid en zorg vereischte.

Enkelen hunner kregen tuinen tusschen de bergen, anderen te midden van de eeuwige sneeuw, anderen weder op eilanden in zee. Niet allen waren echter met hun aandeel tevreden, en daar de zonderlinge, raadselachtige moeder aan elk hunner een afzonderlijke taal had gegeven, verstonden de broeders en zusters zich zeer slecht onder elkander. Gevechten en twisten waren dan

ook aan de orde van den dag en menigmaal vloeide het bloed harer eigen kinderen der moeder in den schoot.

Ten slotte baarde zij nog een schoon, aanvallig dochtertje met groote, donkere oogen, door zwarte wimpers overschaduwd, weelderige, golvende lokken, een rij paarltanden tusschen de frissche lippen, een figuur zoo slank, dat men haar door een ringetje had kunnen halen en de kleinst denkbare voetjes, waarmede zij onder het dansen nauwelijks den grond scheen te raken.

Dit dochtertje, haar lieveling, wilde zij het allerschoonste lot bereiden.

Tusschen de wijd uitgestrekte tuinen harer veel grootere, sterkere broeders kreeg zij voor zich een schoon, liefelijk plekje gronds tusschen de bergen en de zee, gekoesterd door de zon, door regens verfrischt, door ruischende bergstroomen besproeid en groene weilanden en lachende wijngaarden omgeven. Daarbij schonk de moeder haar eene zachte, liefelijke taal, welluidend als muziek, en wanneer de bekoorlijke Puiu, met een krans van roode bloemen op de golvende lokken, al zingend door den hof danste, vermeiden zich hemel en aarde, zon en sterren in hare schoonheid en groeide en bloeide alles onder de schreden der lachende koningin, zonder dat de kleine handen iets te verrichten hadden.

Maar de andere kinderen waren afgunstig op de schoone Puiu, wijl moeder Aarde een zoo groote voorliefde jegens haar aan den dag legde. Gewoon voor haar geliefdkoosd dochtertje het best te zorgen, had zij niet bedacht, dat haar overige kinderen steeds in onmin

leefden en dus weinig geschikt waren om de zachte Puiu onder hunne bescherming te nemen. Zij waren wild en ruw en tuchteloos, en zoo vaak in den schoonen hof hunner zuster alles groeide en geurde, kwamen de groote, sterke broeders hare bloemen en vruchten rooven; soms ook hadden zij hevige twisten met elkander, en wijl Puiu's tuin juist in het midden lag, was die menigmaal het tooneel van een bloedigen strijd, zoodat alles platgetreden en verwoest werd.

Wel trachtte Puiu de broeders uit haar tuin te weren, maar zij was geenszins tegen hen opgewassen. Bij de geringste poging om zich te verzetten, kwamen de andere broeders ongenoodigd te hulp, verlengden den strijd en eigenden zich groote gedeelten van haar tuin toe.... onder voorwendsel, dat zij toch te zwak was om zooveel grond alleen te bebouwen.

Eindelijk werd zij geheel door een der broeders overmeesterd; hij sloeg haar in boeien en beval haar het beste wat haar tuin opleverde hem af te staan.

Daar zwierf de arme Puiu, met ketenen beladen, rond en haar gezang klonk zoo treurig, dat moeder Aarde tot in het diepst harer ziel werd getroffen. Traag en lusteloos verrichtte zij haar arbeid en werd door den broeder, wiens slavin zij was geworden, aanhoudend geslagen en mishandeld. Het twisten en vechten der andere broeders in haar tuin was haar nu ook geheel onverschillig; aan haar dacht niemand. Al beloofden sommigen haar te zullen bevrijden, zij bleef onherroepelijk in ketenen geklonken.

Op zekeren dag had zij zich onder de bloemen te

slapen gelegd. Met hare beide armen, die op de ketenen rustten, ondersteunde zij het hoofd. Hare breede wimpers waren nat van tranen en aan de halfgeopende lippen ontsnapte nu en dan een zucht, die, met de bloemengeuren vermengd, in de blauwe verte ontvlood.

Daar klonk plotseling uit de diepte de stem der moeder, eerst zacht als het suizend koeltje, dan machtig en geweldig, het rollen van den donder gelijk. De grond schudde en de schoone slaapster ontwaakte.

„Puiu!" klonk de moederlijke stem haar in de ooren, „waarom aldus te wanhopen? Vat moed en hoor wat ik u te zeggen heb: in de stilte van den nacht moet gij langzaam, langzaam uwe ketenen doorvijlen, maar zoo, dat niemand er iets van bemerkt. Op een gegeven oogenblik ontvangt gij dan van mij het teeken ze te laten vallen."

Menigen langen nacht was Puiu aan het vijlen, hetgeen een goede oefening was en haar kracht en behendigheid ontwikkelde; want de ketenen waren zeer sterk, en toch moest het vijlen zoo zacht en voorzichtig geschieden, dat niemand er iets van vermoedde. Eens had haar broeder haar betrapt en de ketenen nog sterker gesmeed dan te voren.

Eindelijk was Puiu met haar arbeid gereed en stond zij op eene hoogte het afgesproken teeken te verbeiden. Maar de stem der moeder deed zich nog niet hooren, zoodat zij van ongeduld met het kleine voetje stampte en haar paarltandjes in de glanzende vlechten begroef.

Zij herinnerde zich nog levendig wat vrijheid was

en beefde van verlangen bij de gedachte dit lang ontbeerd geluk weer te zullen smaken.

Daar greep weder een hevig gevecht plaats en de eene broeder stormde den anderen door haar tuin achterna, om hem tegen den grond te werpen.

Maar hij die Puiu aan zich onderworden had, wachtte hem vastberaden af, en een worsteling volgde, die op den nederlaag van den vervolger dreigde uit te loopen. Puiu stond den kamp gade te slaan en hief de armen omhoog, zoodat een zacht kletteren der ketenen hoorbaar was. Daar donderde het uit de diepte:

„Nu is het tijd!"

Met een jubelkreet schudde het heerlijke wezen de ketenen af; zij vielen ter aarde, hare armen waren vrij, en met een tot nu toe ongekende kracht rukte zij een rotsblok los, slingerde het naar beneden, en de broeder die haar zoo ongelukkig had gemaakt, zonk met verbrijzelde ledematen ter aarde.

Daar stond zij in al hare schoonheid in het volle zonlicht, zag op de ketenen voor hare voeten neder, wendde den blik naar den getuchtigden broeder, naar den hof, die voor de eerste maal haar eigen vrije bezitting zou worden en lachte. Een siddering van vreugde liep door de ingewanden der aarde toen zij de overwinning van het schoone kind aanschouwde; en van de zee kwam een liefkoozend koeltje haar te gemoet, dat met haar lokken speelde en in het ruischende woud een triomflied aanhief.

De zusters waren als versteend van verbazing en konden nauwelijks gelooven, dat de kleine, verachte

Puiu dat rotsblok naar beneden had geslingerd. De meesten konden haar toorn niet verkroppen en begonnen haar te dreigen en met verwijten te overstelpen:

„Wat verstout gij u, gij, die mijn lievelingsbroeder hebt te gronde gericht!"

„Hoe hebt gij het durven wagen ons al het genoegen van den grooten strijd te bederven!"

„Waarom moest gij er u mede bemoeien? Kondt gij niet onzijdig blijven, zooals vroeger?"

Puiu zweeg en betastte slechts haar armen, die zoo lang de ketenen hadden moeten torschen.

De broeders waren niet minder ontevreden en geenszins geneigd haar verder met rust te laten; hij die in den strijd overwonnen had, nam hàar een stuk tuin af, zeggende: „Gij hebt het toch niet bebouwd!"

De verslagene daarentegen schonk haar een plekje grond met de woorden:

„Ik heb er niets mee kunnen uitrichten, beproef gij het thans!"

En al de anderen begonnen zich met haar tuinarbeid te bemoeien, dan het eene dan het andere afkeurend, om haar ten slotte te dwingen het werk op een andere wijze te verrichten.

„Wat gaat u mijn tuin aan?" gaf Puiu op hoogen toon ten antwoord.

Maar de broeders grepen haar vast en voerden haar van het eene bed naar het andere, haar dwingend den grond volgens hun inzicht te bebouwen en niet anders.

Wel fronste zij het voorhoofd, wel stonden tranen van boosheid en ergernis haar in de oogen; het baatte

niets. De sterkere broeders wilden de fiere schoone doen buigen, hielden haar onmeedoogend vast en bedreigden haar met nieuwe ketenen.

Eindelijk was de zware, moeitevolle arbeid verricht; Puiu rukte zich los, liep het gebergte in, waar niemand haar zien kon, en wierp zich bitter schreiend ter aarde.

„O moeder! moeder!" riep zij wanhopig, „wat zijt gij wreed jegens mij! Gij hebt mij een vurig hart geschonken en onstuimige gedachten en eenen schoonen hof... maar een zwak lichaam! Smaad en vernedering zijn mijn deel! Waarom mij te hebben geschapen, wanneer gij mij den dood wildet aandoen?"

Daar klonk nogmaals een zware, ernstige stem uit de diepte:

„Heb ik u niet tot dusverre onder mijne bescherming genomen? Niet te vergeefs maakte ik u zoo rijk, gaf u schoonheid, een liefelijke taal en gloeiende gedachten. Gij zult leven en bloeien in al uw kracht en de geheele wereld verblijden met den weelderigen overvloed uwer vruchten!"

Daar hief Puiu zich langzaam overeind, staarde in de blauwende verte, en in haar droomerigen blik weerspiegelde zich een groote toekomst.

PELESCH IN DIENST.

In het oerwoud, waar de neergestorte dennen op den grond verspreid liggen en met mos en varens, ooievaarsbekken en vergeet-mij-nietjes bedekt zijn, zat ik op een steen naar den Pelesch te kijken. En de Pelesch dartelde en sprong, als een echt bergkind, zoo wild en onstuimig, zoo frisch en vroolijk verder, dat het een verkwikking was hem na te staren. Hij wist van geen dwang en van geen arbeid. Lezen en schrijven had hij niet geleerd. De feeën, die in den berg wonen waar hij geboren is, konden het zelve niet, zegt hij, en daarom hadden zij het hem ook niet geleerd. „Maar wat kunnen de feeën dan eigenlijk?" vroeg ik. De Pelesch zag mij verontwaardigd aan. „Welk een inbeelding!" riep hij, „alsof uw lezen en schrijven wat te beduiden heeft! En nu begon hij mij te vertellen wat zij niet al doen konden: Zij maken de bergen en de beken en het mos en de bloemen; kan een uwer dat met al uw lezen en schrijven? Zij maken ook de kleuren. Daar hebt gij dat fijne rozerood van de ooievaarsbekken met die kleine, donkere strepen er in ....

wat moeten dat voor vingertjes en penseeltjes zijn, die zoo iets klaarspelen! Het is haast niet om te gelooven; een colibri-veertje is daarbij vergeleken, grof. En dan het felle rood der aardbeziën! Dat nemen zij van hare lippen, en het blauw der vergeet-mij-nietjes uit hare oogen. En het edelweiss, dat zijn haar eigen kleedjes, die zij uit sneeuw vervaardigd en den berg geschonken hebben, opdat hij in den zomer even mooi in het wit gekleed zou zijn als in den winter. En de Alpenrozen zijn de bekers waaruit zij drinken. Want elke droppel dauw, dien men daarin vindt, heeft een bijzonder geurigen smaak; wanneer men daarentegen uit gentiaan-klokjes drinkt, smaakt het heet, alsof men de lippen brandt. Waarvoor zij echter die klokjes gebruiken? .... Die worden telkens geluid als zij een kindje gemaakt hebben. Want de feeën maken ook de kindertjes en leggen ze in de bloemen, en dan gaan zij aan het luiden en luiden, zoolang totdat de menschen het voor hen bestemde kindje gevonden hebben.

Voor mij hebben zij ook eens geluid, en toen heb ik een engelachtig lief kindje, een meisje, gevonden. Het was schoon en zacht als een elfe, en had zulke liefelijke gedachten en zulke teedere woorden op de lippen. En ik was zoo blijde. Maar de Pelesch heeft het weggenomen; hij wilde het mij volstrekt niet laten houden. Het riep altijd: „Pelesch! Pelesch!" en toen was het weg. Sinds dien tijd zat ik altijd aan den Pelesch en wachtte sedert jaren en jaren of het niet terugkwam. Ik heb van het eindeloos wachten grijze haren gekregen. Dat is echter maar een weinig stof van edelweiss, dat de feeën over

mij gestrooid hebben, opdat ik vroolijk zou schrijven.

Ik voelde heel duidelijk dat zij langs mij heen vlogen; ik ademde zulke fijne geuren in, die mij aan waldmeister en tym en viooltjes herinnerden. Ik vergat echter om te zien, wijl ik juist aan den Pelesch vroeg: „Pelesch! waar is mijn kindje, en waarom luiden de klokbloemen niet meer voor mij?" Hierdoor kwam het dat ik de feeën niet zag, want wanneer men voortdurend met een enkele gedachte vervuld is, gaat al het andere onopgemerkt aan ons voorbij. „Wat zijt gij dom?" gaf de Pelesch mij ten antwoord! „Ik heb uw dochtertje naar een zoo wonderschoon oord gebracht, dat gij, zoo gij haar vreugde kondt zien, haar niet meer terug zoudt willen roepen! Het kind zweeft door tuinen, schooner dan gij u kunt voorstellen en het drinkt uit rozen en slaapt in een bloemkelk. En het water zingt zulke betooverende liederen... men zou zeggen het gezang van duizenden kinderstemmen, maar alle heel, heel zacht. En daarbij suist de wind door de boomen, hetgeen als een zacht harpspel het gezang begeleidt. En vleugels heeft uw kind, waarmede het hooger dan een adelaar kan vliegen. Neen, niet waar, gij wilt het niet terughebben, hoe schoon het hier in het woud ook zij?"

Ik zeide zachtjes: „neen!" En inmiddels waren de feeën over mij heen gevlogen en hadden mijn haar met stof van edelweiss bestrooid en ik had het niet gemerkt. Daar hield de Pelesch mij een kleinen spiegel voor:

„Zie eens wat de feeën u geschonken hebben! Is dat niet schoon?"

„Grijze haren!" zeide ik.

„De hemel beware mij! wel neen. Edelweiss-stof! Dat is beter dan alle mogelijke geschenken, want daardoor bezit gij de gave het inwendige aller dingen te kunnen zien."

„Is dat dan schooner?"

„O, veel schooner, veel beter dan het uitwendige, en wanneer men dat ziet, kan men de menschen helpen en ook vertellen."

„Vertellen?"

„Ja zeker, probeer het maar, gij zult zien dat gij op eens vertellen kunt."

En ik kon het werkelijk. Dat was een groote vreugde voor mij; maar ik had toch nog liever gewild dat de klokjes voor mij geluid hadden. Op zekeren dag was ik weder bij den Pelesch neergezeten:

„Och, lieve Pelesch! Denk toch eens, zij willen een groot slot gaan bouwen, daar waar wij beiden tot dusverre alleen woonden. Zij willen de boomen omhakken en de rotsen naar beneden sleepen, en gijzelf zult de arme boomen in stukken zagen. Gij moet zoo iets niet dulden, Pelesch!"

Daar werd de Pelesch zoo woedend, dat hij zich in één nacht in een grooten, woesten stroom veranderde, reusachtige rotsblokken voortsleurde, alle bruggen meesleepte, kortom zich zoo ongemanierd mogelijk gedroeg. Verscheidene groote beuken woelde hij zóó los, dat zij sedert scheef hingen, en eenige dennen stortten al krakend naar beneden, dwars over hem heen. Zij wilden liever in splinters vallen dan tusschen steenen te worden ingemetseld.

Tegelijkertijd riep de bandelooze Pelesch onder de duizenden bronnen in het gebergte een geheele omwenteling te voorschijn, en deze zeiden in koor: „Wij dulden het niet! Wij dulden het niet!" De menschen verbeeldden zich echter sterker dan zulke kleine beekjes te zijn en begonnen fundamenten te graven. Maar dit was een erge misrekening. Den geheelen dag werd er gegraven en aarde op zijde geworpen, en de bronnen hielden zich doodstil. Maar 's nachts gaf Pelesch beneden een teeken, de beekjes fluisterden en wenkten elkander, duwden met alle kracht en plof! daar lag al de aarde weer in de fundamenten! En zelfs de geheele berg kwam in oproer, en begon met alles wat er op was voort te glijden. De grootste dennen maakten een wandeling en daalden scheef naar beneden; gras, mos, aarde, alles wandelde alsof het beenen had. Onder de graszoden rees de grond omhoog, onder de boomen gleed de aarde weg! Dat duurde zoo twee jaren. De menschen groeven steeds dieper, metselden zware vestingmuren in den grond, maakten onderaardsche gangen waarin zij rechtop konden loopen en gewelven, die aan kanonkogels weerstand konden bieden.

Ten slotte namen zij den Pelesch gevangen en leidden hem in pijpen naar het bouwterrein. Hij was bestemd het geheele slot tot aan het dak rond te loopen en alles van water te voorzien.

„Pelesch!" zeide ik, wat geeft uw omwenteling nu? Morgen wordt toch de eerste steen gelegd!"

„En ik moet door al die pijpen loopen! Voor den drommel, het gaat te ver!"

„Maar Pelesch, waarom moet gij? Bied dan toch tegenstand!"

Daar begon hij te schreien. „Ik ben immers gevangen, ik kan mij niet meer verweren!"

En den volgenden dag werd op feestelijke wijze de eerste steen gelegd. De militaire muziek speelde, de koorknapen zongen en de geestelijken baden en besprenkelden de fundamenten met wijwater, opdat men van de heksen en nixen en bronnen en de aardmannetjes niets meer te vreezen zou hebben. En er waren officieren gekomen en boeren en voorname lieden in feestgewaad gedost, en wij in de kleederdracht des lands met de fraaie sluiers en de geborduurde hemden. Voor mij hadden zij een prachtigen ruiker gemaakt; maar ik schreide en begroef mijn gelaat in de bloemen en zeide: „Ik wil geen leeg huis zonder kinderen... ik wil geen leeg huis!"

Daar vernam ik een zacht fluisteren, vlak aan mijn oor, en zoo duidelijk dat ik het, ondanks de muziek en het koorgezang, verstaan kon:

„Wees stil en schrei zoo niet! Gij zult vele menschen in uw slot vroolijk en gelukkig maken! En wij, wij zullen u ook soms heel in stilte bezoek zenden. Wij zeggen u niet welk bezoek, want dat moet een verrassing blijven!"

Ik zag naar mijn bloemen; die moesten wel gesproken hebben, want er was niemand anders zoo dicht bij mij. Zoodra de menschen uit elkander waren gegaan, begaf ik mij snel naar mijn vriend Pelesch.

„Mij is een troostrijke belofte gedaan, Pelesch!"

zeide ik, mij dicht bij hem nederzettend met de armen om mijn knieën heengeslagen.

„Zoo!" bromde hij, „mij niet!"

„Ja, maar zoo mij iets gelukkigs wedervaart, zult gij ook uw deel daaraan hebben, Pelesch; ik zal u niet vergeten. Eerstens zijt gij peet van het slot.

„Daar heb ik ook wat aan!" bromde hij en schudde toornig zijne lokken, zoodat ik geheel met water werd besprenkeld.

„En de eer dan!" zeide ik.

„De eer! Een mooie eer! Ik verlang geen eer! Ik heb geen eer noodig! Moet ik daarom gevangen zitten in een morsigen pijp, waar ik den hemel niet kan zien!"

„Gij komt er beneden immers weer uit, Pelesch?"

„Ja, maar hoe? Morsig, door de menschen verontreinigd! Ga heen, ik wil je niet meer zien!"

„Maar, lieve Pelesch!"

„Wanneer gij niet dadelijk weggaat, maak ik je door en door nat!" En klets! daar vloog een heele douche over mij heen.

Ik was erg treurig, want ik vreesde Pelesch's vriendschap geheel te hebben verloren, en die kan ik volstrekt niet missen. Ik bleef een poosje langs zijn oever opklimmen, alwaar varens van een manshoogte zich uitbreidden. Ik trad op boomstammen, half vermolmd onder het mos, en zonk tot aan de enkels in het tot stof vergane hout, dat een fraaie roode kleur had. Legers van mieren kwamen dadelijk van alle kanten te voorschijn, buitengewone groote, en ik dacht reeds dat zij zich op mij wreken wilden, wijl ik hun grond-

gebied betreden had. Maar mij doen bijen en mieren nooit eenig leed, wijl ik tot hen behoor en wij elkander zoo goed begrijpen. Daarom zeiden zij, toen ik hun vroeg mij te verontschuldigen, zeer beleefd: „O, dat is niets!" Vriendelijker kan het wel niet, wanneer men iemand in zijn huis komt storen en last veroorzaken en men ten antwoord krijgt: „O, dat is niets, het verheugt mij u genoegen te doen!" Die goede, kleine mieren! Zij weten wel dat zij veel handiger zijn dan de lompe rustverstoorders en met ongeëvenaarde vlugheid de schade weer kunnen herstellen. Ik knoopte een lang gesprek met hen aan over het bouwen, en vertelde hun dat wij ook een nieuw huis gingen bouwen. Zij boden mij dadelijk hunne diensten aan. Ik wees echter hun vriendelijk voorstel van de hand, zeggende, dat voor zulke groote, grove menschen hun manier van bouwen veel te mooi en te sierlijk was. Maar toch bedankte ik hen voor hun welgemeend aanbod.

Toen ging ik verder en kwam aan een hemelhooge rots, op wier hoogste spits een denneboom stond, en aan wier gladde overhangende wanden een aantal klokjes nog een vingerhoed vol aarde hadden gevonden om daarin wortel te schieten. Zachtkens wiegelden zij hun blauwe kopjes langs de grijze rots heen en weder. Ik zette mij dicht in hunne nabijheid neder en dacht: Misschien beginnen zij wel op eenmaal te luiden! Maar de Pelesch kwam in een waterval al bruisend en schuimend nader en stelde zich als een razende aan. Ik deed echter alsof ik zijn toorn niet opmerkte en zeide tegen de bloemen:

„Denk eens, lieve klokjes! Zij willen een huis bouwen, een groot slot, en ik moet daarin gaan wonen, maar het zal er zoo stil zijn, zoo stil, zoo stil! Kunt gij niet eventjes voor mij luiden?"

„De wind gedoogt niet dat wij luiden," zeiden de klokjes, „anders zouden wij het stellig voor u doen. Alle bloemen mogen u gaarne lijden, omdat gij bij ons komt, ons vriendelijk aanziet, maar ons nooit afplukt. Wij zouden u zoo gaarne met iets genoegen doen; maar ziet gij, het gaat niet; de wind gedoogt niet dat wij luiden."

Een zonderling klein slangetje, zoo dun als een draad, lag zich op het eenige zonnige plekje tusschen de rotsen te koesteren. Het was geheel wit en had donkere, listige oogjes.

„Wanneer dat bouwen u onaangenaam is," zeide hij, „kan ik u al vast vertellen dat het een geruimen tijd zal worden uitgesteld, daar er zonderlinge gebeurtenissen ophanden zijn. Eerst over tien jaren moogt gij in het slot wonen, en dan zult gij het met vreugde betrekken, wijl gij er dan genoeg van zult hebben om, zooals gij tot dusverre hebt gedaan, in kloostercellen te wonen en in storm en regen naar buiten te moeten om van de eene cel in de andere te komen. Laat echter voor al die jaren wachtens een Zwitsersch huisje bouwen op de plek waar uw kind het liefst placht te spelen. En neem u voor den Pelesch in acht. Hij wil zich op u wreken!"

Daar slangen erg slim en schrander zijn, luisterde ik aandachtig. Alleen den laatsten volzin wilde ik niet

aanhooren; dat is geen schranderheid, dacht ik, maar slangenboosaardigheid, mijn goeden Pelesch bij mij zwart te maken.

Onder de rotsen en bij den waterval begon het reeds koel en vochtig te worden. Een zonnestraal speelde in de gekroesde, weerspannige lokken van den Pelesch, en dit gaf een prachtigen regenboog te aanschouwen. „Ziet gij wel," lachte de zonnestraal, „Pelesch heeft geen diamanten noodig; wanneer ik hem aanzie en zijn lokken streel, is hij als een koning uitgedost!"

Ik vroeg den zonnestraal dit met mij ook te doen, daar ik het zoo vervelend vond mooie kleederen aan te trekken en die zware diamanten te dragen, die ik dan nog niet eens zelve zien kon. Maar de zonnestraal schaterde van het lachen.

„Gij moet immers des nachts schitteren en fonkelen? Daarom moet gij uw glans bij de aardmannetjes, aan den schoot der aarde, ontleenen in plaats van aan den hemel en zijne stralen!"

Toen ik uitgerust was, klom ik langs den Pelesch verder, maar kort daarop werd ik door een zonderlinge vermoeidheid overvallen; nog nooit had ik iets dergelijks gevoeld, het was alsof ik lood in al mijn leden had. De weg was op dat punt zeer smal en gevaarlijk en liep vlak boven het steeds wilder bruisende water. Er was ook niets om zich aan vast te houden, behalve een bosch van brandnetels, bijna zoo hoog als ik zelve. Daarin hoorde ik een boosaardig, mij welbekend gefluister. Al wat er maar leelijks te verzinnen was, zeiden zij van den koning, meenende mij daarmede te geeselen

en te wonden en pijn te doen. Ik zag hen echter medelijdend aan.

„Wat heeft u toch zoo boosaardig gemaakt, arme brandnetels?" dacht ik. „Gij schijnt alles en iedereen te moeten steken, maar waarom? Dat is zeker een straf?"

Terwijl ik dit dacht, schudde een zeer oude brandnetel haar langen lokkenbloesem en zuchtte.

„Wat hebt gij toch te zuchten, booze oude?" vroeg ik?"

„Ik zucht, omdat gij de eerste persoon zijt die mij medelijdend hebt aangezien; de andere menschen slaan met stokken naar ons en doen ons allerlei kwaad. Gij zult echter wel niet gehoord hebben dat wij uw koning belasterden."

„Ik heb het zeer goed gehoord en daarom wekt gij deernis bij mij op; wie een slecht mensch haat, is reeds te beklagen, wijl hij een zoo berispelijk gevoel in zich omdraagt; wie echter een goed mensch haat en belastert, acht ik zoo ongelukkig, dat ik waarlijk nooit met een stok naar hem slaan zoude."

„Als gij eens wist hoe dat gekomen is!" zeide de brandnetel.

„Wanneer gij den tijd hebt het te vertellen.... ik heb tijd genoeg om naar u te luisteren!" zeide ik.

„Wij waren vroeger heele aardige, vroolijke bloemendeerntjes," begon de brandnetel, „en wij babbelden en giegelden den geheelen dag. Er gebeurde niets of wij vonden het vreeselijk grappig en iederen voorbijganger lachten wij uit. Op zekeren dag kwam er een heel oud vrouwtje langs; zij verzamelde kruiden en

bessen en stamelde met haar tandeloozen mond allerlei onverstaanbare woorden.“

„Zie eens die schoone!“ riepen wij. „De denneboom zou haar wel willen omarmen! De zonnestraal wil haar kussen! Wel, schoone, waarom zoo eenzaam in het woud? Hebt gij geen vriend?“ Zij mompelde iets en wierp ons een toornigen blik toe. Wij echter hielden niet op met lachen en sarren, totdat zij zich op eens hoog oprichtte, al rijziger en jonger en schooner werd, ons met hare oogen zoo verschroeide, dat wij van dat oogenblik af altijd leelijk en onaanzienlijk gebleven zijn en aldus tot ons sprak: „Gij booze, booze bloemenkinderen, van heden af kunt gij niet meer goed zijn, wie of wat gij slechts aanraakt, zult gij pijn doen, zoodat niemand zich meer in uw slechten aard zal vergissen!“ In het volgende oogenblik was zij verdwenen. Wij zagen elkander aan, vonden ons erg leelijk en vroegen ons af waarmede wij pijn zouden kunnen doen, want doornen hadden wij niet.

Daar kwam een wonderschoon knaapje, met blozende wangen en gouden lokken, langs ons heen. Wij strekten onze takken naar hem uit om hem te streelen en te liefkoozen, wijl wij hem zoo mooi vonden; maar hij schreeuwde: „Ai! Ai! wat brandt gij mij! Foei! Is dat steken! Ai! Ai!“ Hij greep naar zijn lokken en toonde zijn handen en schreide; doch toen op eenmaal nam hij een stok en sloeg woedend op ons los. Vele van ons stierven dien dag. En zoo gaat het nu altoos. Onze zachtste aanraking brandt. En wanneer wij iets vriendelijks willen zeggen, klinkt het altijd boosaardig

en worden wij geslagen en vertrapt. Het zijn alleen de ezels die ons niet verachten en niet bemerken dat wij hen steken, wijl hun huid zoo dik is!"

Blijde was ik zulke sterke handschoenen en slobkousen en bergschoenen aan te hebben; daardoor konden zij mij niets doen, want ik bespeurde thans dat zij van onder tot boven met pijlen en lansen, als met een pels, bedekt waren.

„Gij hebt grijze haren!" hernam de brandnetel, „gij zijt zeker reeds oud en verft uw wangen rood om er jong uit te zien?"

„Neen," zeide ik, „nijdige bloempjes, „is dat uw erkentelijkheid voor mijn medelijden? Neen, dat is stof van edelweiss, dat hebben de feeën mij geschonken, opdat ik het inwendige van alles zien zou, en daarom heb ik u ook niet vertrapt en geslagen toen gij zulke leelijke dingen zeidet."

„Stof van edelweiss!" giegelden de brandnetels; „welk een inbeelding! Oud zijt gij, heel oud en uw koning deugt niet! En... en... en..." klonk het mij, toen ik reeds ver weg was, nog achterna; en toen zij met mij niet meer konden twisten, kibbelden zij onder elkander, zoodat de gedachte bij mij opkwam, dat zij toch eerder mijn bergstok dan mijn medelijden verdiend hadden, Thans viel mij echter in, dat ik hun een ezeltje zou zenden om hen op te eten, dan zouden zij ten minste nog tot iets nuttig zijn.

Ik sprak over hen met het eerstvolgend ooievaarsbekje, wier fijne blaadjes purperrood, met zilverdons bedekt, uit het mos te voorschijn kwamen. „Ja, ja, ik

weet het, ik weet wat diè nijdige brandnetels zeggen!" zeide het bloempje, zijn snaveltje heel wijsneuzig vooruitstekend. „Ik weet ook wat het woud van hen denkt, omdat zij zich zoo breed uitzetten, zoo snel groeien en overal de beste plaats wegnemen. Ik weet dat men het hun nooit naar den zin kan maken; zij ergeren zich over alles en wanneer gij medelijdend jegens hen zijt, haten zij u des te meer!"

Het mos schudde van het lachen over zooveel wereldwijsheid en menschenkennis, terwijl een stem naast mij riep: „Waarom spreekt gij niet over mij? Ik heb ook scherpe doornen!"

„Maar suikerzoete vruchten daarbij, lieve braambessenstruik!" riep ik; „gij hebt zeker een uwer ranken om mijn voeten geslagen om mij te verkwikken?"

„Ik weet het niet," zeide de struik eenigszins verdrietig, terwijl ik hem van zijn vruchten beroofde. „Eigenlijk waren zij niet voor u; ik had ze voor heel iemand anders bestemd."

„Geloof het niet," lachte het ooievaarsbekje, „dat zegt hij altijd; eerst houdt hij de lieden vast en toont hun zijn vruchten; zoodra zij ze echter plukken willen, steekt hij hen en zegt hij hun grofheden."

De bessen werden nu nog veel rooder, zoo ergerde zich de braambessenstruik over het scherpe tongetje, waarop hij zich toch niet wreken kon.

Maar zelfs de frissche bessen konden mij niet mijn vermoeidheid doen overwinnen, zoodat ik eindelijk den terugweg moest aannemen zonder mijn geliefde berghut te hebben bereikt, waar ik altijd, op een heerlijk

plekje tusschen de rotsen, alle schoone verhalen, die ik onderweg gehoord had, opschreef. Maar heden kon ik niet verder. Ik dacht aan de waarschuwing van het slangetje en zag den Pelesch aan.

„Pelesch! wat hebt gij mij aangedaan?"

„Dat zult gij wel zien!" bromde de Pelesch, en sprong van een hooge rots, zoodat hij daar beneden nog doller bruiste en danste en zich als een echte kobold aanstelde. „Gij zult wel zien wat ik u heb aangedaan. Gij zult niet meer loopen kunnen, hoe gaarne gij ook zoudt willen, alleen tot straf wijl ik in uw dom slot rond moet wandelen. Ik die nooit anders gedaan heb dan wat ik wilde, zou nu moeten willen! Ik zal u toonen dat ik uw Pelesch niet ben! Ik ben mijn eigen Pelesch en heb nog nooit gediend. Geen lid zult gij meer verroeren. Gij zult eens zien! Ga maar naar huis! Gij zult eens zien!"

„Maar Pelesch! Ik moet ook willen! Waarom zoudt gij alleen vrij zijn?"

„Of gij gevangen zijt, gaat mij niet aan; *ik* wil vrij zijn! Ik ben de dienaar van geen mensch, en ook niet de uwe, dat zult gij wel zien!"

Wij waren erg boos op elkander, de Pelesch en ik — iets wat tusschen zulke goede vrienden eigenlijk nooit moest voorkomen. Toen ik weder tusschen de brandnetels doorging, giegelden zij: „Ziet gij wel, dat gij een oud besje zijt? Wat kruipt gij langzaam voort! Gij kunt volstrekt niet loopen!"

„Ik werd angstig te moede, daar de zwaarte in mijn leden steeds toenam en ik meende niet meer thuis te

kunnen komen. Hoe sneller ik trachtte te loopen, hoe meer het klooster zich scheen te verwijderen. Het was als een benauwde droom. Maar eindelijk was ik er toch en zonk op een rustbank neder om in maanden en maanden niet meer op te staan. Eerst kon ik noch armen noch beenen bewegen; daarna werden de armen beter, maar de beenen bleven verlamd. Dat was nu de wraak van den Pelesch .... en die danste daarginds zoo vroolijk voorbij en stak den tong tegen mij uit. Maar ik dacht: „Gij arme Pelesch! gij ondeugende wildzang! gij zult er toch nog aan moeten gelooven! gij zult toch moeten dienen, hoe weerspannig gij ook zijt, gij arme, ongemanierde kleine kobold!" En men bracht mij bloemen op mijn bed; die lagen dan zoo frisch op mijn witte sprei en vertelden mij van het bosch en van den berg. Er waren orchideeën bij, geheel wit en doorzichtig, en die er in hun rechte, statige houding geweldig voornaam uitzagen. En de vergeet-mij-nietjes weenden bitter en vertelden, dat men in het Pelesch-dal al het gras en de bloemen had mee genomen en allemaal leelijke vierkante stukjes van bruine aarde maakte, erg nat en week en glibberig, die vervolgens in het vuur werden gebakken, om daarmede het slot te bouwen. Maar elken nacht kwamen de beren van den berg afdalen, gingen tusschen die op rijen gerangschikte stukjes wandelen en vertrapten ze tot brei, en 's morgens waren de menschen dan zeer verwonderd de sporen van berenpooten te vinden. En de boterbloemen kwamen in gouden kleedjes, wijl zij gehoord hadden dat er een tornooi plaats had, daarom waren

zij zoo feestelijk uitgedost. En de scheerling had zich het hoofd met bloemen versierd, een soort van parasol vormend, die zij volstrekt niet dichtmaakte, hoewel het licht in mijn kamer en op mijn bed getemperd was. Maar die parasol was juist haar allerschoonste sieraad, dus die wilde zij niet dichtmaken. En de madeliefjes met haar vergenoegde ronde gezichtjes en groote witte kragen traden bij mij binnen — een geheele optocht — en knikten en lachten mij toe. En het viooltje dat ook aanwezig was, sloop dicht langs mij heen, wijl de strenge orchideeën en de gentiaanridders haar zoo'n ontzag inboezemden. En toen eindelijk alle bloemen verschenen waren en op mijn bed een kring hadden gevormd, kwam de heraut aangereden; dat was de distel met een scherpe lans in de hand en die met luid trompetgeschal de ridders, met verschillende kleuren getooid, tot het steekspel opriep. Daar reden vier ridders het tornooiveld binnen en renden met speren op elkander in, totdat drie der ruiters in het zand beten en de witte ridder alleen overwinnaar bleef. De bloemen namen dit zeer verschillend op, daar zij ieder afzonderlijk aan een anderen kampioen de voorkeur gaven; zij vonden het voor den witten ridder geen kunst te overwinnen; hem was de herfst, die hem beschermde, te hulp gekomen, terwijl de anderen, door den zomer begunstigd, reeds lang door dien beschermer waren verlaten.

Toen de avond aanbrak, staken zij fakkels van paardenbloemen aan, of kaarsen, zooals de kinderen ze noemen, en nu begonnen de bloemen in sierlijke reien te dansen. Zij namen ook vlokjes van de kaarsen en be-

kransten daarmede hun hoofdjes, of wel zij bliezen uit alle macht, zoodat er een waar vuurwerk van vlokjes ontstond waaronder de dansende bloemen op de bevalligste wijze rondzweefden. Eindelijk echter ging een der orchideeën naar een klokbloem en sloeg daarop twaalf slagen.

Dat was middernacht, de lichten gingen uit en alle bloemen vielen in een diepen slaap, waaruit velen niet meer ontwaakten. Zij waren ook al te wild geweest.

Ten slotte kwamen er ook nog herfstyloozen op mijn bed; die waren echter niet zoo vroolijk; zij rilden van de kou en zeiden: „Wij moeten sterven!.... Wij moeten sterven! Schep dus vreugde in het leven zoolang gij nog kunt!" En toen kwam er ook mos, stil, week mos, dat zich tegen mij aanvlijde, zeggende: „Wacht, ik zal u gezond maken! Ik ben zoo zacht en warm; ik zal mij om uwe verlamde leden heen leggen en u genezen."

Op een morgen was het in mijn kamer bijzonder licht; het was echter geen zonlicht, maar een witte heldere glans; het bed, de muren, mijn eigen handen, alles schitterde in het witte licht. Zij bouwden spiegels rondom mijn bed, opdat ik naar buiten zou kunnen kijken, en daar zag ik een geweldige sneeuwjacht. De bergen waren zoo wit, zoo wit, en in het dal lag de sneeuw weldra drie voet hoog en de adelaars daalden neder en beschreven wijde kringen om ons heen. Op zekeren nevelachtigen dag kwam een beer tot dicht bij het huis, tot groote ontsteltenis van mijn jonge hofdame, die wandelen ging en gaarne ijlings de vlucht had

willen nemen. Zij herinnerde zich echter nog bijtijds dat de koning gezegd had: „Men moet nooit voor een beer op den loop gaan, anders achtervolgt hij u."

Zij liep dus niet op een draf, maar maakte heele lange passen, veel langere dan haar beenen lang waren; maar geloopen had zij niet, de hemel beware! De koning had het immers verboden! Dit was het laatste bezoek van den beer, alvorens zijn winterslaap aan te vangen. Het jonge meisje kwam met verschrikte oogen in mijn kamer geijld, hare zwarte vlechten waren geheel besneeuwd. „Ik heb een dier gezien!" bracht zij ademloos uit. In het eerst wilde zij niet zeggen „een beer" daar zij bevreesd was te worden uitgelachen. „Ik heb een dier gezien en ik dacht dat het een hond was, totdat hij de klauwen om een boom legde; toen bemerkte ik pas welk dier het was." „Die domme beer!" zeiden de lieden, „alleen den boom te omarmen!" De jagers, die hem gingen zoeken, konden evenwel geen spoor van hem ontdekken.

Nu moesten wij afscheid nemen van het bosch en den berg, van het klooster en van den Pelesch, die mij onder ijs en sneeuw nog bedreigde en het uitschaterde van het lachen, toen men mij in het rijtuig een leger spreidde en mij op kussens legde om mij zoo naar het dal te vervoeren.

„Ja, ja de Pelesch weet niet wat het zeggen wil niet te kunnen springen; en zijn hart is zoo gevoelloos als een steen, anders hadde hij niet zoo kunnen lachen. Maar toch hield ik van den kleinen deugniet! De winter duurde eindeloos lang, en ik lag daar neder met

verlamde ledematen en schreef en schreef en schilderde en wilde niet ziek zijn. Maar lang voordat ik beter was, brak de oorlog uit. Men moest mij naar de hospitalen dragen; daar hield ik den geheelen dag de gewonden en stervenden in mijn armen, knielde aan hunne legersteden en kon dan bijna niet meer opstaan. De koning was naar het oorlogstooneel vertrokken en ik bleef alleen achter. De Pelesch daarentegen beleefde gelukkige dagen, want twee jaren lang kreeg hij zijn zin; het bouwen van het slot werd uitgesteld! De koning had al zijn geld voor soldaten noodig en kon geen huizen bouwen. Toen hij echter als overwinnaar terugkeerde, waren wij allen zoo gelukkig! Bij een koude van 20 graden en langs een weg bezaaid met lijken moest hij van Plewna naar Nicopolis rijden. Dat was afschuwelijk. En in Nicopolis lagen tienduizend gevangen Turken uit Plewna bijna te verhongeren; zij smeekten om brood en waren half bevroren van de koude. Van Nicopolis voer de koning bij ijsgang, in een klein nietig scheepje, den Donau over, een tocht die met de grootste gevaren gepaard ging, en van Turno Magurelli tot Bucharest werd, onder een hevigen sneeuwstorm, de reis per slede voortgezet, zoodat hij bijna het leven verloor. Maar dat was allemaal niets. Hij was een held en een overwinnaar, al wilden de brandnetels daar niets van weten en al gingen zij steeds voort allerlei leelijke dingen van hem te zeggen.

De Pelesch wilde ook een held wezen en overwinnen; daarom bedierf hij alles wat de menschen gemaakt hadden, brak dammen door, sleepte het hout mede,

vernielde wat hij kon en zooveel hij kon en ruischte zegevierend verder, terwijl hij zeide: „Dat heb ik geheel alleen klaargespeeld, ik kan het wel zonder leger af!"

Uit louter vreugde over zijn zegepraal werd hij ook weer heel vriendelijk tegen mij, en vertelde mij tal van sprookjes, die ik in mijn Zwitsersch huisje opschreef, totdat ik weer in staat was den berg te beklimmen en mijn heerlijk plekje tusschen de rotsen te bereiken. Daar heetten mijn lievelingsbloemen mij vriendelijk welkom; allen herkenden mij, en de denneboom, door een storm van zijn kruin beroofd en die met zijn wortelen de rots omvatte, streelde zijn langen gevlochten baard en sprak: „Zoo, zoo, zijt gij daar weer, wat hebben wij u in langen tijd niet gezien! En de groote anemonen der Karpathen, die een pelsrokje hebben om zich tegen den wind te beschutten, riepen: „Bravo! Zijt gij terug!" Ook de alpenrozen kwamen allen naar buiten en keken mij aan. De kudden stegen steeds hooger; ik hoorde de honden blaffen en de herders op hun misthorens blazen. Dit werd duizendvoudig door de bergen weerkaatst, zoodat de gemsen te voorschijn kwamen, om ten opzichte van den wind een onderzoek in te stellen. Boven mij beschreven twee witte arenden wijde kringen in de lucht, doch bijna zonder vleugelslag, als werden zij door den wind gedragen, en beneden zong de Pelesch zijn eeuwig lied. Eindelijk ging de koning ook weer met het bouwen voort. Italianen metselden, Rumenen en Zigeuners brachten aarde, kalk en steenen aan, Duitschers en Hongaren timmerden, Polen waren architekten, Bohemers opzichters, Turken

maakten de tegels, Franschen teekenden, Engelschen namen de afstanden op, Albaneezen en Grieken brachten het marmer aan. Veertien talen werden op het bouwterrein gesproken; alle kleederdrachten waren vertegenwoordigd. Het was daar een bont gewoel van menschen, paarden, ossen, buffels, ezels.... in allerlei tongvallen werd gezongen, gevloekt, getwist. De koning stond altijd op de hoogste steigers; hij zelf had de leiding van het geheel op zich genomen. Maar de Pelesch en ik gingen er nooit dan uit noodzakelijkheid heen. Ik wilde nog altijd niets van het slot weten en de Pelesch wilde nog altijd niet in dienst zijn. In dien tijd konden wij het weer best samen vinden, want wij hadden een gemeenschappelijk gevoel: wij wilden geen van beiden naar het bouwterrein. Wel was ik soms op de hoogste steigers en de smalste muren te vinden, maar dit was alleen daarom, wijl ik trotsch en verheugd was weer zoo zeker en vlug te kunnen loopen; gewoonlijk was ik spoedig weer beneden bij mijn ouden vriend.

„Weet je, ik zie niet graag andere menschen werken,” zeide ik tot hem, „ik werk liever zelve.”

„Dat ben ik volkomen met je eens!” gaf de Pelesch ten antwoord. „Als ik zou moeten stilstaan en toezien, hoe langzaam al die handen zich bewegen, zou ik barsten van ongeduld!”

„Zoo gaat het mij ook, Pelesch! Ik barst telkens van ongeduld! Als ik zelve metselen en timmeren kon, behoefde ik het werk van anderen niet aan te zien. Mijn vingers kunnen niet stil blijven, dat is niet mogelijk, maar metselen hebben zij niet geleerd;

zij kunnen alleen schrijven, borduren, schilderen."

„En mijn handen," lachte de Pelesch, „kunnen alleen boomen ontwortelen, met rotsblokken knikkeren, dammen doorbreken, stammen voortsleuren, en wat er verder nog nuttigs en aangenaams voor mij te doen is."

„Nu, gij kunt tegenwoordig ook flink hout zagen," zeide ik!

„Spreek daar maar liever niet van... Gij bederft mij den geheelen morgen! Door dat schandelijke vernederende hout zagen heb ik geleerd wat Zondag is en wat werkdagen zijn."

„En wat werken is, ook!"

„Och wat beteekent dat! Een beetje spelen, anders niet!"

Den Pelesch ging het juist als anderen, die altijd gelijk willen hebben. Zij geven andere namen aan de dingen, dan klinkt het aangenamer en behoeven zij niet te bekennen, dat er dwang in het spel is. Dank zij het stof van edelweiss op mijn haren gestrooid, was ik zoo wijs van te zwijgen en mijn vriend niet te vernederen. Maar hij bracht de schepraderen van den houtzaagmolen met kracht in beweging, juist alsof hij het prettig vond, en de dennen werden omgehouwen en door de zagen vastgegrepen, om daaruit niet meer als trotsche boomen maar in den vorm van planken en balken te voorschijn te komen. En dat waren toch de eigen vrienden van den armen Pelesch; zoo wreed gingen de menschen te werk; zij dachten er niet eens aan, hoe het hem daarbij te moede moest zijn.

Op zekeren dag meende ik op eenmaal heel duidelijk de klokbloemen te hooren luiden; ik ging, in de rich-

ting waar ik de klanken gehoord had, al verder en verder het bosch in, en meende stellig het kindje, door hen aangekondigd, te zullen vinden. Helaas, ik vond niets, en hoorde ook niets meer. Maar diep, diep in het woud, zag ik onder een vingerhoedplant op een breed blad aan den waterrand een elfe zitten, die al zingende met een grashalm tegen de klokjes van de plant sloeg en daaraan een verwonderlijken toon ontlokte. Haar gouden lokken golfden als een uit zonnestralen geweven sluier langs haar blozend gezichtje tot aan het middel neder, terwijl haar gordel, hoewel geheel uit diamanten bestaande, een minder helderen glans had dan hare blauwe oogen. Deze geleken op een stukje hemel met zonlicht er in. Haar kleedje was uit bloesem geweven en met fonkelende dauwdroppelen als bezaaid, en daaronder kwamen de mooiste rozeroode voetjes te voorschijn, waarmede zij somwijlen den Pelesch tegenhield om zijn schuim op te vangen en met de schuimblaasjes vangballetje te spelen. Vaak wierp zij er tien tegelijk in de lucht en ving ze alle weer op, en dan schitterden zij van de schoonste kleuren. Een kuifmees zette zich vlak voor haar op een wilden rozestruik en sperde zijn snaveltje wijd open. Zij wierp hem het schuimblaasje toe en lachte toen de vogel het ving. En wanneer zij lachte, klonk het als het spelen van klokken, waarop de Pelesch met zware diepe tonen antwoordde. Hoe meer zij lachte, hoe meer vogels er kwamen aangevlogen: roodborstjes, merels, vinken en sijsjes, en allen wilden schuimblaasjes hebben. En daarna begon een heel concert, waarbij de specht, diep

in het woud, de maat sloeg. Inmiddels stak het eene bloemje na het andere het kopje uit het gras. De jonge beuken, die eerst twee breede zilveren bladen hadden, welke nog half in het beukenootje lagen opgevouwen, wierpen vol vreugde hun driekanten hoed in de hoogte; en ook de jonge dennen, wier eerste naaldenkransen onder een vederhoedje verborgen waren, wierpen de vederhoedjes in de lucht en alle riepen: „Bravo! bravo! bravo!" met uitzondering natuurlijk van de brandnetels, die hun neus in den wind staken en beweerden heele beroemde elfen en vogels te hebben hooren zingen.

„Hm!" zeide de merel, „gij bedoelt zeker een nachtegaal?"

„Een nachtegaal? Neen, die kan niet beroemd zijn want wij hebben nog nooit van hem gehoord!"

„Hij zingt toch waarlijk niet slecht, en in het dal is hij zeer beroemd, maar hij komt nooit zoo hoog op de bergen, wijl hij bevreesd is dat de scherpe, koude lucht zijn stem benadeelt."

„Dat zal wat moois zijn.... een stem die voor onze lucht bevreesd is! Loop heen met je wijsheid!"

De merel schudde van het lachen, vertelde aan alle andere vogels wat de brandnetels hadden gezegd en ook de elfe lachte en lachte en begon toen precies als een nachtegaal te zingen en te fluiten en trillers te maken, zoodat de boomen vol verrukking den adem inhielden en een siddering de geheele bloemen- en vogelenwereld doorvoer. Het viooltje wischte zich de tranen uit de oogen; een aardig hagedisje kwam zoo groen als een smaragd te voorschijn en zag met

smachtende oogen naar de kleine zangers op; een bloedrood spinnetje liet zich aan een langen draad neerzakken en bleef de elfenlippen onbewegelijk aanstaren. Een lichtwormpje geraakte zoo in vervoering, dat het op klaarlichten dag begon te gloeien... alleen de brandnetelen gingen voort onder elkander te giegelen en luisterden niet eens. Ik had grooten lust hen met mijn bergstok tot zwijgen te brengen, maar vreesde hierdoor rumoer te veroorzaken.

„Waarom spreekt gij niet met de elfe over uw zielsverlangen?" vroeg een slangetje, dat zich naar mij toe kronkelde.

„Ik durf niet, uit vrees van haar te verjagen!"

„Zijt gij dan geen dichteres?"

„Ik? O ja, ik ben wel een dichteres, maar mag ik daarom met de elfen spreken? Ik blijf toch altijd maar een mensch!"

„Neen," zeide het slangetje, „gij maakt een uitzondering, wijl gij goud op de lippen hebt en uw oogen dieper zijn dan die van andere menschen. De elfen zijn daar niet bevreesd voor, omdat er meer schaduw in ligt.

Ik veegde met een doekje over mijne lippen, er was werkelijk goudstof op... hoe merkwaardig!

„Neem uw speeltuig en zing!" zeide het slangetje, „en gij zult eens zien of zij niet naar u luisteren."

Ik was zoo bang, zoo bang, als moest ik op een groot concert zingen. Ik vraag u dan ook, of men voor zulke groote kunstenaars niet bang zou zijn!

Zachtjes, zachtjes liet ik de vingeren over de snaren glijden, zong in het eerst zoo zacht als ik slechts

kon en hield de oogen neergeslagen, om niet te zien hoe allen voor mijn gezang zouden wegloopen. Weldra echter vergat ik alles om mij heen en dacht slechts aan mijn lied; en zooals het in mijn ziel weerklonk, zoo uitte ik het, even kunsteloos en natuurlijk als de Pelesch zingt:

Gij jubelt in 't vrije, gij jubelt in 't woud,
Vervuld ziet gij elk verlangen,
Voor mij was de lente zoo eenzaam, zoo koud,
Met weemoed verneem ik uw zangen.

U heeft zij, die lente, het nestje gevuld,
Een bedje vol veertjes geschonken,
Elk takje, elk twijgje is in feestdos gehuld
Door haar hebt gij vreugde gedronken.

Een enkel paar oogen slechts heb ik gekust,
Een enkel schoon bloempje bezeten,
Doch nauw had mijn schat in mijn armen gerust,
Toen hij van mijn hart werd gereten.

Gij mint haar, de lente: gij hebt haar geloofd,
Doch mij heeft zij alles ontnomen,
U kleedt zij en tooit zij, mij heeft zij beroofd
En nooit is zij wedergekomen.

Mijn huis is verlaten, mijn nestje is leeg,
Ik ben in een kooitje gevangen,
In het woud brengt de lente slechts vreugde teweeg
Nooit stilt zij mijn vurigst verlangen.

„Dat was een veel te treurig lied," fluisterden de brandnetels; „wat behoeft een menschenkind hier ook te zingen als wij zooveel betere zangers hebben!"

Ik hoorde hen en waagde niet op te zien, want ik schaamde mij te midden van die lentewereld een wanklank te hebben doen hooren. Ik wist niet hoe ik er toe gekomen was; waarom ook naar slangenraad te luisteren? Daar voelde ik plotseling een lichte aanraking op mijn schouder, een liefkoozend wangetje tegen de mijne, een zachten kus op mijn oogen, en op mijn schoot stond de elfe en zag mij aan, en alle vogels waren dichterbij gekomen en zetten aardige scheeve kopjes; vergeet-mij-nietje liet groote tranen uit de onschuldige oogen vallen en de boomen ruischten, als trilde er een enkele diepe zucht door hun gebladerte; daarna was alles stil.

„Ach, vergeef mij, gij allen die zoo schoon en gelukkig zijt! Als een donkere wolk heb ik uw zonnige vreugde verstoord, laat mij heengaan; ik zal nooit meer klagen!"

„Halt!" gebood de elfe. „Wij willen u helpen. Gij zult gelukkig worden, mits gij er niet tegen opziet een moeielijken weg af te leggen. Zijt gij geene koningin? Moet gij geen erfgenaam hebben? Ik zal u ergens heen geleiden, waar gij er u zelve een kunt uitzoeken; maar de weg is zeer slecht. Zult gij niet bevreesd zijn?"

„Of ik bevreesd zal zijn, weet ik niet, maar ik zal u zonder aarzelen volgen, welke verschrikkingen mij ook mogen wachten."

Nauwelijks had ik dit gezegd of het werd plotseling nacht.

Een orkaan bulderde; boomen werden ontworteld en stortten onder een ontzettend gekraak ter aarde. Tegelijkertijd voelde ik, hoe een eindeloos lange, koude, gladde slang zich vast om mij heen kronkelde. Mijn hart klopte zoo angstig, dat ik schier mijn bezinning verloor.

„Wanneer gij een stap verder doet, verslind ik je!" donderde de slang, en hare oogen die mij aanzagen, gloeiden als vuur. Ik trachtte het angstig hijgen mijner borst te bedwingen en antwoordde: „Ik moet voort, want ik moet voor mijn land een erfgenaam zoeken, en gij zult mij den weg wijzen, dat weet ik."

Daar wendde de slang den kop van mij af en hare vreeselijke oogen verlichtten den weg, de sombere, dreigende rotsen, de door den storm gezweepte boomen; en mij altijd even vast omklemmend, lichtte zij mij bijna van den grond en trok mij met de grootste snelheid voort. Elk oogenblik dacht ik mijn hoofd tegen de rotsen te pletter te stooten. Beneden mij bruiste een stroom, die niets meer op den Pelesch geleek en waarin blauwachtige vlammen zichtbaar waren. Steeds verder sleepte het ondier mij voort tot aan een gapenden afgrond, dien hij met zijn blik verlichtte.

„Spring naar beneden! daar is je weg!" klonk het nog boven den orkaan, boven den woedenden stroom uit, die als met kanonschoten tegen de rotsen beukte.

Huiverend bleef ik staan, want ik kon met mijn blik de diepte niet peilen. Daar hoorde ik een afschuwelijken lach, die mij bijna het bewustzijn deed verliezen: „Zijt gij nu al bevreesd? Gij verdient geen

erfgenaam!" Toen sloot ik de oogen en sprong in den afgrond.

Het scheen mij eindeloos lang toe alvorens ik den grond bereikte; ik wist niet meer of ik bang was of niet. Ik kon toch alleen maar doodvallen en dat was geen groot ongeluk. Maar beneden gekomen, was ik niet dood, stond dadelijk weer op mijn voeten en zag om mij heen. Rondom bruiste het water tegen hooge, kale rotsen, die de slangenoogen nog altijd van boven verlichtten. En elke schuimdroppel tegen den naakten steen veranderde in een afschuwelijk gedrocht. Overal grijnsden zij mij tegen, het eene nog huiveringwekkender dan het andere. Ik dacht dat dit nu de wraak der elfen was over het treurig lied waarmede ik hun lentevreugde verstoord had. Op hetzelfde oogenblik begon een soort van helsch koor hetzelfde lied te zingen, maar elk woord was verdraaid; in akelige onderaardsche toonen werd het uitgebruld, elke stem in een anderen toon, in moll in dur, in een opvolging van seconden, van septimen, van quinten, totdat het mij was als werden alle zenuwen mij met gloeiende tangen uit het lichaam gereten. In mijn doodsangst greep ik zoo onstuimig in de snaren van mijn lier, dat zij allen sprongen, met een langgerekten schrillen toon, die het helsch gebrul om mij hem deed verstommen en duizendvoudig door de rotsen weerkaatst werd. Niet alleen mijn ooren werden pijnlijk getroffen, maar het drong mij tot diep in het hart. Ik greep met beide handen naar mijn borst en liet het speeltuig vallen. Dadelijk werd het door de bruisende wateren

gegrepen als in een draaikolk rondgeslingerd, en tegen de rotsen geworpen, hetgeen telkens een helsch geraas veroorzaakte. Daárna kwamen twee, op klauwen gelijkende, handen uit den stroom opduiken, die de lier met nieuwe snaren bespanden en ze mij ze weer toewierpen. Thans scheen zij van goud te zijn en te gloeien. Ik kon ze niet aanraken zonder mij te verbranden.

„Speel!" brulden honderden stemmen om mij heen. „Speel, en zing er bij, anders blijft gij voor eeuwig hier!" brulde de slang van boven.

„Ik beproefde te spelen. Maar nog gloeide de lier als vuur."

„Speel!" donderde het mij nogmaals in de ooren. En ik greep in godsnaam in de gloeiende snaren en zong, wat weet ik niet meer. Het was een wilde zang door een brandende smart ingegeven. Daarop was het mij als kreeg de lier vleugels, als trok zij mij voort, en plotseling sloeg zij met een harden klank tegen de rotsen, terwijl een smalle opening zichtbaar werd.

Ik kon er mij juist doorheen wringen en bevond mij in een nauwe ijsgrot, waar ik niet dan kruipend verder kon. Achter mij had de opening zich van zelf gesloten en een uitgang zag ik nergens. Tegelijk deed de ijzige koude mijn leden verstijven; het was alsof zelfs mijn hart ophield te kloppen. „Ik mag niet sterven," zeide ik tot mijzelve, „want ik zoek een erfgenaam voor mijn land!" En nauwelijks had ik het woord „land" uitgesproken of het was mij als kon ik weer ademhalen. Ik kroop en kroop steeds verder, hoewel ik mijn leden al sedert lang niet meer voelde en meende dat ik ze alle ver-

liezen zou. Daar kwam ik plotseling op het denkbeeld tegen den ijswand te leunen, en zie, de ijsblokken schoven uit elkander en ik bevond mij in een woestijn van ijs en sneeuw. Geen boom, geen struik, geen teeken van leven, niets dan sneeuw en ijs, zoover het oog reikte, en daarboven het nachtelijk uitspansel met sterren bezaaid.

Die sterren gaven mij den indruk van iets troostrijks, iets bemoedigends, na al de doorgestane verschrikkingen. Maar was dat niet de Noordpool waar ik thans was aangeland? De tranen die ik stortte, vroren aan mijn wimpers vast. Ik bemerkte dat, zoo ik den weg wilde vinden, ik niet schreien mocht. De stilte des doods heerschte alom. Niets verroerde zich, geen enkel geluid was hoorbaar. Vlak en effen breidde de sneeuw, waarin ik tot aan de knieën waadde, zich voor mij uit. En het was zoo afgrijselijk koud, dat ik het niet eens meer voelde; slechts een onoverwinnelijke slaperigheid beving mij. Honderdmaal wilde ik mij op de schoone sneeuw neervlijen en inslapen voor eeuwig; maar dan behoefde ik slechts te zeggen: „voor mijn land!" en weg was de slaap en ik kon weer verder. Het was vaak heel moeielijk die drie woorden met mijn verstijfde lippen uit te spreken, maar dan kreunde ik slechts: „Land!" Eensklaps werd ik een reusachtigen ijsbeer gevaar, die achter mij aankwam, zich menigmaal in zijn geheele lengte op de achterpooten verhief en de klauwen naar mij uitstrekte.

In mijn angst liep ik, zoo snel ik kon, tot aan het strand der zee. Daar gaapten de zwarte wateren mij

tegen; maar onverschrokken wierp ik mijn schoenen en mijn bovengewaad weg, sprong er in en zwom uit alle macht. Weldra hoorde ik het snuiven van den beer vlak achter mij; met zijn geweldige klauwen scheen hij mij meer en meer in te halen.

„Wanneer ik toch sterven moet, wil ik liever verdrinken," dacht ik en ik liet mij zinken. En ik zonk en zonk en zonk in een oneindige diepte. Nooit dacht ik den bodem der zee te zullen bereiken. Een oogenblik verloor ik het bewustzijn; ik meende reeds dat dit de dood was. Maar ik leefde nog, en dit zou ik spoedig genoeg bemerken, want te midden van distels en doornstruiken kwam ik weer tot mijzelve. Zoo had ik ze nog nooit gezien, zooals zij daar groeiden en bloeiden in het dorre, heete woestijnzand. Aanvankelijk verheugde het mij de zon weder te aanschouwen, maar weldra voelde ik hoe zij mij de hersenen verschroeide. Zonder schoeisel, in mijn dunne kleeding, moest ik mij door dit woud van doornen een weg banen, waarbij van alle kanten hoog uitstekende brandnetels met lange takken op mij los sloegen. De doornen scheurden mijn huid open, de brandnetels geeselden mij, de zon brandde op mijn hoofd, deed mijn tong en verhemelte verdrogen, en, wat nog veel erger dan dit alles was, door het gansche woud liep een boosaardig gefluister over mij.... Wat had men al niet te zeggen! Geen goed haar bleef er aan mij over. Mijn kunst werd zóó gehekeld, dat ik mij reeds dadelijk voornam nooit meer te dichten. Ja, zelfs de moeielijke weg dien ik thans bewandelde, gaf aanleiding tot spot, en het woord, dat mij tot nu

toe had bemoedigd: „Voor mijn land! Voor mijn land! Voor mijn land!" werd op alle tonen herhaald, totdat ik mijn ooren dichtstopte om het niet meer te hooren. Maar de doornen trokken mijn handen weer omlaag en zoo moest ik naar alles wat zij zeiden, luisteren. „Water!" riep ik eindelijk. Daar weken de brandnetels van elkaar en toonden mij al grinnikend een moeras. „Daarheen leidt uw weg; daarin kunt gij u verfrisschen, uw dorst lesschen, u rein wasschen van alle smetten u door ons aangewreven.

Ik zag, tenzij ik terug wilde keeren, geen anderen weg dan door het moeras. Ik begaf mij dus in den zwarten, stinkenden poel, en weldra was ik er tot over de enkels, over de knieën, over de schouders ingezakt; en boven mij stak de zon als wilde zij mij met een gloeiende lans doorboren. Ik ging echter steeds verder totdat de modder mij aan de lippen kwam. Toen uitte ik een kreet van afgrijzen. In het volgende oogenblik voelde ik onder mijn voeten iets wat zich onder mij voortbewoog en mij tot aan den oever bracht. Omziende, bemerkte ik, dat het een krokodil was, waarvoor ik angstig wegliep, althans zoo snel als het slijk dat aan mijn kleederen hing, mij dit veroorloofde.

Voor mij breidde de woestijn zich in al haar brandende, naakte eenzaamheid uit. Versmachtend liep ik door het heete zand een zekeren dood te gemoet. Daar werd ik in de verte iets wits gewaar. Op dat witte punt bleven mijn oogen gevestigd en met de ontzaglijkste moeite bereikte ik het. Doch nu ook was ik geheel uitgeput, geen woord vermocht ik meer uit te

brengen, zelfs de oogleden kon ik niet meer bewegen.

Het was een steenen sfinx! Met een kreet zonk ik ter aarde. „Steen!" hijgde ik, maar schreien kon ik niet meer. Daar zag ik, hoe uit de borst der sfinx een heldere droppel vloeide; met een laatste krachtsinspanning klom ik tegen haar op, en even als het kind aan de moederborst zoog ik en bleef ik zuigen, als kon mijn verschroeiende dorst nooit meer gelescht worden. En plotseling stortte zich uit de andere borst een straal kristalhelder water over mij uit, zoo koel, zoo rein, zoo hemelsch. Ik liet mijn hoofd tegen den steenen boezem rusten en liet het over mij heen stroomen en genoot zooals de verzengde aarde na langdurige droogte den eersten regen geniet. Daarna sliep ik in.

Bij mijn ontwaken rustte ik nog altijd aan het hart der sfinx; maar voor mij... wat was dat? Ik wreef mijn oogen en wreef ze nogmaals. Maar de heerlijkheid welke zij aanschouwden, verdween niet. Het paradijs, zooals geen menschentaal het vermag te beschrijven, lag voor mij. Gemakkelijker is het de verschrikkingen der hel dan de zaligheden van het paradijs te schetsen. Aanvankelijk zag ik slechts zachte schaduwen, waaruit zoete geuren mij tegenstroomden. Welke planten die schaduw en die geuren verspreidden, kon ik te midden dier weelde van bloemen niet terstond onderscheiden. Door de takken heen zag ik een blauw meer in het groen gevat, als ware er een stukje van den hemel afgevallen; en onder de watervallen, die zich in het meer stortten, werd ik liefelijke gestalten gewaar....

kinderen, allemaal kinderen, niets dan kinderen! Dicht in mijne nabijheid was er een op een hert gezeten; hij hield zich aan het gewei vast en reed pijlsnel tusschen de boomen rond. Drie of vier lagen in het gras met gazellen te spelen, terwijl een ander onder een ree gekropen was en zich gretig met haar melk laafde. Juist kwam statig een leeuw voorbij gewandeld; op zijn rug lag een beeldschoon knaapje, met de handen in de manen begraven, in een vasten diepen slaap, terwijl een panter, met een klein meisje tusschen zijn tanden, groote sprongen maakte en haar dan zachtjes in een half opgevouwen palmblad neerlegde. Verderop zaten eenige kinderen als musschen in hooge perzikeboomen en wierpen aan hen die beneden stonden de heerlijke vruchten toe, terwijl kleine meisjes zich met kransen van rozen en viooltjes en oranjebloesem tooiden. Zij hulden zich in de bloemen van het hoofd tot de voeten, en bogen zich teeder over een heel klein wezentje heen,dat juist in een tulp ontwaakte. Daarna kwamen de badende kinderen onder den waterval vandaan en breidden hun veelkleurige kapellenvleugels uit, om die in de zon te laten drogen. Heel in de verte zag ik een schitterende poort, die voortdurend openging, een stroom van kinderen binnenlatend, die jubelend door de anderen werden ontvangen. Bij het opengaan van de poort zagen de meesten er nog treurig uit, maar dan plotseling straalden hun gezichtjes, het aardsche gewaad viel af, en met bloemen bekransd liepen zij over het zachte mos, totdat ook zij vleugeltjes kregen en in de toppen der boomen konden zweven. Eens ware bijna een kreet mijn lippen ontvloden, want

ik herkende mijn kind, dat met een gazelle een wedloop hield en met bloemen vangballetje speelde. Een oogenblik was het mij, als moest ik de armen er naar uitstrekken, maar er was iets zoo kalms en berustends over mij gekomen, dat ik mij niet verroerde.

Alleen dan werden de kinderen treurig, wanneer feeën hen naderden, hen de vleugeltjes afstreken en ze door de schitterende poort wegdroegen naar de aarde. Daarom willen kleine kindertjes zeker het eerste jaar niet spreken; zij hebben het heimwee naar het paradijs, waar zij niets wisten van honger en koude, van tranen en droefheid; niet alvorens alles te hebben vergeten, beginnen zij de menschentaal te leeren.

Hoeveel uren en dagen en weken ik zoo bleef liggen, weet ik niet. Het was zoo rustig in mijn binnenste, dat ik de aarde vergeten had.

Op eenmaal bewogen zich de steenen lippen der sfinx en sprak zij met een diepe, plechtige stem: „Hier moogt gij een erfprins uitzoeken en hem medenemen.”

„Maar ik verlang dien niet meer,” zeide ik.

„Hebt gij den zwaren moeielijken weg vergeten, dien gij u getroost hebt om hem hier te komen halen?

„Geheel vergeten. Hij was zoo moeielijk niet, en thans wil ik niets meer. Sedert ik mij aan uw borst gelaafd heb, is elke wensch in mij gestorven.”

„Maar gij meendet toch dat het uw plicht was voor uw land.”

Dit woord riep mij tot bezinning.

„Nu dan,” sprak ik, „dat knaapje dat op den rug

van den leeuw ligt te slapen, dat is zeker een waarachtig koninklijk kind?"

„Ja, dat wordt een koningszoon," zeide de sfinx. „Maar hij zal nooit den troon bestijgen; de dood zal hem wreedaardig wegrukken en het volk zal hem beweenen."

„En die knaap daar, op dien prachtigen hengst?"

„Dat wordt een dappere held, maar bij den eersten veldslag zal hij sneuvelen."

„En die zoo krachtig het geheele meer rondzwemt?"

„Hij moet de eenige troost eener weduwe worden."

En die daarginds uit een lelie drinkt?"

„Die zal gierig en zelfs een vrek worden; hij past niet op een troon."

„En hij wien men daar juist de vleugels afstrijkt om hem naar de aarde te brengen."

„Die zal niet veel goeds in zijn leven uitrichten. Zij die hem liefhebben, zullen bedrogen uitkomen."

„Die daar met den tijger op den grond dartelt, die zal toch moedig en sterk zijn?"

„Hij wordt wreed en bloedgierig en zal een zware misdaad plegen."

„Die dan, op den rug van den olifant?"

„Die wordt van den troon gestooten en zal eenzaam door de wereld zwerven."

„En die zoo zachtjes in die kelk sluimert?"

„Hij zal al zijn kinderen verliezen en zijn geheele leven in armoede doorbrengen."

„En die daar juist water schept en drinkt?"

„Hij zal nooit willen arbeiden; hem kunt gij in het geheel niet gebruiken."

„En die met dat mooie slangetje speelt?"

„Die zal nooit de waarheid spreken."

En die schoone knaap ginds, dien alle vogels navliegen en die met hen speelt en zingt?"

Die zal nooit één enkele ernstige gedachte hebben, maar altijd zingen en spelen en alles vergeten.

„En die daar zoo droomerig in het water tuurt?"

„Hij zal een groot denker en dichter worden, maar een zoo zwakke gezondheid hebben, dat hij voor u niet geschikt is."

„En die daar op den rug van een adelaar komt aangevlogen?"

„Die zal een groot staatsman worden, maar zijn land in groote moeielijkheden gewikkeld zien en in zorg en kommer vergrijzen."

„En die op het gras voorover ligt en zoo aandachtig de kleine bloempjes en de insekten beschouwt?"

„Hij wordt een groot geneesheer; gij moogt de lijdende menschheid niet van hem berooven."

„Maar, zeide ik, „ik heb een tweeden Mozes noodig, die tegelijk staatsman en arts en veldheer is, vol grootheid en wijsheid! Kunt gij mij dien niet aanwijzen?"

„Mozes is er eens geweest; dezulken komen nimmer op de aarde terug."

En zoo bleef ik liggen en aanschouwde het paradijs, maar niemand kwam mij geschikt voor. Hoe meer ik vroeg en zag, hoe besluiteloozer ik werd. Den gelukkigen wilde ik geen schepter te torschen geven en daarmede hun levenslust verstoren; de lichtzinnigen en onoprechten kon ik niet gebruiken; de zwakken durfde

ik niet met een zoo zware taak te belasten, de dommen wilde ik niet hebben; hen, die voor het ongeluk bestemd waren, konden niet gekozen worden daar, waar een geheel volk door en met hen ongelukkig zou worden.... Niet één scheen dus geschikt te wezen; maar dit veroorzaakte mij volstrekt geen leed; alles was mij onverschillig geworden.

„Ik wil hier blijven en zelve sfinx worden!" zeide ik. „Verder verlang ik niets meer."

Daar was plotseling het geheele paradijs voor mijn oogen verdwenen en in hare plechtige rust breidde zich een eenzame woestijn voor mij uit. Zoover het oog reikte, zand, golven van zand, en niemand daarin dan de sfinx en ik. De sfinx zag er uit als had zij sedert eeuwen niet gesproken, en als zou zij in geen eeuwen meer spreken. Ja, het kwam mij onbegrijpelijk voor dat die vastgesloten steenen lippen zich nog even te voren bewogen hadden. Een oneindige treurigheid bekroop mij; want al had ik kalmte en rust en onverschilligheid aan hare borst gedronken, ik was nog niet van steen. Op eens kwam de herinnering aan het woud en aan den Pelesch bij mij op, en met het woord „Pelesch" op de lippen sliep ik in.

Toen ik ontwaakte, stond ik in een prachtige, uitgestrekte grot. Overal schitterde het van edelgesteenten, en op een hoogen troon, in den rotssteen gehouwen, was een heerlijk schoone vrouw gezeten. Haar donker haar golfde tot op den grond en was, zooals ik weldra bespeurde, met diamanten ketenen om de rots gewonden. Om haar lichaam slingerde zich een gouden ketting,

om haar voeten een tweede, en haar oogen staarden somber en onbewegelijk voor zich uit, maar niet rustig en kalm als die der sfinx; in de diepten dier oogen gloeide en fonkelde het, als kon haar blik al het geluk en al het leed der wereld te gelijk omvatten.

„Waar ben ik?" vroeg ik zacht.

„Bij den Pelesch en zijn moeder!" riep de wildzang met een zijner dolste luchtsprongen mij toe, en daar zag ik, dat hij uit den schoot der schoone vrouw kwam en dat zij hem onophoudelijk de lokken streelde.

„Zij is schoon, mijne moeder, niet waar? Zij heet Dor, de fee der Begeerte, en al hebt gij ook de gansche wereld gezien, toch is dit alles niets vergeleken bij wat zij u toonen zal!"

„Maar waarom is zij geketend?"

„Omdat zij zoo wild en ongeduldig was; altijd wilde zij ronddwalen en rondzwerven en zich nooit laten vangen. Daarom heeft de berggeest Caraiman haar over bergen en dalen vervolgd, totdat zij hierheen vluchtte. Hij heeft haar aan de rots vastgeketend en toen heeft zij geweend, altijd door geweend totdat ik geboren werd. Sedert dien tijd weent zij niet meer, maar zendt mij voortdurend naar buiten, steeds verder en verder, zoodat ik nieuwsgierig word de wereld te leeren kennen."

„En gij moet haar dan zeker alles vertellen?"

„O neen, dat behoeft niet, haar oogen dringen door alles heen. Zoo heeft zij ook gezien, waar gij waart en heeft gezegd: „Pelesch, als wij uw vriendin niet gaan halen, verandert zij in steen!" Daarop hebben wij twee honderd kaboutermannetjes uitgezonden, die u, terwijl

gij sliep, uit de woestijn hierheen hebben gedragen."

„Hadt gij mij maar liever bij de sfinx gelaten?"

Thans deed zich de stem der schoone, ontzagwekkende vrouw hooren; welluidend als de liefelijkste muziek klonk zij door de grot:

„Gij behoort nog der aarde toe; ik moet u aan haar en aan het leven teruggeven, of gij wilt of niet."

„Dat kunt gij niet, het leven bestaat voor mij niet meer sedert de wensch in mij dood is."

„Ik zal u weer leeren wenschen, volg mijn blik en ik zal u des levens glans en heerlijkheid toonen."

Met deze woorden hield zij de oogen strak op de rots gevestigd. Deze schoof vaneen en voor mijn blik verscheen een gouden gewelf, door een enkelen diamant overdekt; alle schatten der aarde lagen daar opgehoopt.

„Licht!" riep Dor, zoodat het gewelf dreunde. En onmiddellijk straalde de geheele ruimte van een zoo fel, verblindend licht, dat ik een oogenblik de oogen moest sluiten.

„Ik begeer geen schatten!" zeide ik koel.

„Ik weet het!" sprak Dor. „Verder!"

De gouden wand ging open en ik zag een onmetelijke wapenzaal met wapens in alle grootte en alle soorten, en kanonnen zoo groot als kerken, wier zwarte muilen dood en verderf konden braken. En steeds verder strekte zich de zaal uit, totdat de zee zichtbaar werd met duizenden schepen, alle badend in licht.

„Wat heb ik aan dat alles?" vroeg ik.

„Met geld en wapenen beheerscht men de wereld, weet gij dat niet?" zeide Dor.

„Ik wensch niet de wereld te beheerschen.”

„Verder!” riep Dor.

En daar begonnen de kanonnen te schieten en met een donderend geraas vlogen de schepen in de lucht, totdat niets meer te zien was dan een zee van vuur, als het noorderlicht. Deze scheurde als een gloeiend gewelf langzaam vaneen, en daarachter verschenen in stralende glorie alle groote geesten der wereld met al hun werken om hen heen, niet zooals die in werkelijkheid waren gewrocht, maar zooals zij ze eens met het geestesoog hadden aanschouwd. Tegelijkertijd weerklonk hunne muziek, in hemelsche melodieën herschapen, zoodat het was, als konden geen menschelijke ooren en geen menschelijke ziel een zoo groot genot omvatten.

„Zoudt gij u niet als meester bij hen willen voegen?” vroeg Dor tweemaal, alvorens ik begreep dat er van mij sprake was. Ik voelde mijzelve en mijn eigen wezenheid niet meer.

„Ik? als meester? Ach, wat ben ik om zoo iets te durven wenschen! Ik ben slechts een kleine, nederige woudzanger! Van verre wil ik luisteren en aanbidden!” Met deze woorden zonk ik op de knieën.

„Verder!” riep Dor, en haar stem klonk dreigend en geweldig; „thans zult gij, zoo gij daartoe den moed hebt, den vurigsten wensch uws levens aanschouwen!”

„Wend uw oogen af! Ik smeek er u om!” riep de Pelesch geheel buiten zichzelven. „Mijne moeder is wreed. Wend de oogen af!”

Reeds staarde ik naar het nieuwe beeld dat voor mij oprees: dat was de koning en ik zelve, en naast ons....

ja, zoo ware onze dochter Marie geworden, zoo zou zij heden zijn... een stralende jonkvrouw vol liefelijkheid en fierheid, en rondom onze zonen.... den jongste hield ik in de armen. Hij geleek op een engel van Raphaël, met zijn gouden lokkenweelde en zijn zielvollen blik.... toen verloor ik het bewustzijn. Uit mijn verdooving ontwakend, voelde ik hoe de Pelesch mij de lippen en de slapen bevochtigde. Onverbiddelijk klonk de stem zijner moeder.

„Heb ik u thans uw zielsverlangen getoond?"

Vastberaden richtte ik mij overeind.

„Neen," zeide ik, „sedert ik bij de sfinx geweest ben, wil ik niemand uit zalige oorden tot het aardsch bestaan met al zijn leed en al zijn smarten veroordeelen. Neen, ik verlang niets meer."

„En toch is er iets wat uw hart vurig begeert; doch het is zoo geheel met uw innerlijk zijn vereenzelvigd, dat gij het zelve niet weet; zie nog eenmaal hier: het Lied!"

En uit de diepte rees, met de harp in de hand, het Lied omhoog. Het was bovenaardsch schoon met kinderoogen, die als een hemel van onschuld en reinheid tot mij opzagen; zij waren blauw als de kelk der gentiaan, diep als de avondhemel, waaraan langzaam onbekende werelden verschijnen, die wijs lechts vermoeden, doch niet aanschouwen kunnen. Glanzende lokken golfden langs de heerlijke gestalte. De trillende lippen openden zich om een gezang te doen hooren, door geen sterveling ooit gehoord, terwijl de rozeroode vingeren zoo zacht over de snaren der harp gleden, als ware het

een eaolusharp geweest. Ik stond betooverd, ademloos; plotseling begon het Lied zich langzaam te verwijderen, en zonder te weten wat ik deed, volgde ik als in een droom. Wel had ik het besef dat men mij terugriep, maar ik hoorde niet; ik ijlde het Lied na, alsof ik vleugels had. Ik kwam aan een onafzienbare zee en ik schreed over de golven als ware het zand geweest; ik betrad een gloeienden bodem, waaruit rondom mij de vlammen opstegen, als bij een onmetelijken prairieënbrand; daarna liep ik op vloeiend goud en voelde het niet en wist niet dat ik de kern der aarde naderde; want de aarde is immers slechts een eindeloos lied in het eeuwig gezang der sferen. Altijd en altijd volgde ik de hemelsche verschijning.... O! niemand weet wat dat voor den dichter is: het Lied! daarvoor geeft hij alle schatten der aarde, eer, geluk, rijkdom, kinderen; zijn ziel en zaligheid voor het Lied! Eindelijk omringden mij nog slechts kokende, gistende, golvende dampen, waarin het liefelijke beeld voor mijn oogen verdween. Doch toen voelde ik, hoe het mij met zachte armen omvatte, mij met zijn adem beroerde, zijn zang door de ooren tot in mijn ziel deed dringen, zoodat een ongekende zaligheid mijn gansche wezen doorstroomde. Toen had ik geen zinnen meer, waardoor ik nog iets in mij kon opnemen, en ik dacht dat het de dood was. Maar ik kwam toch weder tot het bewustzijn van mijn aardsch bestaan, want op eenmaal trof een bekend vroolijk ruischen mijn oor. En toen ik om mij heen zag, wat vond ik toen de wereld veranderd!

Een dichte nevel gleed door het najaarsgeboomte,

dat zijn roode en gele bladeren met zacht geruisch afschudde. Overal waren paddestoelen opgeschoten, die mij heel verwonderd aanzagen en die ik niet kende; en onder de paddestoelen zag ik een aantal kleine kereltjes ijlings wegsluipen, zoodat ik ze nauwelijks kon herkennen. De rots, waarop ik gezeten was, droop van het nat, elk dor twijgje droeg een ketting van diamantdroppelen, zelfs een spinneweb bestond uit louter diamanten. Alleen de dennen schenen somberder en donkerder geworden en namen in den nevel reusachtige afmetingen aan. Men hoorde niets dan het vallen der droppels tusschen het loover en het klateren van den Pelesch aan mijne voeten. Deze scheen geen tijd voor mij over te hebben. Met een zekere gewichtige haast rende hij langs mij heen, zonder zelfs om te zien.

„Pelesch!" riep ik, maar hij luisterde niet. „Pelesch! hoor dan toch even!"

„Ik heb geen tijd!" riep hij terug.

De Pelesch, die anders met elk blaadje en elk twijgje speelde en allerlei onnoodige omwegen placht te maken.... geen tijd!

„Maar Pelesch! Wat is er dan toch met je gebeurd?"

Ik ben bij uwen koning in dienst en de allergewichtigste persoon in het slot, want ik zorg voor water en voor licht."

„Licht?"

„Ja zeker; beneden laat ik het donderen en bliksemen en dan wordt daarboven het slot vanzelf verlicht. Vaarwel, ik moet mij haasten!"

„Zeg mij nog één ding, gewichtig persoon, met

bezigheden overstelpte Pelesch; ben ik lang weg geweest, den geheelen zomer? Of zijn het mijn oogen die mij bedriegen, en is het nog geen herfst?"

Verbeeldt gij u misschien, dat gij slechts éénen zomer weg zijt geweest. Ontelbare keeren is het sedert dien tijd zomer en winter geworden!"

Ik schrikte.

„Maar wat zullen zij dan thuis wel zeggen?"

„Niets, volstrekt niets, want zij hebben uw afwezigheid niet eens gemerkt. Uw koning heeft in dien tijd het slot gebouwd, kanonnen gekocht, overal spoorwegen aangelegd en fabrieken doen verrijzen; gij zult eens zien, hoe wij in het dal thans druk aan het werk zijn, ik, de Prahova en Urlatoare en Rea en Afuga, en hoe wij allen heeten mogen. Neen, niemand heeft gemerkt dat gij weg waart; want zij hebben u altijd door gezien."

„Mij? Maar ik heb toch de geheele wereld rondgezworven en ben tot het middenpunt der aarde geweest!"

„O ja, maar alleen uw eene helft! Dat bemerken de menschen immers nooit, in hoeverre andere menschen bij hun zijn of wel elders! Ga gerust naar huis. Niemand zal verwonderd zijn."

Naar huis! Maar ik kom met leege handen!"

„Hebt gij er geen pen en penceel in? Noemt gij dat leeg?

Toen de Pelesch dat zeide, ging er een windvlaag door het woud, die den nevel uiteenjoeg en de bladeren als kapellen deed rondfladderen. Hun wilden dans begeleidden zij met een lied, dat vroolijk klonk en somber tevens; het was een danswijs, maar in moltonen over-

gezet, als wisten zij dat het een doodendans was. En de dennen schudden langzaam het hoofd heen en weder, als dachten zij aan veel wat zij niet zeggen wilden."

„Ga maar aan den arbeid!" zeide de Pelesch. „Men is gaarne bij uwen koning in dienst, want hij is goed en rechtvaardig, en al wat hij zegt, wordt aanstonds zonder eenige aarzeling door mij gedaan. Wanneer hij zegt: „Pelesch! meer water!" dan vlieg ik tot onder het dak. Wanneer hij zegt: „Pelesch, ik heb meer licht noodig!" dan stort ik mij in de raderen en geef zooveel licht als hij wil. Wanneer hij zegt: „Pelesch, wij moeten helaas nog hout hebben!" dan zaag ik er ijverig op los en vraag niet welke boomen hij daarvoor genomen heeft, want hij weet alles het best. En wanneer hij een waterval wil hebben, spring ik zoo lang voor hem uit, totdat hij tevreden over mij is. Wij hebben ons heel wat moeite en arbeid moeten getroosten, uw koning en ik. Maar nu gaat alles ook van een leien dakje! Gij zult eens zien! En uw pen is ook gevuld, gij behoeft ze slechts ter hand te nemen; zoodra zij het papier onder haar gevoelt, vliegt zij vanzelve voort; gij zult haar ter nauwernood met uw gedachten kunnen bijhouden!"

Ik wendde mijne schreden naar huis; daar zag ik van verre de torens van het slot in den nevel oprijzen, slank als de dennen wier toppen zich in vage lijnen tegen den hemel afteekenden.

Bij mijn binnentreden begroette mij reeds onder aan de trap een klein aardmannetje, met zijne kap omlaag en een brandende lantaarn in de hand, met de woorden: „Jonker

Pelesch zendt mij hier, ik zal u gehoorzaam dienen!"

Midden op de trap stond een tweede met een fakkel in de hand en zeide:

„Jonker Pelesch heeft mij gezonden; ik zal u tot het binnenste der aarde geleiden zoo gij dit wenscht."

Boven aan de trap stond een derde aardmannetje met een stuk bergkristal in de hand:

„Jonker Pelesch zegt dat gij al onze schatten moogt hebben, opdat gij zooveel weg kunt schenken als uw hart begeert."

De avond viel en de nacht dreef den nevel uiteen. Daarna kwam de volle maan achter den Piscu Cânelui oprijzen en bescheen het stille slot met zijn geruischloos licht.

„Ik was zoo vreeselijk moede, dat ik eerst een weinig slapen moest. En zoo schreed de maan alleen om het slot en de Pelesch, klaterend in de fontein, praatte aanhoudend met haar.

Toen het echter op den toren drie uur sloeg, stond ik op, stak mijn fraaie lamp met het groene scherm aan en trad in mijn studeervertrek, waar ik, door de groote vensters van het slot, lange schaduwen, op den bergwand voor mij, in scherpe omtrekken zag afgeteekend. Maar binnen in de kamer, wie vond ik daar? Een menigte aardmannetjes, die gloeiwormpjes op hun kappen droegen om hen bij den arbeid voor te lichten en die mij in hun ijver niet eens gewaar werden. Zij hadden de schoonste bloemen voor mij gebracht, en mos en bladeren om uit te schilderen, en een aantal hunner zaten met kleine penseeltjes aan mijn perkament-

bladen, wel twintig bij elkander aan een blad. En op mijn schrijftafel hadden zij kleine zwarte spiegeltjes gelegd, waarin ik de geheele wereld zien kon en alles wat ik slechts wilde, opdat ik mij niet zou behoeven in te spannen. Ik had ook slechts te bevelen, dan zouden zij den berggeest Caraiman bij mij brengen."

„Wat zou de berggeest mij wel te zeggen kunnen hebben?

„Hebt gij dien reeds vergeten? Dien hebben wij te hulp geroepen, toen gij weg zijt geloopen tot diep in de aarde, waar wij u niet konden bereiken. Half dood heeft hij u er uit gedragen; hij was zoo woedend op den Pelesch en heeft hem een geduchte kastijding toegediend, wijl hij een arm menschenkind bij zijn moeder had gelokt. En u heeft hij heel zacht op de rots neergelegd, waarna wij u, in onze kapjes, water tusschen de lippen hebben ingegoten, droppeltje voor droppeltje, opdat gij langzaam tot uzelve komen en niet te veel schrikken zoudt. Een oogenblik hebben wij niet anders gemeend dan dat gij reeds dood waart. Wilt gij hem spreken, den grooten Caraiman? Of zijt gij bevreesd voor dien machtigen berggeest, die u van de hoogste hoogten der aarde kan verhalen zooals wij van de diepste diepten?"

„Morgen!" antwoordde ik; want ik had nu reeds te veel op eens gezien. Op de balustrade der galerij zat een geheel rij aardmannetjes als musschen naast elkander, met heele kleine viooltjes, bassen, fluiten en hoorns en speelden de liefelijkste muziek. En onder mijn vensters plaste en klaterde de Pelesch den geheelen nacht. Voor hem bestaat geen vermoeienis en geen

slaap; hij kan altijd rennen en zingen en lachen en vertellen. De nacht was zoo zoel dat ik op mijn balkon trad en den toren omwandelde. De maan baadde de bergen en de fontein als in zilver. Koolzwart rezen de dennen omhoog en in hare donkere schaduw dwarrelde hier en daar een dood beukeblad op den grond. Het was als doortrilde een zachte kinderadem de geheele natuur. De Pelesch echter bruiste lustig verder en riep mij toe:

„Ik heb je toch maar levend teruggebracht! En zijn mijn kereltjes niet vlijtig? En zijt gij nu tevreden met dat mooie slot, zoo dicht bij uw geliefde bosschen?"

„Heel tevreden!" fluisterde ik terug. „En ik ben ook wat blijde nog in leven te zijn, wijl ik zoo ontzettend graag werk! Ik ben bijna zoo vlijtig als gij, mijn Pelesch; en dank zij uw hulp bemerkt men niet eens, dat ik, tusschen mijn arbeid in soms nu en dan ook wat slapen moet. Hartelijk dank, mijn goeden Pelesch!"

„Wanneer zij niet ijverig genoeg zijn, sla er dan maar duchtig op los!"

„Slaan? Ik? die goede aardmannetjes? Van mijn leven nooit! Zij doen reeds meer dan zij kunnen!"

Toen ik weder binnentrad, waren de muzikanten aan het werk en hieven de anderen een koorzang aan, waarbij de Pelesch altijd het refrein meezong; dat was onbeschrijfelijk schoon. Mijn pen vloog dan ook, als door een onzichtbare kracht gedreven, over de perkamentbladen terwijl de bloemen mij hun geuren deden toestroomen.

„Ja, wie zoo een morgen mede kon beleven! Maar

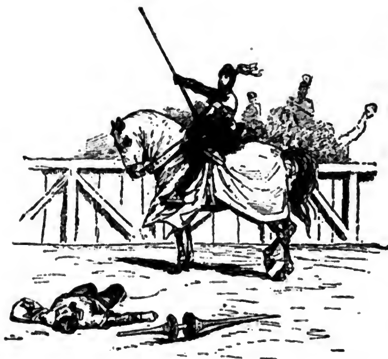
dat gaat niet. Zij komen slechts wanneer ik geheel alleen ben, zooals de ministers bij den koning. Niemand mag hen in hun arbeid storen. Bij het aanbreken van den morgen spoeden zij zich ijlings weg. En dan gaat de zon in al hare heerlijkheid op; eerst verft zij de verre besneeuwde toppen rozerood, dan worden de dennen en beuken in goud gedompeld, terwijl een wazig blauw hen omhult. Daarna maakt zij één grooten stap over den berg tot in ons dal, en de beuk voor mijn venster is stralend van schoonheid. Vervolgens kijkt zij bij mij naar binnen, zoodat sneeuwwitje en de dwergen op het geschilderd venster purperrood worden en de lamp volstrekt geen licht meer geeft. De Pelesch echter maakt een dollen luchtsprong, laat zich dan op den rug vallen en spartelt met de beenen van plezier omdat er weer een nieuwe dag in aantocht is. En rondom mijn balkon hoor ik: „Tok! Tok! Tok! Tok!" en „Sjilp! Sjilp!" dat zijn de vinken, die de nootjes afslaan en hun vrienden roepen voor het ontbijt.

„Wat zegt gij nu wel van uwe dienaren?" riep de Pelesch mij toe.

„Zij zijn allen even goed en lief voor mij!"

„Wanneer gij weer in vreemde gewesten wilt zwerven, behoeft gij het slechts te zeggen; zij zullen u de geheele wereld toonen en het inwendige aller dingen."

„Dank, lieven Pelesch," riep ik naar beneden.

In 't hoekje van den Haard.

Sprookjes en Vertellingen

DOOR

TITIA V. D. TUUK.

Met 50 Penteekeningen

VAN

Wm. STEELINK.

Prijs *f* 1.50 ingen., *f* 1 90 geb.

De Schrijfster TITIA VAN DER TUUK heeft zich in 't **Hoekje van den Haard"** geplaatst en daar op haar praatstoel gezeten, houdt zij de jeugd aangenaam bezig met »sprookjes en vertellingen«, waarbij WILLEM STEELINK een vijftigtal fraaie penteekeningen heeft gevoegd. Wat zullen zich in de gezellig verlichte huiskamers bevallige groepjes vormen van kinderen, die elkaar uit dit onderhoudende boekje voorlezen. *Handelsblad.*

MIMI

door A. DE VISSER.

Tweede druk, met 4 gekl. Plaatjes.

Prijs *f*1.50 ing., *f*1.90 geb.

De heer A. DE VISSER, schrijver van **„Onder Vrienden en Vijanden"**, komt andermaal met zijn »verhaal voor meisjes", getiteld **Mimi**, namelijk met een tweeden druk, het beste bewijs dat het boek met gekleurde plaatjes versierd, in den smaak valt der jeugdige lezeresjes.

Alg. Handelsblad.

ST. WIMFRIED OF DE SCHOOLWERELD.

door FRED. W. FARRAR.

Prijs *f*1.50 ingenaaid, *f* 1.90 gebonden.

Een zeer goed boek. *Jong Nederland.*

ANTH. L. DE ROP.

ALLERLEI IN BONT GEKLEURDE RIJ,

Drie stukjes, ieder met 8 platen.

1. Zonnige dagen. 2. In 't vrije veld. 3. Wol en dons.

Prijs per stuk: *f* 0.65.

MOOISTE PRENTENBOEKEN

voor Harteliefjes en Hartediefjes.

Acht Stukjes, ieder met 8 gekleurde plaatjes,

1. In bosch en veld. 2. In wei en woud. 8. In stad en dorp. 4. In huis en hof, 5. Vogels en bloemen. 6. Bij de hoeve. 7. Veel geluk. 8. Wie is het liefste.

Prijs van ieder stukje *f* 0,40.

AGATHA.

VIJF VERRASSENDE PRENTENBOEKEN,

ieder met 9 Plaatjes en 9 Verhaaltjes.

1. Land en water. 2. De gele vogeltjes. 3. Pret, pret, altijd pret. 4. Regenboog en Zonneschijn. 5. Het visschertje.

Prijs per stukje: *f* 0.40.

